

WM

ZPRÁVY

Vlastivědného muzea v Olomouci

275

1997

Pokyny pro autory

Zprávy Vlastivědného muzea v Olomouci otiskují původní vědecké články a odborné práce přírodovědných i společenských oborů. Dále uveřejňují drobná odborná sdělení z uvedených oborů, recenze, články k jubileím atp.

Přednostně jsou uveřejňovány práce související s programem Vlastivědného muzea v Olomouci.

Úprava rukopisů

Rukopis musí obsahovat (1) nezkrácené jméno a příjmení autora, (2) český název příspěvku a jeho cizojazyčný překlad, (3) text odpovídající ČSN 88 0220 - úprava rukopisu pro sazbu. Příspěvky jsou psány strojem černou páskou po jedné straně kancelářského papíru (ne průklepového) formátu A4 (210 x 297 mm), 30 řádek na stránku s 60 úhozy na řádku. Text začíná 25 - 30 mm od horního okraje a 25 - 30 mm od levého okraje stránky; ukončen je nejméně 15 mm od horního okraje. Titulky, ani žádná jiná slova v textu nepište velkými písmeny. Hierarchii titulků označte na okraji textu (např. T-1, T-2, T-3). Používejte kulaté závorky. Poznámkou „pet“ na okraji listu lze navrhnout petitové partie.

Tabulky řadte za rukopis na zvláštních listech a označte je názvem a vysvětlivkami. Obrazové přílohy je nutno co nejvíce přizpůsobit zrcadlu Zpráv (tj. 165 x 240 mm). Kresby musí být tuší na bílém nebo průsvitném papíru. Síla čar a velikost písmen popisu musí být úměrná předpokládanému zmenšení. Fotografie (jen černobílé) musí být ostré a kontrastní na lesklém papíru. Na zadní straně je označte jménem autora, zkráceným názvem práce a číslem obrázku. Popisky k obrázkům (součást formátu!) jsou přiloženy na zvláštním listu s označením Obr. (fig.) - číslo - název (popř. datum a autor nebo pramen).

Články mohou být zpracovány i na PC AT v prostředí WORD, AMI PRO nebo v T 602 (kódování LATIN 2). Text musí být psán bez zarovnávání vpravo, bez ohledu na počet úhozů na řádku. Při zpracovávání tabulek je nutné používat tabelátoru ("Tab" na klávesnici), ne mezerník. K disketě nezapomeňte přiložit vtištěný text, popřípadě poznámky.

Při psaní společenských příspěvků je doporučeno používat poznámek (tj. číslo bez závorky nebo kroužku vysunuté nad řádek).

V přírodních vědách doporučujeme používat jména autora a letopočet v závorce. Základní pravidla citací obsahuje ČSN 01 0197 (Bibliografická citace). Seznam literatury obsahuje jen citované práce. Je-li tomu jinak, je nutno tuto skutečnost výslovně uvést.

U původních prací připojte název článku a souhrn, který informuje o obsahu práce a nových poznatcích. Připojte jej v některé ze světových řečí u všech článků, neboť Zprávy VMO jsou odebírány i v cizině.

Po dohodě s redakcí je možno přijmout i celý cizojazyčný příspěvek s českým souhrnem.

Na konci příspěvku uveďte plnou adresu autora včetně akademických titulů a poštovního směrovacího čísla (4).

Rukopis musí být dodán ve dvou exemplářích.

Zaslané příspěvky jsou projednány v redakční radě. O přijetí článku bude autor vyrozuměn písemně a vydavatel s ním uzavře písemnou smlouvu obsahující podmínky ve smyslu autorského zákona.

Brouci (Coleoptera) epigeonu nivy horního toku řeky Turiec (Slovensko) Soil surface Coleoptera in the region of the upper part of the river Turiec (Slovakia)

Milada Bocáková

Epigeické fauně nivních biotopů byla dosud věnována malá pozornost. V poslední době byla publikována práce o bezobratlých nivy horní Lužnice (RŮŽIČKA V. et BOHÁČ J., 1988). Tato práce předkládá výsledky sledování epigeické fauny brouků v nivě horního toku řeky Turiec. Průzkum v lučních i lesních ekosystémech byl prováděn v roce 1994.

Studované území se nachází 2 km východně od obce Turček (asi 30 km J od Turčianských Teplic) v nadmořské výšce asi 800 m n. m. Geograficky je území součástí centrální části Kremnických vrchů (KUNSKÝ J. 1975). Z klimatologického hlediska (QUITT, 1971) je území součástí chladné oblasti CH 5, charakterizované velmi krátkým, vlhkým, mírně chladným létem, s dlouhým přechodným obdobím s chladným jarem a mírně chladným podzimem, zima je zde velmi dlouhá a chladná, mírně vlhká s dlouhým trváním sněhové pokrývky. Průměrné teplotní údaje z let 1901 - 1950 platné pro blízké stanoviště Horná Štubňa (621 m n.m.) a srážkové údaje pro Horný Harmanec (645 m n. m.) uvádím z tabulek Podnebí ČSSR (VESECKÝ A. et al., 1961):

Tab. 1:

měsíc	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	ROK	IV-IX
°C	-4,0	-3,0	1,4	6,3	11,4	14,3	16,2	15,4	11,9	7,0	1,9	-1,5	6,4	12,6
mm	74	66	83	84	112	106	115	95	94	96	110	95	1132	608

Průměrná roční teplota sledovaná ve stejném období činí 6,4°C, průměrný roční úhrn srážek činí 1132 mm. Floristicko - fytocenologické údaje o jednotlivých stanovištích jsou uvedeny dle Tlustáka (TLUSTÁK V., 1995).

Materiál a metodika

Průzkum epigeické fauny brouků jsem zde prováděla metodou zemních pastí (SKUHRAVÝ, 1957). Pasti zde byly položeny ve dnech 27. - 28. 4. 1994 a vybírány 1x měsíčně, a to v následujících termínech: odběr č. 1 - 17. 5. 1994; č. 2 - 23. 6.; č. 3 - 21. 7.; č. 4 - 17. 8.; č. 5 - 30. 9., č. 6 - 3. 11. Odběrem dne 3. 11. 1994 byl ukončen terénní průzkum. Jako pasti byly použity sklenice o objemu 0,7 litru s průměrem hrdla 7,5 cm, které byly po okraj zapuštěny do půdy. Jednotlivé pasti byly z 1/3 zaplněny roztokem konzervační tekutiny (roztok etylénglykolu ve vodě v poměru 1:2). Pasti byly chráněny proti dešti plechovou stříškou o rozměrech 22 x 22 cm.

Celkem zde bylo instalováno 30 pastí ve 4 různých biotopech. Na březích horního toku řeky Turiec, kde se vyskytovala rostlinná společenstva řazená do asociací Filipendulo - Menthetum a Chaerophyllo - Filipenduletum, bylo položeno 8 pastí. Dále bylo instalováno 10 pastí na podmáčených stanovištích s výskytem rašeliníku (aso-

ciace Sphagno warnstorfi - Eriophoretum latifolii a Carici flavae - Eriophoretum latifoliae), 6 pastí v ochuzeném suchomilném společenstvu asociace Anthoxantho - Agrostetum s výskytem Nardus stricta a konečně 6 pastí v přilehlé podmáčené olšině (Crepis paludosa - Caltha palustris). Vzhledem k tomu, že studované území bude zasaženo plánovanou výstavbou vodní nádrže byla vždy část pastí v jednotlivých řadách umístěna pod hranicí plánovaného zatopení.

Veškerý materiál je uložen ve Vlastivědném muzeu v Olomouci. Nomenklatura jednotlivých taxonů je uvedena podle Jelínka (JELÍNEK et al., 1993). Pro stanovení dominance jsem použila stupnice Kirchnerovy (KIRCHNER, 1960). Bioindikační charakteristiky druhů čeledí Carabidae a Staphylinidae (RI - relikty 1. řádu, RII - relikty 2. řádu, E - expanzivní druhy) jsou uvedeny podle Boháče a Růžičky (BOHÁČ et RŮŽIČKA, 1986).

Struktura druhového spektra

Na sledované lokalitě jsem získala celkem 6.147 exemplářů řádu Coleoptera, které náleží 168 druhům. Nejvyšší dominanci aktivity vykazovaly čeledi Carabidae (3.345 ex., 54%), Staphylinidae (1.649 ex., 27%) a Leiodidae (495 ex., 8%). Počty odchycených kusů podle jednotlivých odběrů ukazuje tab. č. 2.

1. Coleoptera na březích horního toku řeky Turiec (řada A)

Na této lokalitě jsem zjistila celkem 73 druhů brouků, z toho 27 druhů čeledi Staphylinidae, 17 zástupců čeledi Carabidae a pouze 7 druhů čeledi Leiodidae. Z čeledi Carabidae zde vykazovaly dominantní zastoupení druhy *Europhilus fuliginosus* (40,9%), *Pterostichus nigrita* (21,3 %), *Patrobus atrorufus* (9,4 %) a *Trechus pilisensis* (8,2 %). Jako subdominantní zde byly zjištěny druhy *Pterostichus diligens*, *Platynus assimilis*, *Loricera pilicornis*, *Pterostichus niger*, *Bembidion mannerheimii*, *Pterostichus strenuus* a *Epaphius secalis*. Pouze recedentní zastoupení zde měli střevláci *Carabus linnaei* a *C. granulatus*. Z čeledi Staphylinidae zde byli jako dominantní zjištěni *Staphylinus erythropterus* (15,4 %), *Olophrum assimile* (11,6 %), *Tachinus laticollis* (9,8 %) a *Tachinus signatus* (6,6 %). Z čeledi Leiodidae se zde jako dominantní vyskytovaly druhy *Catops nigrita* (59,4 %), *Sciodrepoides watsoni* (18,8 %) a také poměrně vzácný druh *Choleva glauca* (9,4 %). Zastoupení ostatních čeledí bylo poměrně nízké.

2. Coleoptera na podmáčených stanovištích s výskytem rašeliníku (řada B)

Na tomto stanovišti bylo zjištěno druhově nejbohatší společenstvo řádu Coleoptera. Do 10 zemních pastí bylo odchyceno celkem 1.080 kusů brouků, které náležejí 95 druhům. Největší počet druhů zde vykazovaly čeledi Staphylinidae (30 druhů) a Carabidae (28 druhů). Z čeledi Carabidae jsem zde zaznamenala dominantní výskyt druhů *Pterostichus melanarius* (23,7 %), *P. nigrita* (19,2 %), *Europhilus fuliginosus* (15,3 %), *Pterostichus niger* (10,5 %) a *Epaphius secalis* (5,2 %). Jako subdominantní zde byly zjištěny druhy *Carabus linnaei*, *C. violaceus*, *Cychrus caraboides*, *Pterostichus diligens*, *Bembidion mannerheimii* a *Amara aulica*. Z čeledi Staphylinidae zde byly dominantní druhy *Staphylinus erythropterus* (46,3 %) a *Olophrum assimile* (12,6 %). Jako subdominantní jsem zde zjistila některé vlhkomilné druhy jako *Rugilus erichsoni*, *Paederus brevipennis* z ostatních druhů *Omalium caesum*, *Lesteva monticola*, *Quedius fuliginosus*, *Tachinus signatus* a další. Vzácně se zde vyskytovaly také některé vlhkomilné rašeliníštní druhy jako *Gabrius trosulus* a *Quedius fulvicollis*. Z čeledi Leiodidae se zde hojně vyskytovaly druhy

Catops nigrita a *Sciodrepoides watsoni*. Z poměrně vzácných druhů této čeledi jsem zde zaznamenala druhy *Choleva glauca* a *C. bicolor*.

3. Coleoptera v suchomilném společenstvu s výskytem *Narduus stricta* (řada C)

Do 6 zemních pastí zde bylo celkem odchyceno 866 kusů brouků, které náležely 73 druhům. Jako dominantní jsem zde zaznamenala druhy *Pterostichus melanarius* (42,1 %), *Poecilus versicolor* (12,1 %) a *P. virens* (9,8%). Jako subdominantní byli zjištěni *Calathus melanocephalus*, *Amara equestris*, *Carabus violaceus*, *C. ullrichi*, *Pterostichus niger*, *Amara lunicollis*, *Licinus depressus*, *Epaphius secalis* a z řidčeji se vyskytujících druhů např. *Carabus convexus*. Z čeledi Staphylinidae jsem zde zaznamenala dominantní zastoupení druhů *Olophrum assimile* (15,7%), *Paederus brevipennis* (12,8 %), *Staphylinus fossor* (12,3 %), *S. fuscatus* (12,3 %) a *Omalium caesum* (6,7 %). Jako subdominantní byli zjištěni *Staphylinus erythropterus*, *Rugilus erichsoni*, *Stenus clavicornis*, *Tachyporus pusillus* a *Tachinus laticollis*. Z ostatních čeledí se zde hojně vyskytovaly druhy *Silpha carinata* a *Sciodrepoides watsoni*.

4. Coleoptera v přilehlé olšíně (řada D)

Jedná se o jediné lesní stanoviště ze sledovaných dílčích lokalit. Bylo zde odchyceno 3.298 kusů brouků, což je přibližně 3 x více, než na ostatních nelesních stanovištích. Na tomto stanovišti bylo zjištěno početně i druhově nejbohatší společenstvo čeledi Carabidae (35 druhů). Jako dominantní se zde vyskytovaly druhy *Carabus linnaei* (32,2 %), *Platynus assimilis* (10,5 %), *Pterostichus nigrita* (7,5 %) a také vlhkomilné druhy jako *Europhilus fuliginosus* (25,5 %), *Patrobus atrorufus* (6,4 %) a *Trechus pilisensis* (5,4 %). Jako subdominantní se zde vyskytovaly druhy *Epaphius secalis*, *Pterostichus niger*, *P. oblogopunctatus*, *Loricera pilicornis* a *Cychrus caraboides*. Z čeledi Staphylinidae zde byl zjištěn 21 druh. Dominantní zastoupení přitom vykazovaly druhy *Lesteva monticola* (23,8 %), *Tachinus signatus* (15,7 %), *T. laticollis* (8,4 %), *Philonthus decorus* (9,9 %) a *Olophrum assimile* (9,8 %). Jako subdominantní byly zjištěny druhy *Anthobium atrocephalum*, *Omalium caesum*, *Quedius collaris*, *Q. fuliginosus* a *Xantholinus tricolor*. Z ostatních čeledí se zde hojně vyskytovali *Catops nigrita*, *C. tristis* a *Sciodrepoides watsoni* z čeledi Leiodidae.

Tab. 2: Sezónní dynamika dominance aktivity

	Číslo odběru	I	II	III	IV	V	VI	celk.	domi- nance	ř. A	ř. B	ř. C	ř. D
	CARABIDAE												
E	<i>C. scheidleri</i> Panz.	1	2	1	1	-	-	5	0,14	-	1	1	3
E	<i>C. ullrichi</i> Germar	2	5	-	1	1	-	9	0,27	-	-	9	-
E	<i>Carabus granulatus</i> L.	-	1	2	3	-	-	6	0,18	1	4	-	1
RII	<i>C. glabratus</i> Payk.	1	2	3	5	-	-	11	0,33	-	1	3	7
RII	<i>C. hortensis</i> L.	-	-	2	-	2	-	4	0,12	-	1	2	1
RI	<i>C. linnaei</i> Panz.	-	18	134	409	184	-	745	22,27	2	19	-	724
RII	<i>C. convexus</i> F.	1	1	-	2	-	1	5	0,14	-	-	4	1
E	<i>C. violaceus</i> L.	-	3	11	14	2	-	30	0,89	-	5	13	12
RII	<i>C. auronitens</i> F.	-	-	-	1	-	-	1	0,03	-	-	-	1
RII	<i>Cychrus caraboides</i> L.	1	1	9	25	1	-	37	1,11	1	11	1	24
RII	<i>Leistus piceus</i> Frölich	-	-	-	2	-	-	2	0,06	-	-	-	2
E	<i>Loricera pilicornis</i> (F.)	4	6	15	14	1	1	41	1,23	11	-	-	30
RII	<i>Patrobis atrorufus</i> (Stroem)	1	8	58	107	6	-	180	5,38	32	4	-	144
E	<i>Dyschirius globosus</i> (Herbst)	-	-	2	-	-	-	2	0,06	-	2	-	-
E	<i>Epaphius secalis</i> (Paykull.)	-	1	5	53	27	-	87	2,60	4	24	5	54
RI	<i>Trechus pilis. pilisensis</i> Csiki	14	25	42	47	15	10	153	4,57	28	3	1	121
RII	<i>Bembidion mannerheimii</i> Sahlberg	2	7	10	2	1	1	23	0,69	6	9	-	8
E	<i>Poecilus versicolor</i> (Sturm)	6	10	-	3	15	5	39	1,17	-	-	36	3
E	<i>Poecilus virens</i> (O.F.Müller)	-	-	-	27	2	-	29	0,87	-	-	29	-
RII	<i>Pterostichus niger</i> (Schaller)	-	6	34	63	1	-	104	3,11	7	48	8	41
RII	<i>P. oblongopunctatus</i> (F.)	8	23	4	-	5	1	41	1,23	-	-	-	41
E	<i>P. melanarius</i> (Ill.)	4	42	115	77	9	2	249	7,44	3	109	125	12
RII	<i>P. nigrita</i> (Payk.)	80	183	39	9	17	4	332	9,93	73	88	2	169
RII	<i>P. diligens</i> (Sturm)	8	12	9	-	1	1	31	0,93	13	16	1	1
RII	<i>P. strenuus</i> (Panz.)	3	3	1		1		8	0,24	5	1	-	2
RII	<i>P. aethiops</i> (Panz.)	1	3	15	20	2	-	41	1,23	-	26	-	15
RII	<i>P. burmeisteri</i> Heer	-	1	1	1	-	2	5	0,15	-	2	-	3
RI	<i>P. pilosus</i> (Host)	-	-	2	-	-	-	2	0,06	-	2	-	-
RI	<i>P. foveolatus</i> (Duftsch.)	6	3	-	3	-	-	12	0,36	2	2	-	8
RII	<i>Abax parallelepipedus</i> (Pill. et Mitt.)	2	-	2	1	-	-	5	0,15	-	1	1	3
RII	<i>Abax ovalis</i> (Duftsch.)	-	1	-	-	-	-	1	0,03	-	-	-	1
RII	<i>Abax parallelus</i> (Duftsch.)	-	1	-	-	-	-	1	0,03	-	-	-	1
RII	<i>Molops piceus</i> (Panz.)	2	2	1	-	1	-	6	0,18	-	-	6	-
E	<i>Calathus fuscipes</i> (Goeze)	-	-	-	-	5	-	5	0,15	-	-	5	-
E	<i>Calathus melanocephalus</i> (L.)	-	-	-	7	9	-	16	0,49	-	2	14	-
E	<i>Anchomenus dorsalis</i> (Pont.)	-	-	-	1	-	-	1	0,03	-	1	-	-

	Číslo odběru	I	II	III	IV	V	VI	celk.	dominance	ř. A	ř. B	ř. C	ř. D
RII	<i>Euophilus fuliginosus</i> (Panz.)	36	170	374	143	49	10	782	23,38	140	70	-	572
E	<i>Agonum sexpunctatum</i> (L.)	1	-	-	-	-	-	1	0,03	-	1	-	-
RII	<i>Platynus assimilis</i> (Payk.)	90	143	10	5	3	-	251	7,50	13	1	-	237
RII	<i>Amara lunicollis</i> Schioedte	-	-	-	6	2	1	9	0,27	-	-	8	1
RII	<i>Amara montivaga</i> Sturm	-	-	1	-	-	-	1	0,03	1	-	-	-
E	<i>Amara familiaris</i> (Duftsch.)	-	-	-	-	-	1	1	0,03	-	-	-	1
E	<i>Amara equestris</i> (Duftsch.)	-	-	-	2	2	10	14	0,42	-	-	14	-
E	<i>Amara apricaria</i> (Payk.)	-	-	-	1	-	-	1	0,03	-	-	-	1
E	<i>Amara aulica</i> (Panz.)	-	-	-	5	-	-	5	0,14	-	5	-	-
E	<i>Pseudoophonus rufipes</i> (De Geer)	-	-	-	1	1	-	2	0,06	-	-	1	1
RII	<i>Trichotichnus laevicollis</i> (Duft.)	-	-	1	-	-	-	1	0,03	-	-	-	1
RI	<i>Licinus depressus</i> (Payk.)	-	-	-	7	-	1	8	0,24	-	-	8	-
	Carabidae celkem:							3.345	100	342	459	297	2247
	DYTISCIDAE												
	<i>Agabus guttatus</i> (Payk.)	-	-	1	-	-	-	1	-	-	1	-	-
	HYDRAENIDAE												
	<i>Hydraena</i> sp.	-	-	1	-	-	1	2	-	2	-	-	-
	HYDROPHILIDAE												
	<i>Megastemum obscurum</i> (Marsham)	-	2	2	13	2	1	20	-	3	3	-	14
	<i>Cercyon ustulatus</i> (Preyss.)	1	-	2	-	-	-	3	-	3	-	-	-
	<i>C. haemorrhoidalis</i> (Fabr.)	-	-	-	1	-	-	1	-	1	-	-	-
	<i>Cercyon analis</i> (Payk.)	-	-	1	-	-	-	1	-	1	-	-	-
	<i>Anacaena globulus</i> (Payk.)	1	2	5	2	2	2	14	-	3	4	-	7
	PTILIIDAE	11	31	8	17	-	3	70	-	19	14	-	37
	HISTERIDAE												
	<i>Margarinotus striola</i> (Thomson)	-	1	-	-	-	-	1	-	-	1	-	-
	<i>Saprinus semistriatus</i> (Scriba)	-	-	-	-	1	-	1	-	-	-	1	-
	SILPHIDAE												
	<i>Thanatophilus rugosus</i> (L.)	-	-	-	1	-	-	1	-	-	-	1	-
	<i>Oiceoptoma thoracica</i> (L.)	-	-	-	-	-	2	2	-	-	-	2	-
	<i>Silpha carinata</i> Herbst	7	31	113	44	33	13	241	-	2	62	177	-
	<i>Phosphuga atrata</i> (L.)	8	28	50	16	2	-	104	-	11	74	7	12
	<i>Nicrophorus fossor</i> Er.	-	-	-	-	2	-	2	-	-	-	2	-
	<i>Nicrophorus vespilloides</i> Herbst	-	6	2	28	4	-	40	-	6	1	15	18
	LEIODIDAE												
	<i>Leptinus testaceus</i> Müll.	-	-	2	1	-	-	3	0,61	1	2	-	-
	<i>Choleva bicolor</i> Jeannel	1	-	1	-	-	-	2	0,40	1	1	-	-
	<i>Choleva glauca</i> Britten	-	3	1	1	-	-	5	1,01	3	2	-	-

	Číslo odběru	I	II	III	IV	V	VI	celk.	dominance	ř. A	ř. B	ř. C	ř. D
	<i>Choleva nivalis</i> (Kraatz)	-	1	-	-	-	-	1	0,20	-	-	1	-
	<i>Sciodrepoides watsoni</i> (Spence)	-	3	30	111	10	10	164	33,13	6	5	94	59
	<i>Catops coracinus</i> Kellner	-	1	-	-	-	-	1	0,20	-	-	-	1
	<i>Catops fuliginosus</i> Er.	-	4	2	1	2	5	14	2,83	-	2	3	9
	<i>Catops longulus</i> Kellner	-	-	-	1	-	-	1	0,20	1	-	-	-
	<i>Catops kirbyi</i> (Spence)	-	-	3	-	-	-	3	0,61	-	-	-	3
	<i>Catops morio</i> (Fabr.)	-	-	-	-	1	-	1	0,20	-	1	-	-
	<i>Catops nigricans</i> (Spence)	-	2	-	-	-	1	3	0,61	-	2	-	1
	<i>Catops nigriclavus</i> Gerh.	-	-	1	-	-	-	1	0,20	1	-	-	-
	<i>Catops nigrita</i> Er.	5	22	67	117	15	6	232	46,87	19	22	9	182
	<i>Catops picipes</i> (Fabr.)	-	4	5	-	1	7	17	3,43	-	1	4	12
	<i>Catops subfuscus</i> Kellner	-	4	4	2	-	-	10	2,02	-	-	-	10
	<i>Catops tristis</i> (Panz.)	-	2	2	-	21	7	32	6,46	-	-	-	32
	<i>Catops</i> sp.	-	-	2	-	-	2	4	0,81	-	4	-	-
	<i>Leiodes rufipennis</i> (Payk.)	-	-	-	1	-	-	1	0,20	-	1	-	-
	Leiodidae celkem:							495	100	32	43	111	309
	STAPHYLINIDAE												
RII	<i>Megarthus sinuaticollis</i> (Boi.)	-	-	2	6	-	-	8	0,49	8	-	-	-
RII	<i>Proteinus atomarius</i> Er.	-	-	-	1	-	-	1	0,06	-	-	1	-
RII	<i>Proteinus crenulatus</i> Pand.	-	-	4	-	-	2	6	0,36	4	-	-	2
E	<i>Omalium caesum</i> Grav.	-	4	5	8	8	27	52	3,15	13	12	13	14
E	<i>O. rivulare</i> (Payk.)	-	-	2	1	-	3	6	0,36	3	-	2	1
E	<i>Anthobium atrocephalum</i> (Gyll.)	-	-	-	-	-	20	20	1,21	2	-	-	18
	<i>Anthobium</i> sp.	-	-	1	-	-	-	1	0,06	-	1	-	-
	<i>Anthophagus</i> sp.	-	-	1	1	-	-	2	0,12	-	1	1	-
RII	<i>Olophrum assimile</i> (Payk.)	51	12	-	-	-	129	192	11,64	51	48	31	62
RII	<i>Olophrum fuscum</i> (Grav.)	-	-	-	2	-	1	3	0,18	3	-	-	-
RI	<i>Lesteva monticola</i> Kiesw.	1	11	3	-	10	175	200	12,12	43	7	-	150
E	<i>Anotylus sculpturatus</i> (Grav.)	1	-	-	2	1	1	5	0,30	4	-	1	-
E	<i>Oxytelus rugosus</i> (Fabr.)	-	-	-	1	-	-	1	0,06	1	-	-	-
	<i>Oxytelus</i> sp.	-	-	1	-	-	-	1	0,06	-	1	-	-
E	<i>Stenus clavicornis</i> (Scop.)	-	3	2	1	-	-	6	0,36	-	-	6	-
	<i>Stenus</i> sp.	-	-	2	2	-	-	4	0,24	3	1	-	-
RII	<i>Paederus brevipennis</i> Lacord.	7	9	4	1	2	8	31	1,88	1	5	25	-
RII	<i>Paederus schroenherri</i> Czwalina	-	-	1	1	-	1	3	0,18	-	3	-	-
RII	<i>Rugilus erichsoni</i> (Fauvel)	-	6	11	6	2	3	28	1,70	-	19	9	-
RII	<i>Ochtheophilum fracticorne</i> (Payk.)	-	-	1	-	-	-	1	0,06	-	1	-	-
RII	<i>Lathrobium brunnipes</i> (Fabr.)	-	2	4	-	-	-	6	0,36	-	-	-	6

	Číslo odběru	I	II	III	IV	V	VI	celk.	dominance	ř. A	ř. B	ř. C	ř. D
E	<i>Xantholinus linearis</i> (Olivier)	-	-	1	-	-	-	1	0,06	-	-	1	-
RII	<i>Xantholinus tricolor</i> (Fabr.)	-	9	2	4	-	-	15	0,91	-	6	-	9
RII	<i>Othius myrmecophilus</i> Kiesenw.	-	-	-	2	2	-	4	0,24	-	-	1	3
RII	<i>Othius punctulatus</i> (Goeze)	2	3	-	-	-	1	6	0,36	-	2	-	4
RII	<i>Philonthus decorus</i> (Grav.)	13	15	30	11	5	1	75	4,55	10	2	-	63
RII	<i>P. mannerheimi</i> Fauvel	-	-	-	1	-	-	1	0,06	-	1	-	-
	<i>Philonthus</i> sp.	-	-	-	1	-	-	1	0,06	-	-	-	1
RI	<i>Gabrius trossulus</i> (Nordmann)	1	7	2	-	-	-	10	0,61	3	1	-	6
RI	<i>Ontholestes haroldi</i> (Eppelsh.)	-	-	-	-	1	-	1	0,06	-	-	1	-
RII	<i>Platydracus fulvipes</i> (Scop.)	-	-	-	1	-	-	1	0,06	-	-	1	-
RII	<i>Staphylinus erythropterus</i> L.	44	51	134	19	3	1	252	15,28	68	177	6	1
RII	<i>Staphylinus fossor</i> Scop.	1	11	6	5	5	-	28	1,70	-	4	24	-
RII	<i>Staphylinus fuscatus</i> Grav.	-	8	2	3	4	10	27	1,64	-	3	24	-
RII	<i>Euryporus picipes</i> (Payk.)	-	1	-	1	-	-	2	0,12	-	1	1	-
E	<i>Quedius mesomelinus</i> (Mrsh.)	-	-	1	1	1	-	3	0,18	3	-	-	-
RII	<i>Q. fuliginosus</i> (Grav.)	4	13	10	1	1	-	29	1,76	9	12	1	7
RI	<i>Q. umbrinus</i> Er.	1	5	-	1	-	1	8	0,49	6	1	-	1
RII	<i>Q. boopoides</i> Munst.	-	-	-	1	-	-	1	0,06	1	-	-	-
RII	<i>Q. maurorufus</i> (Grav.)	-	-	-	1	-	-	1	0,06	1	-	-	-
RI	<i>Q. collaris</i> Er.	-	4	9	7	2	-	22	1,33	11	1	-	10
RII	<i>Q. fulvicollis</i> (Steph.)	-	-	-	2	-	-	2	0,12	1	1	-	-
RII	<i>Quedius longicomis</i> Kraatz	-	-	-	-	-	1	1	0,06	-	1	-	-
	<i>Quedius</i> sp.	1	-	-	-	-	-	1	0,06	1	-	-	-
E	<i>Tachinus laticollis</i> Grav.	4	6	16	63	15	-	104	6,31	43	6	2	53
E	<i>T. pallipes</i> (Grav.)	-	-	-	5	-	-	5	0,30	5	-	-	-
E	<i>T. signatus</i> (Grav.)	6	38	57	29	12	-	142	8,61	29	13	1	99
RII	<i>Lordithon lunulatus</i> (L.)	-	1	1	1	1	2	6	0,36	1	1	1	3
RII	<i>Lordithon exoletus</i> (Er.)	-	-	-	1	-	-	1	0,06	-	1	-	-
RII	<i>Tachyporus pusillus</i> (Grav.)	2	-	-	1	-	1	4	0,24	-	-	4	-
	Aleocharinae	42	16	53	106	37	64	318	19,28	113	49	38	118
	Staphylinidae celkem:							1649	100	441	382	195	631
	PSELAPHIDAE												
	<i>Bryaxis puncticollis</i> (Denny)	-	1	-	-	-	-	1	-	-	1	-	-
	SCARABAEIDAE												
	<i>Anoplotrupes stercorosus</i> (Har.)	-	7	10	16	7	3	39	-	4	4	12	19
	<i>Euheptaulacus villosus</i> (Gyll.)	-	-	1	-	-	-	1	-	-	-	1	-
	BYRRHIDAE												
	<i>Cytilus sericeus</i> (Forster)	-	1	-	-	-	-	1	-	-	1	-	-

Číslo odběru	I	II	III	IV	V	VI	celk.	domi- nance	ř. A	ř. B	ř. C	ř. D
ELATERTIDAE												
<i>Agrypnus murinus</i> (L.)	-	1	4	-	-	-	5	-	-	-	5	-
<i>Athous subfuscus</i> (Müll.)	1	-	1	1	-	-	3	-	1	1	-	1
<i>Ectinus atterimus</i> (L.)	-	-	1	-	-	-	1	-	-	1	-	-
<i>Prostemon tessellatum</i> (L.)	1	-	3	2	-	-	6	-	-	-	6	-
<i>Selatosomus aeneus</i> (L.)	-	1	-	-	-	-	1	-	-	1	-	-
<i>Melanotus villosus</i> (Fourc.)	-	1	-	1	-	-	2	-	-	2	-	-
CANTHARIDAE												
<i>Cantharis obscura</i> L.	-	-	1	-	-	-	1	-	-	-	1	-
<i>Cantharis nigricans</i> (Müll.)	-	-	1	-	-	-	1	-	-	-	-	1
<i>Cantharis pallida</i> Goeze	-	-	1	-	-	-	1	-	-	1	-	-
<i>Metacantharis discoidea</i> (Ahr.)	-	-	3	-	-	-	3	-	-	-	3	-
LAMPYRIDAE												
<i>Lamprohiza splendidula</i> (L.)	-	-	1	-	-	-	1	-	-	-	1	-
NITIDULIDAE												
<i>Pocadius ferrugineus</i> (F.)	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	1	-
CRYPTOPHAGIDAE												
<i>Cryptophagus</i> sp.	-	4	3	-	-	-	7	-	3	4	-	-
<i>Atomaria</i> sp.	2	-	-	-	-	-	2	-	1	-	-	1
BYTURIDAE												
<i>Byturus tomentosus</i> (De Geer)	1	-	-	1	-	-	2	-	2	-	-	-
ENDOMYCHIDAE												
<i>Lycoperdina succincta</i> (L.)	-	1	-	-	-	-	1	-	-	-	1	-
COCCINELLIDAE												
<i>Coccinella septempunctata</i> L.	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	1
LATRIDIIDAE												
<i>Latridius</i> sp.	1	-	2	-	-	-	3	-	1	-	2	-
CERAMBYCIDAE												
<i>Corymbia rubra</i> (L.)	-	-	-	1	-	-	1	-	-	1	-	-
CHRYSOMELIDAE												
<i>Plateumaris consimilis</i> (Schrank)	-	-	-	1	-	-	1	-	-	1	-	-
<i>Chrysolina herbacea</i> (Duftsch.)	-	-	-	1	-	-	1	-	1	-	-	-
<i>Chrysolina rufa</i>	-	1	-	-	-	-	1	-	1	-	-	-
<i>Chrysolina polita</i> (L.)	-	-	1	-	-	-	1	-	-	1	-	-
<i>Chrysolina staphylea</i> (L.)	-	1	-	-	-	1	2	-	-	1	1	-
<i>Chrysolina lichenis</i> (Richter)	-	-	-	3	-	-	3	-	-	1	2	-
<i>Oreina intricata</i> (Germar)	4	-	-	-	-	-	4	-	4	-	-	-
<i>Hydrothassa marginella</i> (L.)	2	-	-	-	-	-	2	-	2	-	-	-

Číslo odběru	I	II	III	IV	V	VI	celk.	domi- nance	ř. A	ř. B	ř. C	ř. D
<i>Galeruca tanacetii</i> (L.)	-	-	-	1	7	-	8	-	-	-	8	-
<i>Phyllotreta exclamatoris</i> (Th.)	10	4	-	-	-	-	14	-	10	4	-	-
<i>Hermaphysalis mercurialis</i> (F.)	-	1	-	-	-	-	1	-	-	1	-	-
<i>Asiorestia ferruginea</i> (Scop.)	-	-	-	2	6	-	8	-	-	1	7	-
CURCULIONIDAE	5	10	4	2	1	1	23	-	4	9	10	-
Coleoptera celkem:							6147	-	900	1080	869	3298

Na příkladě čeledí Carabidae a Staphylinidae jsem zde provedla zhodnocení antropogenního ovlivnění lokality podle Boháče a Růžičky (BOHÁČ et RŮŽIČKA, 1986). Podíl expanzivních druhů u čeledi Carabidae činil v průměru téměř 40 %. To bylo silně ovlivněno lokalitou C, kde výslunná poloha s výstupy podložní horniny a výskyt převážně nelesních rostlinných společenstev podmiňují nedostatek vlhkosti. Tyto stanovištní poměry nevyhovují řadě reliktních I. a II. řádu zejména z čeledi Carabidae a podíl expanzivních druhů čeledi Carabidae na tomto stanovišti činil 50 %, zatímco na stanovištích podmáčených 29 %. I toto je poměrně vysoký podíl expanzivních druhů, je však nutno vzít v úvahu, že pro řadu těchto druhů jsou nívné zaplavované území původním stanovištěm a také skutečnost, že relikty I. a II. řádu se zde vyskytovaly s vysokou dominancí a že pouze 16 % odchycených kusů náleželo k expanzivním druhům. U čeledi Staphylinidae byl podíl expanzivních druhů poměrně nízký, činil pouze 26 %, dále zde bylo zjištěno 12 % reliktních I. řádu. Celkově lze hodnotit společenstvo jako poměrně slabě antropogenně ovlivněné, kde celkový podíl reliktních I. a II. řádu činil 70%.

Z druhů chráněných ve Slovenské republice se zde vyskytuje 9 druhů r. *Carabus* (viz Tab. 2), z nichž je zajímavý např. výskyt druhu *Carabus convexus*. Také z ostatních čeledí zde byly nalezeny některé poměrně vzácné druhy jako *Choleva glauca*, *Choleva bicolor*, *Catops nigriclavus* a *C. longulus* z čeledi Leiodidae, nebo *Euryporus picipes*, *Paederus brevipennis*, *Gabrius trossulus* a *Quedius fulvicollis* z čeledi Staphylinidae.

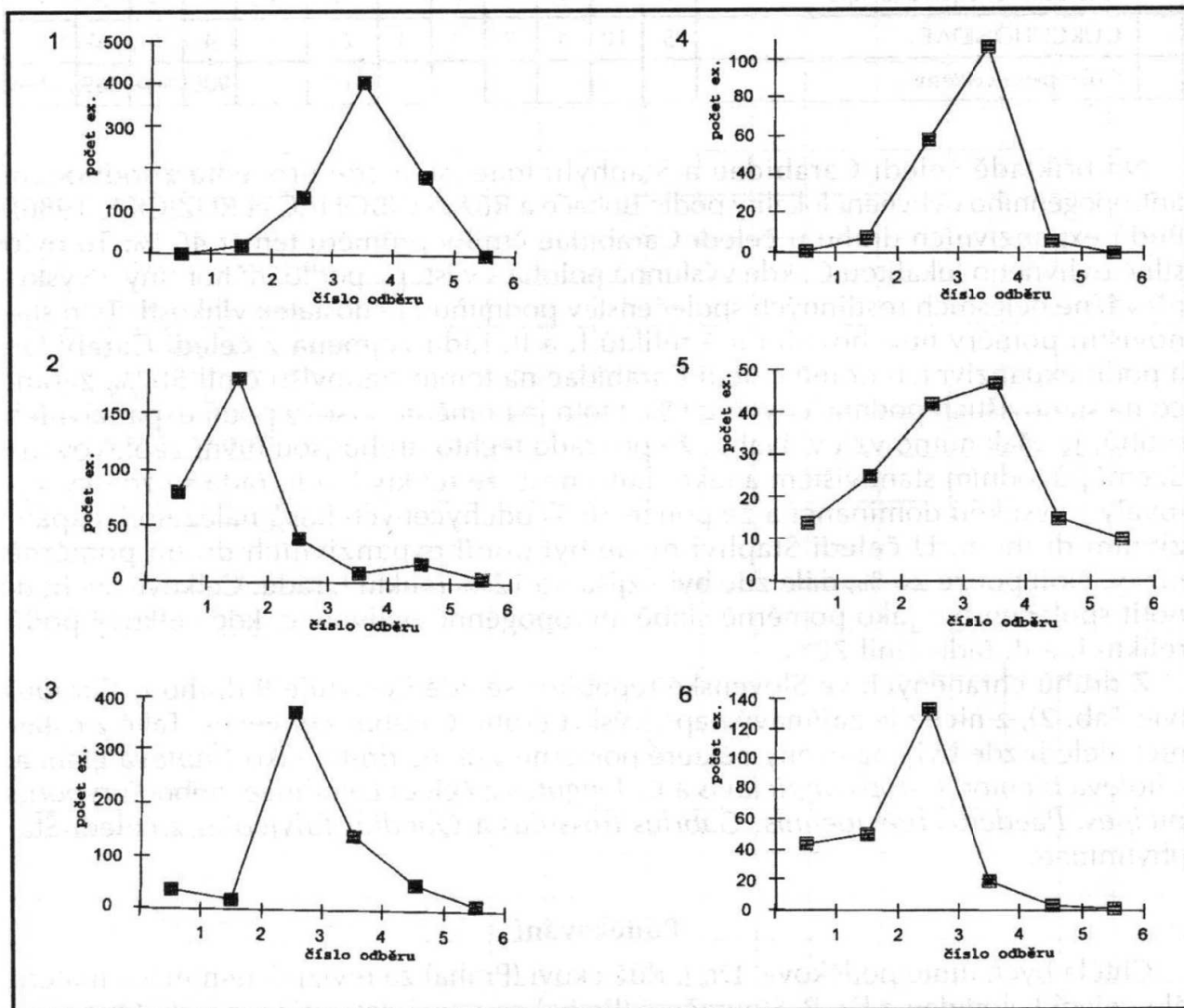
Poděkování

Chtěla bych tímto poděkovat Dr. J. Růžičkovi (Praha) za revizi determinace materiálu čeledi Leiodidae a Dr. P. Štouračovi (Praha) za revizi determinace rodu *Quedius*.

Souhrn

V roce 1994 jsem prováděla průzkum epigeických druhů řádu Coleoptera metodou zemních pastí v oblasti horního toku řeky Turiec ve Slovenské republice, nedaleko obce Turček. Pasti byly položeny ve 4 různých typech stanovišť. Celkem zde bylo instalováno 30 zemních pastí, do kterých bylo odchyceno 6.147 kusů brouků náležejících 168 druhům. Dominantní zastoupení přitom vykazovaly čeledi Carabidae, Staphylinidae, Leiodidae a Silphidae. Z čeledi Carabidae byl zjištěn dominantní výskyt druhů *Carabus linnaei*, *Europhilus fuliginosus*, *Pterostichus nigrita*, *Platynus assimilis*, *Pterostichus melanarius* a *Patrobus atrorufus*. Z dalších čeledí zde byly dominantní druhy *Staphylinus erythropterus*, *Lesteva monticola*, *Olophrum assimile* a *Tachinus signatus* z čeledi Staphylinidae a *Sciodrepoides watsoni*, *Catops nigrita* a *C. tristis* z čeledi Leiodidae.

Z faunistického hlediska jsou zajímavé nálezy především některých druhů čeledi Staphylinidae jako *Euryporus picipes* a zejména vlhkomilných druhů jako *Paederus brevipennis*, *Gabrius trossulus* a *Quedius fulvicollis*, ale také nedávno (Jaszay T., Boháč, 1994) pro Slovensko nově hlášeného na rašeliniště vázaného *Quedius boopoides*. Zajímavý je také hojný výskyt střevlíčka *Europhilus fuliginosus*.

Obr. 1 - 6

Dynamika dominance aktivity:

1 - *Carabus linnaei*, 2 - *Pterostichus nigrita*, 3 - *Europhilus fuliginosus*, 4 - *Patrobus atrorufus*, 5 - *Trechus pilisensis*, 6 - *Staphylinus erythropterus*.

Summary

In 1994 soil surface Coleoptera were collected using pitfall traps in the floodplain area of the upper part of the river Turiec in Slovakia, near the village of Turček. Traps were located in 4 different habitats. Altogether 6,147 specimens of beetles were captured in 30 ground traps belonging to 168 species.

Members of the families Carabidae, Staphylinidae, Leiodidae and Silphidae showed dominant occurrence. Within the family Carabidae the species *Carabus linnaei*, *Europhilus fuliginosus*, *Pterostichus nigrita*, *Platynus assimilis*, *Pterostichus*

melanarius and Patrobus atrorufus were dominantly represented. As far as other families are concerned, dominant occurrences of *Staphylinus erythropterus*, *Lesteva monticola*, *Olophrum assimile*, *Tachinus signatus* (Staphylinidae) and *Sciodrepoides watsoni*, *Catops nigrita* and *C. tristis* (Leiodidae) were recorded.

From the faunistic point of view the occurrence of some Staphylinidae as *Euryporus picipes*, *Paederus brevipennis*, *Gabrius trossulus*, *Quedius fulvicollis* and especially for Slovakia recently (Boháč, 1994) newly recorded *Quedius boopoides* seems to be important. Another interesting record is also abundant occurrence of *Europhilus fuliginosus* (Carabidae).

Literatura

- BOHÁČ, J. et RŮŽIČKA, V. (1986): Využití Coleopter pro bioindikaci a dlouhodobý monitoring v Biosférické rezervaci Třeboňsko. (Dílčí závěrečná zpráva). - Ms. (Depon. in ÚKE AV ČR, České Budějovice).
- JASZAY, T. et BOHÁČ, J. (1994): Nové a zaujímavé nálezy drobných (Coleoptera, Staphylinidae) na Slovensku. - Zbor. Slov. Nár. Muz., Prir. Vedy, 50:33-49.
- JELÍNEK, J. et al., (1993): Check - list of Czechoslovak Insects IV (Coleoptera). - Folia Heyrovskyana, Suppl. 1: 1 -172.
- KIRCHNER, H. (1960): Untersuchungen zur Oekologie feldbewohnender Carabiden. - Köln.
- KUNSKÝ, J. (1975): Československo fyzicky zeměpisně. - Praha.
- QUITT, E. (1971): Klimatische Gebiete der Tschechoslowakei. - Studia Geographica, Brno, 16: 1-73.
- RŮŽIČKA, V. et BOHÁČ, J. (1988): Epigeičtí bezobratlí nivy horní Lužnice (Araneae, Coleoptera). - Sborník Vys. školy zeměděl. v Praze, agronom. fak. v Českých Budějovicích, řada fytotech. (1988) 2: 149-154.
- SKUHRAVÝ, V. (1957): Metoda zemních pastí. - Acta entomol. Bohemoslov. 54: 27-40.
- TLUSTÁK, V. (1995): Záchrana, kultivace a transfery ohrožených rostlin na lokalitě „Kaltwasser“ v zátopovém území VN Turček. - MS. (Depon. in Vlastiv. muzeum, Olomouc).
- VESECKÝ, A. et al. (1961): Podnebí Československé socialistické republiky. Tabulky. - Praha.

Adresa autorky:

Ing. Milada Bocáková

Vlastivědné muzeum v Olomouci

nám. Republiky 5, 771 73 Olomouc

Revize některých významných mineralogických lokalit v okolí Maršíkova a Sobotína, okres Šumperk

Revision velchen bedeutenden mineralogischen Fundorten in der Umge-
bung von Maršíkov und Sobotín, Hohes Gesenke.

Pavel Novotný

Vlastivědná společnost muzejní Olomouc se zabývala v letech 1994 až 1996 úko-
lem „Komplexní geologická dokumentace významných mineralogických lokalit
u Maršíkova a Sobotína, vlastivědný naučný program“. Tento úkol byl součástí pro-
jektu Odboru ochrany movitého kulturního dědictví Ministerstva kultury České re-
publiky: „Uchování, zveřejnění a využití movitého bohatství regionů ČR“. Uvedený
projekt byl zaměřen na rozvoj činností občanských sdružení, kterými je podporová-
na kulturní aktivita muzeí. Řešením úkolu byl pověřen Přírodovědný ústav Vlastivěd-
ného muzea Olomouc. Provedené práce byly financovány Ministerstvem kultury ČR,
další finanční prostředky poskytla Správa Chráněné krajinné oblasti Jeseníky Malá
Morávka, Obecní úřad Sobotín a Vlastivědné muzeum v Olomouci.

Úkol byl zaměřen na ověření současného stavu významných mineralogických lo-
kalit u Sobotína a Maršíkova, doplnění jejich grafické dokumentace a odběr hmotné
dokumentace, uložené v současnosti ve sbírkovém fondu Vlastivědného muzea
v Olomouci. Tato databáze je využívána k výzkumným a vlastivědným účelům.

Náplní tohoto příspěvku je stručná informace o ukončeném úkolu, detailněji jsou
výsledky zpracovány v závěrečné zprávě (NOVOTNÝ 1997) a ve Zprávách Vlasti-
vědného muzea v Olomouci (NOVOTNÝ in press).

K ověření byly vybrány lokality, které už tradičně náleží k nejvíce frekventovaným
nalezištím dané oblasti:

k.ú. Sobotín: Smrčina, Pfarrerb, Viebich

k.ú. Maršíkov: Schinderhübl, Scheibengraben, Steinhübl

k.ú. Petrov nad Desnou: Rauchbeerstein, Granátová skála

Analýzy, na něž je odkazováno v následujícím textu, jsou publikovány (NOVOTNÝ
in press).

Lokalita Smrčina

Jedná se o jedno z nejvýznamnějších maskových těles na území ČR, z mineralo-
gického hlediska kromě masku známé krystalovanými magnetity a velkými stébel-
natými agregáty aktinolitu.

Ověřována byla střední halda (na horní haldě je vybudován rekreační objekt). Pře-
važný objem haldy je tvořen různě velkými úlomky znečištěného masku, zatímco
chloritické a aktinoliticko-chloritické břidlice jsou zastoupeny podřízeně. Kromě
masku, chloritu, aktinolitu a karbonátů byl vzácně nalezen apatit, magnetit a pyrit.
V pyritu byl stanoven zvýšený obsah As 6,04 % váh. Pyrity se vyskytují v maskách
znečištěných šmouhovitými vyloučeninami aktinolitu a chloritu, evidentně patří
k mladším minerálům. Karbonáty vykazaly vysoký obsah MgO 80,45 % váh., zatímco

obsah CaO byl nižší než 0,5 % váh., přičemž obsah FeO činil 17,7 % váh. Svým složením se analyzované karbonáty nejvíce blíží feromagnetitu. Současná literatura z karbonátů s obsahem Mg uváděla ze Smrčiny jen dolomit. Apatit ve srovnání s údaji POVONDRY (1992) vykazuje vyšší obsah MgO a FeO.

Lokalita Pfarrerbu

Orientační ověření míst, jimiž probíhaly pukliny s „alpskou mineralizací“ srovnatelnou s rakouským Knappenwandem a zkoumaných na přelomu století F. Kretschmerem (in SLÁDEK 1973), přineslo negativní výsledky. Tyto pukliny byly vytěženy už v minulosti, po úklonu pokračují jako nepřilíš výrazné struktury. Dále bylo ověřováno pokračování puklin, indikovaných různými pracemi sběratelů, opět bez zajímavých nálezů.

Významnější je severní část lokality, kde bylo zastiženo puklinové pásmo sz. směru. Mocnost puklinového pásma činila 0,8 až 1,2 m, pukliny byly na několika místech mineralizovány v úsecích dlouhých 0,2 až 0,5 m. Z mineralogického hlediska byl nejčastěji zastoupen epidot, albit, amfibolový azbest, prehnit, méně často diopsid, adular a po jedné ukázce titanit a apatit. Uvedené minerály se nevyskytují všechny společně, ale ve dvou odlišných paragenézích (viz níže).

Epidot vytvářel drúzy jehlicovitých krystalů dlouhých 1-2 cm o průměru do 3-4 mm. Prizmatické krystaly do 3 cm se vyskytly pouze na několika ukázkách. Krystaly albitů jsou tabulkovité, do 1 cm, mléčně bílé, v asociaci s epidotem. Prehnit tvoří monominerální čočkovité agregáty až 40 x 15 cm, vzácně s krystaly do 1 cm v dutinách, na kontaktu s amfibolitem místy s lemem paprscitého epidotu. Narůžovělé krystalky adularu přesahovaly 0,5 cm výjimečně, vyskytovaly se společně s albitem a epidotem. Titanit je světle zelený, tenké tabulkovité, společně s adularem a albitem. Apatit vytváří bělavý prizmatický krystalek do 2 mm, narůstá na aktinolit a je provázen epidotem.

Nalezená mineralizace náleží především k paragenetickému typu A (NOVÁK 1990) zastoupeného epidotem, albitem, aktinolitem, diopsidem, titanitem a zeolity. Paragenetický typ P (NOVÁK 1990), charakteristický společným výskytem epidotu s prehnitem, byl zjištěn v menším počtu puklin. V jejich výplni je však často dominantním minerálem pouze prehnit.

Analýzy epidotů ve srovnání s údaji NOVÁKA (1990) ukazují vyšší obsahy Fe_2O_3 , obsahy vzrůstají ze světlejší prizmatické (14,12 % váh.) ke tmavěji zbarvené dómatické části krystalů (až 15,17 % váh.). Analýzy prehnitu, diopsidu a titanitu korespondují s citovanou literaturou, vyšší podíl CaO byl stanoven v albitu (0,41 % váh.).

Porovnáním údajů ze starší literatury (např. SLÁDEK 1973) s kritérii, dle nichž NOVÁK (1990) vyčlenil na Pfarrerbu paragenetické typy A a P, vyplývá zajímavá prostorová distribuce obou typů mineralizace. KRETSCHMER (1895) označil nejvýznamnější pukliny indexy A,B,C,D,E,F. Pukliny jsou seřazeny od A do F ve směru od jihu k severu, na ploše o rozloze cca 100 x 10 m. Dle starších mineralogických popisů výplně puklin (KRETSCHMER 1895, SLÁDEK 1973) odpovídají paragenetickému typu A pukliny A, C, E, zatímco paragenetickému typu P pukliny B, D, F. K prostorovému prolínání mineralizací obou paragenetických typů na uvedených puklinách nedochází. Tento poznatek potvrdily i výsledky ověřovacích prací v r. 1994.

Dle NOVÁKA (1990) vznikaly oba paragneotické typy za odlišných geochemických podmínek:

- typ A vznikl účinkem roztoků s vysoce aktivním NaCl a nízkým chemickým potenciálem O_2

- typ P účinkem roztoků s nízkou aktivitou NaCl a zvýšeným chemickým potenciálem O_2 .

Pukliny mineralizované paragenezemi A a P jsou prostorově vzájemně odděleny, neprolínají se, čili v průběhu vzniku obou paragneotických typů byly využívány odlišné struktury. Až dosud není prokázáno, že by byly při krystalizaci některého z paragneotických typů upřednostněny některé strukturní směry.

V prostoru severního lůmku, situovaného severně od Kretschmerovy pukliny F, kde bylo v r. 1994 ověřováno puklinové pásmo, není prostorové rozčlenění paragneotických typů A a P tak výrazné. I zde však platí, že minerální paragnezeze typu A se nevyskytuje na puklinách paragneotického typu P. Prostorově jsou však od sebe odděleny méně výrazně, než je tomu u Kretschmerových puklin A až F. V prostoru severního lůmku je celkový obraz distribuce více chaotický a lze předpokládat, že se jedná o okrajovou část lokality, kde byly podmínky pro vznik minerálů více proměnlivé. Proto také nebyly v severním lůmku nalezeny klasické otevřené, až 0,3 m mocné pukliny s krystaly epidotů do 10 cm, jaké jsou známé ze starších sběrů hlavně ze střední části lokality. Z téhož důvodu byla v severním lůmku chudší asociace „alpských minerálů“.

Lokalita Viebich

„Alpská mineralizace“ na této lokalitě vytváří většinou nevelká hnízda, klasické pukliny, KRETSCHMEREM (1895) označované jako „žíly“, jsou vyvinuty zřídka. Puklina, kterou studoval Kretschmer (in SLÁDEK 1973), s krystaly epidotů, adularů, albitů a titanitů (do 2 cm), byla v minulosti vytěžena beze zbytku.

Paralelně s foliací byly v r. 1994 nalezeny šmouhovitě agregáty epidotu a diopsidu, s ojedinělými krystaly albitu, epidotu a plstnatým azbestem v drobných dutinách. Stěny příčných puklin místy pokrývaly ploše paprscité agregáty laumontitu.

Analýzy epidotů vykazaly vyšší obsahy Fe_2O_3 , především v tmavé dómatické části krystalů - až 20,16 % váh.

Dle nepublikovaných údajů sběratelů se na náhodně objevené puklině v minulosti vyskytl epidot s krystaly diopsidu a titanitu. Svou celkovou paragnezí a chemismem se tento výskyt blíží paragneotickému typu A ve smyslu NOVÁKA (1990).

Lokalita Schinderhübl (v literatuře označovaná též Rasovna)

Na pegmatitové žíle Maršíkov I (ČERNÝ 1992) byla v r. 1994 ověřena přítomnost bavenitu a Ta-Nb oxidů, i když v nižší kvalitě, než uvádí KRUŽA (1966). Analýzy prokázaly, že nalezené Ta-Nb oxidické minerály se svým chemismem blíží mangancolumbitu (NOVOTNÝ in press).

Pokračování pegmatitové žíly Maršíkov III (ČERNÝ 1992) je charakterizováno zdejší typickou mineralizací, zastoupenou chryzoberylem, gahnitem, granátem, Bi-minerály, Ta-Nb oxidy aj. Mocnost žíly, zastižené rýhami v r. 1994, činila v průměru 0,3 m, což je cca 1/3 mocnosti uváděné ještě KRUŽOU (1968).

Analýzován byl Ta-Nb minerál, který svým chemismem rovněž odpovídá mangancolumbitu. Rentgenometricky byly studovány bismutity, které se na lokalitě vyskytují v šedé a žlutozelené formě. Jak je patrné ze srovnání s literárními údaji, bez znečišťujících příměsí je šedá forma bismutitu.

Podmínky minerogeneze některých zdejších minerálů diskutuje ČERNÝ (1992), dle něhož vznik chryzoberylu souvisí s dvouetapovým působením stressu v progresivní fázi variské metamorfózy. Výsledkem regresivní fáze je dle téhož autora krystalizace bavenitů a epidotů, především na žíle Maršíkov I.

Lokalita Scheibengraben (nazývaná též Střelecký důl)

Stavba pegmatitu byla patrná po vyčištění lůmku od sutí, které zde byly kumulovány pracemi sběratelů více než 25 let. Detailněji byla ověřována severní a východní část lůmku, kde vystupují všechny zdejší texturní typy pegmatitu.

Severní stěna lůmku je tvořena metasomatickým „cukrovitým“ a hrubozrnným pegmatitem, který místy přechází do písčitého. Kromě horninotvorných minerálů jsou zde nalézány granáty, beryly (v cukrovitém pegmatitu až akvamarínového typu), turmalíny, gahnity a vzácněji apatity, reliktů triplitu a topazy. Topaz tvoří zrna v turmalinickém pegmatitu, v analýze je nezvyklá přítomnost 0,57 % váh. P_2O_5 . Uvedené minerály odpovídají popisům KRUTI (1968) a jiných autorů.

U jižní paty štoly byla zastížena texturní jednotka, která je v Maršíkově zastoupená nejméně, a to cleavelanditický metasomatický pegmatit. V šedesátých letech z něj byly získány vynikající ukázky Ta-Nb oxidických minerálů, později byl cleavelanditický pegmatit na dlouhé období zasucen. Ze vzácnějších minerálů byl v r. 1994 v cleavelanditickém pegmatitu sbírán turmalín, bismutit a Ta-Nb oxidy. Miaroly, vyvinuté v centru cleavelanditického pegmatitu a nepřesahující rozměr 3-5 cm, jsou tvořeny krystalovaným křemenem, muskovitem a K-živcem. Bývají porosteny drobnými čirými krystalky albitu, tabulkami bertranditu (potvrzen rentgenometricky, NOVOTNÝ in press) a subparalelními jehličkovými srostlicemi fluorapatitu (rovněž potvrzen rentgenometricky, NOVOTNÝ in press).

Lokalita Steinhübl

„Alpská mineralizace“ vytváří šmouhovité útvary v amfibolitech, do dutinek krystaluje výjimečně. V minulosti (KRETSCHMER 1911) bylo toto naleziště proslulé krystalovanými ukázkami diopsidu, epidotu, albitu, adularu a křišťálu. V současnosti bývá častěji přítomen diopsid v podobě štěpných, světle šedavě zelených agregátů, složených ze zrn krátce sloupcovitého habitu. Jeho šedozelelé krystaly do 1 cm lze nalézt zřídka. Epidot je méně častý, tmavě šedozelelý, vytváří protažená prizmata a jejich srostlice bez výrazného krystalového omezení, zarůstající do diopsidu. Krystalky epidotu do 0,5 cm, pokrývající dutiny o průměru do 3 cm, se vyskytují zcela výjimečně.

Lokalita Rauchbeerstein

V sutích v areálu lokality se vyskytují úlomky svorů s granáty a staurolity. Výkopovými pracemi v r. 1994 byly odkryty dvě polohy svorů mocné 1 až 1,5 m. V jedné převažovaly granáty, v rhomboedrických krystalech do 1,5 cm, ve druhé staurolity - nepravidelně omezené sloupcovité krystaly do 1 cm.

Asi 700 m jz. směrem se nachází významná lokalita granátů - Anenská studánka. Je pravděpodobné, že obdobných poloh svorů s metamorfogenními minerály v makroskopických ukázkách, se vyskytuje v okolí kóty Rauchbeerstein více.

Lokalita Granátová skála

Granáty lze na této lokalitě stále získat, i když v menších ukázkách a méně často, než tomu bylo v předchozích letech. Ve svorech, které tvoří polohy v kvarcitech, se v současnosti vyskytují krystaly granátů menší než 1 cm.

Ověřované lokality náležejí k nejvýznamnějším výskytům minerálů na území Moravy a Slezska, některé z nich přesahují rámec Českého masívu. V uplynulých třiceti letech byly intenzivně těženy, jak ale prokázaly ověřovací práce, náležejí stále k aktivním nalezištím. Analýzy některých minerálů přispěly k rozšíření informací o chemismu zdejších mineralizací.

Součástí úkolu bylo vybudování naučné mineralogické stezky, v součinnosti se Správou chráněné krajinné oblasti Jeseníky, která také financovala výrobu informativních tabulí pro jednotlivá terénní stanoviště. Do naučné stezky byly zahrnuty tyto lokality: Smrčina, Pfarrerb, Steinhübl, Schinderhübl, Kožušná a Granátová skála. Naučná stezka byla otevřena dne 16.9. 1997.

Literatura:

- ČERNÝ P. (1992): Černý P., Novák M., Chapman R. - Effects of sillimanite - grade metamorphism and shearing on Nb-Ta oxide minerals in granitic pegmatites: Maršíkov, Northern Moravia, Czechoslovakia. *Canadian Mineralogist*, vol. 30: 699-718
- KRETSCHMER F. (1895): Die Mineralfundstätten von Zöptau und Umgebung. *Tschermak's miner. und petrograf. Mitteil.*, Bd. 14, P. 156-187, Wien
- KRETSCHMER F. (1911): Zur Kenntnis der Epidot und Albit von Zöptau. *Tschermak's miner. und petrograf. Mitteil.*, Bd. 30. P. 104, Wien
- KRUŽA T. (1966): Moravské nerosty a jejich literatura 1940-1965, Moravské muzeum Brno, 380 s.
- KRUŽA T. (1968): Krůža T., Paděra K., Pouba Zd., Sládek R. - Die Mineralienparagenese in der Mitteren Teile des Altvatergebirges. *Časopis Moravského muzea Brno*, roč. LIII
- NOVÁK M. (1990): Novák M., Šrein V., Ingrová A. - Epidote and associated fissure minerals from Pfarrerb near Sobotín (Northern Moravia, Czech Republic): A Manifestation of a retrograde phase of Variscian regional metamorphism. *Proceeding of a Symposium held in Neukirchen am Grossvenediger (Salzburg, Austria)*, September 1990
- NOVOTNÝ P. (1996): Dokumentace významných mineralogických lokalit u Sobotína a Maršíkova v r. 1994 - terénní práce. *Zprávy Vlastivědného muzea v Olomouci*, č. 273; 66-69 s.
- NOVOTNÝ P. (1997): Komplexní dokumentace významných mineralogických lokalit u Maršíkova a Sobotína, vlastivědný naučný program. Závěrečná zpráva projektu MK ČR: Uchování, zveřejnění a využití movitého bohatství regionů ČR, Vlastivědná společnost muzejní Olomouc, nezveřejněný materiál
- NOVOTNÝ P. (in press): Dokumentace významných mineralogických lokalit u Sobotína a Maršíkova v roce 1995. Část II - analytické práce. *Zprávy Vlastivědného muzea Olomouc*, č. 277, v tisku
- POVONDRA P. (1992): Crystal chemistry of rock - forming apatites from the Bohemianmassif. *Acta Universitatis Carolinae, Geol.*, No. 1-2: 197-224
- SLÁDEK R. (1973): Nerosty alpských žil v Hrubém Jeseníku. *Zprávy Vlastivědného ústavu v Olomouci*, č. 161: 6-22

Adresa autora:

Ing. Pavel Novotný
Vlastivědné muzeum v Olomouci
nám. Republiky 5
771 73 Olomouc

Výskyt brouků ze skupin *Silphidae* a *Leiodidae*: *Cholevinae* (*Coleoptera*) na území CHKO Litovelské Pomoraví

The occurrence of *Silphidae* and *Leiodidae*:
Cholevinae (*Coleoptera*) in the Litovelské Pomoraví
Protected Landscape Area

Petr Kočárek

Rozšíření zejména nekrofágních a nekrofilních zástupců čeledí *Silphidae* a *Leiodidae* je na území České republiky v mnoha případech široké, značné procento druhů lze nalézt na vyhovujících biotopech po celém území. Přesto konkrétních údajů o rozšíření bylo i u hojných druhů publikováno velmi málo a míra rozšíření jednotlivých druhů se spíše předpokládá, než by byla potvrzena konkrétními nálezy.

Tato práce vznikla na základě údajů nashromážděných v letech 1994 - 1995 v rámci diplomové práce zaměřené na studium vybraných ekologických otázek (KOČÁREK, 1996) a jejím cílem bylo zaplnit mezeru v poznání fauny CHKO Litovelské Pomoraví a obohatit znalosti o rozšíření brouků čeledí *Silphidae* a *Leiodidae* na území České republiky.

Faunistické údaje o výskytu brouků ze sledovaných skupin v širším okolí Olomouce byly publikovány v pracích: KLUG (1855), REITTER (1870), PICHLER (1885), ZOUFAL (1922), KOUŘIL (1926, 1937), HUDEČEK (1936), KUDLA (1946), NOVÁK (1961, 1962, 1965, 1966, 1977), PETRUŠKA (1968, 1968a), MAJER (1980), ŠUSTEK (1981), RŮŽIČKA & VÁVRA (1993), BOCÁKOVÁ (1995). Z území Chráněné krajinné oblasti Litovelské Pomoraví bylo dosud známo jen několik údajů obsažených v pracích: HUDEČEK (1936), HORČIČKO (1978, 1978a, 1982), MAJER (1980) a RŮŽIČKA & VÁVRA (1993).

Charakteristika sledovaného území

Chráněná krajinná oblast Litovelské Pomoraví se rozkládá na ploše 9600 hektarů převážně v údolní nivě řeky Moravy mezi Olomoucí a Mohelnicí v nadmořských výškách 213 - 343 m n. m. v poměrně suché a teplé oblasti s průměrnými ročními srážkami kolem 600 mm a teplotami 8 - 9°C. Většinu území pokrývají víceméně souvislé lesní porosty tvořené především jilmovými doubravami a dubohabřinami.

Sledovaná oblast (obr. 1) zasahuje do pěti čtverců síťového mapování.

Materiál a metodika

Většina faunistických údajů byla získána odchytem do zemních pastí s návnadou. V roce 1994 sloužily jako zemní pasti kelímky z PVC (průměr 7 cm, hloubka 8 cm), návnadu tvořil hovězí salám upevněný drátem při horním okraji kelímku a fixační tekutinu roztok ethylenglykolu ve vodě (Fridex) v poměru 1 : 1. V roce 1995 byly použity pasti tvořené zavařovacími sklenicemi (7,5 cm průměr, hloubka 14,5 cm), návnadu tvořilo hovězí maso zavěšené ve skleněné nádobce pod plechovou stříškou

se zahnutými rohy (NOVÁK 1961). Fixační tekutinou byl 3 - 4 % roztok formaldehydu. Doba expozice pastí byla vždy 2 - 3 týdny. Doplňkovými metodami byl individuální sběr imag a sklepávání. U druhů u nichž se mi nepodařilo získat vlastní dokladový materiál uvádím případný materiál uložený ve sbírkách Vlastivědného muzea v Olomouci.

Nadmořské výšky a příslušné čtverce síťového mapování jednotlivých lokalit byly určeny podle mapy CHKO Litovelské Pomoraví 1 : 50 000 vydané pro Správu CHKO Litovelské Pomoraví Geodezií Brno v roce 1994.

Získaný materiál čeledi *Silphidae* jsem determinoval pomocí Šustka (ŠUSTEK, 1981), čeledi *Leiodidae* pomocí Szymczakowského (SZYMCZAKOWSKI, 1961 a 1971). U druhů rodu *Catops* byli determinováni pouze samci (z důvodu kvantifikace dat i u druhů u nichž je rozlišení samic snadné); na lokalitě na níž byl zaznamenán společný výskyt druhů *Sc. fumatus* a *Sc. alpestris* se vzájemně obtížně odlišitelnými samicemi, byli determinováni rovněž pouze samci.

Není-li uvedeno jinak, platí leg., det. et coll. P. Kočárek.

Použité zkratky:

LP	CHKO Litovelské Pomoraví
VMO	Vlastivědné muzeum v Olomouci
Lit.	literární údaje
Mat.	zpracovaný materiál
(6267)	označení faunistického čtverce
z.p.	zemní past/pasti

Seznam lokalit na nichž byly instalovány zemní pasti a časové rozpětí jejich umístění na dané lokalitě:

Moravičany:

- /a (6267) - louka, 250 m n. m. (16. 6. - 16. 7. 1994).
- /b (6267) - okraj lesa, 260 m n. m. (16. 6. - 16. 7. 1994).
- /c (6267) - dubohabrový les, 290 m n. m. (5. 4. - 1. 11. 1995).
- /d (6267) - okraj lesíka při břehu Moravičanského jezera, 247 m n. m. (5. 4. - 1. 11. 1995).

Střeň:

- /a (6268) - lužní les Kobylník, 227 m n. m. (16. 7. - 13. 9. 1994).
- /b (6268) - louka, 227 m n. m. (22. 8. - 13. 9. 1994).
- /c (6268) - okraj pole, 226 m n. m. (5. 4. - 1. 11. 1995).
- /d (6269) - lužní les Březí, 227 m n. m. (16. 7. - 13. 9. 1994).
- /e (6368) - lužní les Na Rakousích, 227 m n. m. (16. 6. - 13. 9. 1994; 5. 4. - 1. 11. 1995).

Chomoutov:

- /a (6369) - lesík při břehu Chomoutovského jezera, 218 m n. m. (16. 6. - 13. 9. 1994).
- /b (6369) - břeh Moravy, 216 m n. m. (16. 7. - 6. 9. 1994).

Přehled druhů čeledi *Silphidae* zjištěných na území CHKO Litovelské Pomoraví

Thanatophilus sinuatus (Fabricius, 1775)

Lit. LP: -

Mat.: Moravičany/a: 2. 7. 1994, 1♀; Moravičany/b: 10. 5. 1995, 5♂, 2♀, 29. 5. 1995, 3♀, 29. 6. 1995, 2♂; břeh Moravičanského jezera (6267), mršina hraboše, 250 m n. m.: 29. 6. 1995, 3♂, 4♀; Moravičany (6267), polní cesta, 245 - 250 m n. m.: 16. 7. 1994, 2♂, 1♀, 9. 8. 1994, 1♀, 10. 5. 1995, 1♂, 15. 6. 1995, 2♂; Střeň/c: 24. 4. - 15. 5. 1995, 98♂, 105♀, 11. 7. 1995, 2♂, 17. 8. 1995, 2♂, 10♀; Střeň (6268), polní cesta, 227 m n. m.: 16. 7. 1994, 1♂; Střeň/e: 24. 4. 1995, 3♀, 10. 5. 1995, 4♀; Chomoutov/a: 2. 7. 1994, 2♂; Chomoutov (6369), polní cesta, 220 m n. m.: 1♂.

Thanatophilus rugosus (Linnaeus, 1758)

Lit. LP: -

Mat.: Moravičany/a: 2. 7. 1994, 1♀; Moravičany/d: 10. 5. 1995, 2♂, 2♀, 29. 5. 1995, 2♂; Moravičany (6267), polní cesta, 250 m n. m.: 10. 5. 1995, 1♀; Střeň/c: 24. 4. - 11. 7. 1995, 26♂, 15♀; Střeň (6268), polní cesta, 227 m n. m.: 16. 5. 1995, 1♂; Střeň/e: 24. 4. 1995, 3♂, 3♀, 10. 5. 1995, 3♀; Chomoutov/a: 2. 7. 1994, 1♂; Chomoutov (6369), asfaltová silnice, 219 m n. m.: 1♂.

Thanatophilus dispar (Herbst, 1793)

Lit. LP: HUDEČEK (1936): Litovel (6268/6368).

Mat.: Litovel (6268/6368), 12. 5. 1959, leg. J. Klácel, 1 ex. (VMO).

Výskyt na území Litovelského Pomoraví nebyl v rámci provedeného výzkumu ověřen.

Xylodrepa quadripunctata (Linnaeus, 1761)

Lit. LP: -

Mat.: Moravičany/c: 29. 5. 1995, 1♂, 1♀; Moravičany (6267), dubohabrový les, sklepávání keřového patra, 250 - 320 m n. m.: 2. 7. 1994, 3♂, 1♀, 16. 7. 1994, 1♂, 28. 9. 1994, 2♀, 10. 5. 1995, 6♂, 1♀, 15. 6. 1995, 2♂, 2. 8. 1995, 1♀; Moravičany (6267), lesní cesta, 290 m n. m.: 16. 7. 1994, 1♀; Červenka (6268), lužní les, sklepávání keřového patra, 235 m n. m.: 16. 7. 1994, 2♂, 3♀; Střeň/e: 29. 6. 1995, 2♂; Střeň (6268), lužní les Kobylník, sklepávání keřového patra, 227 m n. m.: 2. 7. 1994, 1♀, 29. 8. 1995, 1♂, 1♀, 10. 5. 1995, 2♂, 1♀, 15. 6. 1995, 1♀; Střeň (6368), lužní les Na Rakousích, sklepávání keřového patra, 227 m n. m.: 2. 7. 1994, 1♂, 1♀, 28. 9. 1994, 2♀; Střeň (6368), lesní cesta, 227 m n. m.: 15. 6. 1995, 2♂, 29. 6. 1995, 1♀.

Oiceoptoma thoracica Leach, 1815

Lit. LP: HORČIČKO (1978): Střeň (6368); HORČIČKO (1982): NPP Třesín (6267/6268).

Mat.: Moravičany/b: 2. 7. 1994, 13♂, 9♀, 16. 7. 1994, 24♂, 31♀; Moravičany/c: 24. 4. - 6. 9. 1995, 248♂, 176♀; Moravičany/d: 24. 4. - 11. 7. 1995, 19♂, 17♀, 17. 8. 1995, 2♂; Moravičany (6267), tlející houby, 280 m n. m.: 17. 8. 1995, 2♂, 2♀; Střeň/a: 2. 7. 1994, 6♂, 6♀, 16. 7. 1994, 9♂, 8♀, 13. 9. 1994, 3♂, 1♀; Střeň/d: 13. 9. 1994, 2♀; Střeň/e: 16. 7. 1994, 22♂, 19♀, 13. 9. 1994, 1♂, 2♀, 24. 4. - 29. 9. 1995, 1341♂, 1378♀; Střeň (6268), lesní cesta v lužním lese, 227 m n. m.: 29. 5. 1994, 4♂, 1♀, 15. 6. 1995, 1♀; Střeň (6268), kompost na okraji lesa, 227 m n. m.: 6. 9. 1994, 20 ex.; Chomoutov/b: 2. 7. 1994, 6♂, 6♀; Chomoutov/c: 9. 8. 1994, 3♂, 3♀, 29. 8. 1994, 1♂, 4♀.

***Silpha carinata* Herbst, 1783**

Lit. LP: HUDEČEK (1936): „často u Litovle“ (6268/6368).

Mat.: Moravičany (6267), Jelení vrch, lesní cesta, 325 m n. m.: 16. 7. 1994, 1♂ , 9. 8. 1994, 1♂ .

***Silpha obscura* Linnaeus, 1758**

Lit. LP: -

Mat.: Moravičany (6267), louka při břehu řeky Moravy, individuální sběr imag, 245 m n. m.: 16. 7. 1994, 1♂, 1♀, 9. 8. 1994, 3♂, 1♀, 2. 8. 1994, 1♀, 8. 6. 1995, 1♀, 29. 6. 1995, 3♂, 3♀, 11. 7. 1995, 2♂, 1♀, 17. 8. 1995, 1♀, 6. 9. 1995, 1♀; Moravičany (6267), vlakové nádraží, 245 m n. m.: 9. 8. 1994, 1♂; Moravičany (6267), na břehu Moravičanského jezera, 249 m n. m.: 11. 7. 1995, 1♀; Litovel (6268), polní cesta, 223 m n. m.: 6. 9. 1994, 2♂; Chomoutov (6369), okraj lesa, 218 m n. m.: 29. 8. 1994, 1♂; Chomoutov (6369), polní cesta, 216 m n. m.: 29. 8. 1994, 1♂, 6. 9. 1994, 1♂, 1♀, 13. 10. 1994, 1♀.

***Phosphuga atrata atrata* Leach, 1817**

Lit. LP: HORČIČKO (1978): Střeň (6368); HORČIČKO (1978a): PR Hejtmanka (6268); HORČIČKO (1982): NPP Třesín (6267/6268).

Mat.: Moravičany (6267), Jelení vrch, v lese pod padlým kmenem, 330 m n. m.: 9. 8. 1994, 3♂, 4♀; Moravičany (6267), polní cesta na břehu Moravičanského jezera, 250 m n. m.: 29. 8. 1994, 1♂, 17. 8. 1995, 1♂; Moravičany (6267), pod pražcem u trati, 255 m n. m.: 17. 8. 1995, 3♂, 1♀; Litovel (6268), pod kůrou tlejícího topolu, 234 m n. m.: 6. 9. 1994, 6♂, 5♀; Střeň/e: 29. 6. 1995, 1♀; Střeň (6268), lužní les Kobylník, pod metrovým dřívím, 227 m n. m.: 16. 7. 1994, 3♂, 3♀; Střeň (6268), břeh Benkovského potoka, 227 m n. m.: 16. 7. 1994, 1♂, 11. 7. 1995, 1♀; Střeň (6269), lužní les Březí, pod kůrou pařezu, 227 m n. m.: 13. 9. 1994, 2♂, 1♀; Střeň (6368), lužní les při břehu Moravy, pod kameny a pod kůrou tlejících stromů, 225 m n. m.: 16. 7. 1994, 3♂, 2♀, 29. 8. 1994, 1♂, 13. 12. 1994, 1♂, 2♀, 2. 8. 1995, 1♂; Chomoutov (6369), při břehu Chomoutovského jezera, pod kameny a kůrou tlejících stromů, 218 m n. m.: 6. 9. 1994, 2♂, 4♀, 13. 9. 1994, 3♂, 3♀, 29. 8. 1994, 1♂, 4♀.

***Nicrophorus vespillo* (Linnaeus, 1758)**

Lit. LP: -

Mat.: Moravičany/a: 2. 7. 1994, 4♂, 2♀, 16. 7. 1994, 4♂, 4♀; Moravičany/b: 2. 7. 1994, 9♂, 4♀, 16. 7. 1994, 13♂, 11♀; Moravičany/c: 24. 4. - 1. 11. 1995, 296♂, 341♀; Moravičany/d: 24. 4. - 1. 11. 1995, 198♂, 167♀; Střeň/a: 2. 7. 1994, 6♂, 6♀, 16. 7. 1994, 13♂, 9♀, 13. 9. 1994, 9♂, 8♀; Střeň/b: 13. 9. 1994, 2♂, 1♀; Střeň/c: 24. 4. - 1. 11. 1995, 313♂, 298♀; Střeň/d: 13. 9. 1994, 1♀; Střeň/e: 16. 7. 1994, 5♂, 4♀, 13. 9. 1994, 2♂, 1♀, 24. 4. - 29. 6. 1995, 195♂, 172♀, 2. 8. - 28. 9. 1995, 30♂, 16♀, 1. 11. 1995, 1♂, 4♀; Chomoutov/b: 2. 7. 1994, 10♂, 6♀, 13. 9. 1994, 2♂, 1♀; Chomoutov/c: 9. 8. 1994, 31♂, 28♀, 29. 8. 1994, 16♂, 15♀, 6. 9. 1994, 6♂, 6♀.

***Nicrophorus vespilloides* Herbst, 1784**

Lit. LP: HORČIČKO (1978): Střeň (6368); HORČIČKO (1982): NPP Třesín (6267/6268).

Mat.: Moravičany/b: 2. 7. 1994, 6♂, 6♀, 16. 7. 1994, 19♂, 22♀; Moravičany/c: 24. 4. - 1. 11. 1995, 866♂, 843♀; Moravičany/d: 10. 5. - 29. 5. 1995, 3♂, 2♀, 29. 6.- 12. 10. 1995, 45♂, 24♀; Střeň/a: 2. 7. 1994, 9♂, 13♀, 16. 7. 1994, 14♂, 16♀, 13. 9. 1994, 14♂, 13♀; Střeň/b: 13. 9. 1994, 6♂, 8♀; Střeň/d: 13. 9. 1994, 12♂, 9♀; Střeň/e: 16. 7. 1994,

22 ♂, 30 ♀, 13. 9. 1994, 12 ♂, 9 ♀, 24. 4. - 1. 11. 1995, 1078 ♂, 1042 ♀; Střeň (6368), smrková monokultura, z.p., 227 m n. m.: 13. 9. 1994, 9 ♂, 10 ♀; Chomoutov/b: 2. 7. 1994, 1 ♂, 13. 9. 1994, 2 ♂, 1 ♀.

***Nicrophorus humator* Olivier, 1790**

Lit. LP: HORČIČKO (1978): Střeň (6368); HORČIČKO (1978a): PR Hejtmanka (6268).

Mat.: Moravičany/a: 2. 7. 1994, 2 ♂, 1 ♀; Moravičany/b: 2. 7. 1994, 1 ♀, 16. 7. 1994, 6 ♂, 2 ♀; Moravičany/c: 24. 4. - 1. 11. 1995, 331 ♂, 254 ♀; Moravičany/d: 24. 4. - 15. 6. 1995, 41 ♂, 33 ♀, 2. 8. - 6. 9. 1995, 20 ♂, 23 ♀, 12. 10. 1995, 3 ♂, 4 ♀; Střeň/a: 2. 7. 1994, 2 ♂, 3 ♀, 16. 7. 1994, 9 ♂, 8 ♀, 13. 9. 1994, 22 ♂, 19 ♀; Střeň/b: 13. 9. 1994, 5 ♂, 5 ♀; Střeň/c: 24. 4. - 15. 6. 1995, 39 ♂, 24 ♀, 2. 8. - 17. 8. 1995, 4 ♂, 2 ♀; Střeň/d: 13. 9. 1994, 6 ♂, 5 ♀; Střeň/e: 16. 7. 1994, 7 ♂, 5 ♀, 13. 9. 1994, 7 ♂, 8 ♀, 24. 4. - 12. 10. 1995, 332 ♂, 251 ♀; Chomoutov/b: 2. 7. 1994, 1 ♂, 13. 9. 1994, 9 ♂, 7 ♀; Chomoutov/c: 9. 8. 1994, 4 ♂, 3 ♀, 29. 8. 1994, 19 ♂, 17 ♀, 6. 9. 1994, 3 ♂, 3 ♀.

***Nicrophorus fossor fossor* Erichson, 1837**

Lit. LP: -

Mat.: Moravičany/a: 16. 7. 1994, 2 ♂; Moravičany/b: 2. 7. 1994, 1 ♂, 1 ♀, 16. 7. 1994, 3 ♂, 4 ♀; Moravičany/c: 15. 6. - 1. 11. 1995, 1034 ♂, 756 ♀; Moravičany/d: 15. 6. 1995, 10 ♂, 5 ♀, 11. 7. - 1. 11. 1995, 106 ♂, 59 ♀; Střeň/a: 2. 7. 1994, 1 ♀, 16. 7. 1994, 3 ♂, 1 ♀, 13. 9. 1994, 19 ♂, 17 ♀; Střeň/b: 13. 9. 1994, 11 ♂, 11 ♀; Střeň/c: 11. 7. - 1. 11. 1995, 74 ♂, 19 ♀; Střeň/d: 13. 9. 1994, 6 ♂, 9 ♀; Střeň/e: 16. 7. 1994, 3 ♂, 2 ♀, 13. 9. 1994, 12 ♂, 14 ♀, 29. 6. - 12. 10. 1995, 45 ♂, 49 ♀; Chomoutov/b: 2. 7. 1994, 1 ♂, 2 ♀, 13. 9. 1994, 13 ♂, 14 ♀; Chomoutov/c: 9. 8. 1994, 12 ♂, 19 ♀, 29. 8. 1994, 24 ♂, 27 ♀, 6. 9. 1994, 21 ♂, 19 ♀; Chomoutov (6369), na mršíně kočky, 219 m n. m.: 29. 10. 1994, 3 ♂, 2 ♀.

***Nicrophorus investigator* Zetterstedt, 1824**

Lit. LP: -

Mat.: Moravičany/b: 16. 7. 1994, 1 ♂; Moravičany/c: 11. 7. - 6. 9. 1995, 83 ♂, 73 ♀, 12. 10. 1995, 5 ♂; Moravičany/d: 2. 8. 1995, 1 ♂, 6. 9. 1995, 3 ♂; Střeň/a: 13. 9. 1994, 1 ♂, 2 ♀; Střeň/e: 13. 9. 1994, 1 ♂, 29. 6. - 6. 9. 1995, 62 ♂, 53 ♀, 12. 10. 1995, 1 ♂, 2 ♀.

Přehled druhů čeledi *Leiodidae*, podčeledi *Cholevinae* zjištěných na území CHKO Litovelské Pomoraví

***Ptomaphagus sericatus* (Chandoir, 1845)**

Lit. LP: -

Mat.: Moravičany/a: 2. 7. 1994, 1 ♂, 16. 7. 1994, 3 ♂, 3 ♀; Moravičany/b: 16. 7. 1994, 1 ♂; Moravičany/c: 24. 4. - 29. 5. 1995, 14 ♂, 11 ♀, 2. 8. - 1. 11. 1995, 83 ♂, 64 ♀; Moravičany/d: 24. 4. - 1. 11. 1995, 395 ♂, 381 ♀; Střeň/a: 16. 7. 1994, 2 ♂, 13. 9. 1994, 4 ♂, 5 ♀; Střeň/c: 24. 4. - 1. 11. 1995, 513 ♂, 527 ♀; Střeň/d: 13. 9. 1994, 2 ♂, 1 ♀; Střeň/e: 16. 7. 1994, 3 ♂, 2 ♀, 13. 9. 1994, 2 ♂, 4 ♀, 24. 4. - 29. 5. 1995, 12 ♂, 11 ♀, 29. 6. - 1. 11. 1995, 47 ♂, 49 ♀; Chomoutov/b: 2. 7. 1994, 1 ♂, 2 ♀, 13. 9. 1994, 2 ♂; Chomoutov/c: 9. 8. 1994, 1 ♂, 1 ♀, 29. 8. 1994, 3 ♂, 2 ♀, 6. 9. 1994, 8 ♂, 9 ♀.

***Ptomaphagus variicornis* (Rosenhauer, 1847)**

Lit. LP: -

Mat.: Moravičany/b: 2. 7. 1994, 2 ♂, 1 ♀; Moravičany/c: 24. 4. - 15. 6. 1995, 10 ♂, 9 ♀, 11. 7. - 2. 8. 1995, 7 ♂, 2 ♀, 6. 9. 1995, 1 ♂; Moravičany/d: 24. 4. - 29. 6. 1995, 21 ♂, 11 ♀, 2. 8. - 1. 11. 1995, 72 ♂, 53 ♀; Střeň/a: 2. 7. 1994, 2 ♂, 1 ♀, 16. 7. 1994, 1 ♂; Střeň/e: 16. 7. 1994, 1 ♀, 10. 5. - 15. 6. 1995, 52 ♂, 28 ♀.

***Nemadus colonoides* (Kraatz, 1851)**

Lit. LP: MAJER (1980): Střeň (6368).

Výskyt na území Litovelského Pomoraví nebyl v rámci provedeného výzkumu ověřen.

***Nargus velox* (Spence, 1815)**

Lit. LP: MAJER (1980): Střeň (6368).

Výskyt na území Litovelského Pomoraví nebyl v rámci provedeného výzkumu ověřen.

***Sciodrepoides watsoni watsoni* (Spence, 1815)**

Lit. LP: -

Mat.: Moravičany/a: 2. 7. 1994, 6 ♂, 9 ♀, 16. 7. 1994, 13 ♂, 12 ♀; Moravičany/b: 2. 7. 1994, 22 ♂, 18 ♀, 16. 7. 1994, 30 ♂, 32 ♀; Moravičany/c: 24. 4. - 1. 11. 1995, 880 ♂, 967 ♀; Moravičany/d: 24. 4. - 1. 11. 1995, 1423 ♂, 1427 ♀; Střeň/a: 2. 7. 1994, 3 ♂, 6 ♀, 16. 7. 1994, 13 ♂, 12 ♀, 13. 9. 1994, 2 ♂, 1 ♀; Střeň/c: 24. 4. - 1. 11. 1995, 1269 ♂, 1306 ♀; Střeň/d: 13. 9. 1994, 1 ♂, 4 ♀; Střeň/e: 16. 7. 1994, 9 ♂, 9 ♀, 13. 9. 1994, 1 ♀, 24. 4. - 1. 11. 1995, 571 ♂, 671 ♀; Střeň (6368), smrková monokultura, z.p., 227 m n. m.: 13. 9. 1994, 4 ♂, 5 ♀; Chomoutov/b: 2. 7. 1994, 19 ♂, 22 ♀, 13. 9. 1994, 6 ♂, 2 ♀; Chomoutov/c: 9. 8. 1994, 20 ♂, 17 ♀, 29. 8. 1994, 13 ♂, 13 ♀, 6. 9. 1994, 1 ♀.

***Sciodrepoides fumatus fumatus* (Spence, 1815)**

Lit. LP: -

Mat.: Moravičany/a: 2. 7. 1994, 2 ♂, 16. 7. 1994, 1 ♂; Moravičany/c: 24. 4. - 17. 8. 1995, 196 ♂, 172 ♀; Moravičany/d: 10. 5. - 29. 5. 1995, 6 ♂, 5 ♀; Střeň/a: 2. 7. 1994, 7 ♂, 16. 7. 1994, 2 ♂; Střeň/e: 16. 7. 1994, 3 ♂, 24. 4. - 15. 6. 1995, 261 ♂, 2. 8. - 17. 8. 1995, 9 ♂; Chomoutov/b: 2. 7. 1994, 4 ♂.

***Sciodrepoides alpestris* Jeannel, 1934**

Lit. LP: MAJER (1980): Střeň (6368).

Mat.: Střeň/e: 24. 4. - 10. 5. 1995, 8 ♂, 17. 8. 1995, 1 ♂.

***Catops coracinus coracinus* Kellner, 1846**

Lit. LP: -

Mat.: Střeň/e: 24. 4. 1995, 1 ♂.

***Catops fuliginosus fuliginosus* Erichson, 1837**

Lit. LP: MAJER (1980): Střeň (6368).

Mat.: Moravičany/d: 10. 5. - 29. 5. 1995, 9 ♂, 29. 6. 1996, 1 ♂, 28. 9. - 12. 10. 1995, 15 ♂; Střeň/b: 13. 9. 1994, 1 ♂; Střeň/c: 29. 5. 1995, 4 ♂, 28. 9. 1995, 2 ♂, 1. 11. 1995, 1 ♂; Střeň/e: 13. 9. 1994, 1 ♂, 10. 5. 1995, 4 ♂, 12. 10. 1995, 12 ♂; Chomoutov/c: 29. 8. 1994, 1 ♂, 6. 9. 1994, 3 ♂.

***Catops fuscus fuscus* (Panzer, 1794)**

Lit. LP: HUDEČEK (1936): Litovel (6268/6368).

Výskyt na území Litovelského Pomoraví nebyl v rámci provedeného výzkumu ověřen.

***Catops grandicollis* Erichson, 1837**

Lit. LP: MAJER (1980): Horka na Moravě (6369).

Mat.: Moravičany/c: 28. 9. - 1. 11. 1995, 16 ♂; Moravičany/d: 29. 5. 1995, 2 ♂, 6. 9. - 1. 11. 1995, 73 ♂; Střeň/a: 13. 9. 1994, 1 ♂; Střeň/b: 13. 9. 1994, 3 ♂; Střeň/c: 29. 5. 1995, 7 ♂, 6. 9. - 1. 11. 1995, 247 ♂; Střeň/e: 28. 9. - 1. 11. 1995, 34 ♂; Chomoutov/c: 6. 9. 1994, 2 ♂.

***Catops chrysomeloides* (Panzer, 1798)**

Lit. LP: HUDEČEK (1936): u Litovle (6268/6368); MAJER (1980): Chomoutov (6369), Horka na Moravě (6369).

Mat.: Moravičany/d: 29. 5. 1995, 2 ♂, 11. 7. 1995, 1 ♂; Střeň/c: 29. 5. 1995, 1 ♂, 12. 10. 1995, 5 ♂; Chomoutov/b: 13. 9. 1994, 1 ♂; Chomoutov (6369), mršina kočky, 219 m n. m.: 29. 10. 1994, 1 ♂.

***Catops kirbyi kirbyi* (Spence, 1815)**

Lit. LP: -

Mat.: Moravičany/d: 29. 5. - 12. 10. 1995, 49 ♂.

***Catops morio* (Fabricius, 1792)**

Lit. LP: -

Mat.: Moravičany/a: 2. 7. 1994, 1 ♂; Moravičany/d: 29. 6. - 11. 7. 1995, 17 ♂, 17. 8. - 1. 11. 1995, 100 ♂; Střeň/c: 10. 5. - 29. 5. 1995, 4 ♂, 2. 8. - 1. 11. 1995, 36 ♂; Chomoutov/b: 13. 9. 1994, 1 ♂; Chomoutov/c: 29. 8. 1994, 1 ♂, 6. 9. 1994, 3 ♂.

***Catops neglectus* Kraatz, 1852**

Lit. LP: -

Mat.: Moravičany/c: 29. 5. - 15. 6. 1995, 9 ♂, 11. 7. 1995, 2 ♂, 6. 9. - 1. 11. 1995, 92 ♂; Moravičany/d: 29. 5. 1995, 2 ♂.

***Catops nigricans* (Spence, 1815)**

Lit. LP: MAJER (1980): Střeň (6368).

Mat.: Střeň/c: 29. 5. 1995, 1 ♂, 12. 10. - 1. 11. 1995, 16 ♂; Střeň/e: 12. 10. 1995, 7 ♂.

***Catops nigriclavus* Gerhardt, 1900**

Lit. LP: MAJER (1980): Střeň (6368).

Výskyt na území Litovelského Pomoraví nebyl v rámci provedeného výzkumu ověřen.*

***Catops nigrita* Erichson, 1837**

Lit. LP: MAJER (1980): Střeň (6368).

Mat.: Moravičany/b: 2. 7. 1994, 2 ♂, 16. 7. 1994, 1 ♂; Moravičany/c: 24. 4. - 29. 5. 1995, 35 ♂, 29. 6. - 12. 10. 1995, 46 ♂; Moravičany/d: 10. 5. - 11. 7. 1995, 10 ♂, 6. 9. - 28. 9. 1995, 5 ♂; Střeň/a: 2. 7. 1994, 5 ♂, 16. 7. 1994, 2 ♂; Střeň/e: 16. 7. 1994, 1 ♂, 24. 4. - 28. 9. 1995, 235 ♂; Střeň (6368), smrková monokultura, z.p., 227 m n. m.: 13. 9. 1994, 1 ♂; Chomoutov/b: 2. 7. 1994, 1 ♂.

***Catops picipes* (Fabricius, 1792)**

Lit. LP: HUDEČEK (1936): Litovel (6268/6368).

Mat.: Moravičany/c: 10. 5. - 29. 5. 1995, 10 ♂, 6. 9. - 1. 11. 1995, 17 ♂; Moravičany/d: 10. 5. - 29. 5. 1995, 40 ♂, 6. 9. - 1. 11. 1995, 29 ♂; Střeň/a: 13. 9. 1994, 3 ♂; Střeň/d: 13. 9. 1994, 6 ♂; Střeň/e: 13. 9. 1994, 1 ♂, 29. 5. 1995, 1 ♂, 28. 9. - 1. 11. 1995, 34 ♂.

***Catops subfuscus subfuscus* Kellner, 1846**

Lit. LP: MAJER (1980): Střeň (6368).

Mat.: Moravičany/b: 2. 7. 1994, 2 ♂; Moravičany/c: 24. 4. - 11. 7. 1995, 83 ♂; Střeň/a: 2. 7. 1994, 4 ♂, 16. 7. 1994, 1 ♂; Střeň/e: 24. 4. - 29. 6. 1995, 62 ♂.

***Catops tristis tristis* (Panzer, 1794)**

Lit. LP: HUDEČEK (1936): Litovel (6268/6368).

Mat.: Moravičany/c: 10. 5. - 15. 6. 1995, 10 ♂, 6. 9. - 1. 11. 1995, 84 ♂; Střeň/a: 13. 9. 1994, 6 ♂; Střeň/e: 13. 9. 1994, 1 ♂, 10. 5. - 29. 5. 1995, 8 ♂, 6. 9. - 1. 11. 1995, 134 ♂.

***Catops westi* Krogerus, 1931**

Lit. LP: MAJER (1980): Střeň (6368), Chomoutov (6369).

Mat.: Moravičany/a: 2. 7. 1994, 1 ♂, 16. 7. 1994, 1 ♂; Moravičany/c: 24. 4. - 10. 5. 1995, 5 ♂, 11. 7. - 6. 9. 1995, 39 ♂; Moravičany/d: 24. 4. - 29. 5. 1995, 27 ♂, 11. 7. - 2. 8. 1995, 15 ♂; Střeň/a: 16. 7. 1994, 4 ♂; Střeň/c: 11. 7. 1995, 1 ♂; Střeň/e: 16. 7. 1994, 2 ♂, 24. 4. - 2. 8. 1995, 34 ♂.

Choleva Latreille, 1796

Rozšíření druhů rodu *Choleva* na území České republiky detailně zpracovali RŮŽIČKA & VÁVRA (1993), kteří shrnuli také do té doby publikované údaje. Vzhledem ke specifické bionomii bývají druhy rodu *Choleva* loveny do zemních pastí spíše vyjimečně.

Lit. LP:

***Choleva spadicea* (Sturm, 1839): RŮŽIČKA & VÁVRA (1993): Mladeč (6268).**

***Choleva paskoviensis* (Reitter, 1913): RŮŽIČKA & VÁVRA (1993): Moravičany (6268).**

***Choleva agilis* (Illiger, 1798): HUDEČEK (1936): Litovel (6268/6368); RŮŽIČKA & VÁVRA (1993): Moravičany (6267), Horka na Moravě (6369).**

***Choleva glauca* (Britten, 1918): RŮŽIČKA & VÁVRA (1993): Moravičany (6267), Litovel (6268), Mladeč (6268).**

***Choleva spinipennis* (Reitter, 1890): HUDEČEK (1936): Litovel (6268/6368); MAJER (1980): Chomoutov (6369); RŮŽIČKA & VÁVRA (1993): Moravičany (6267), Mladeč (6268), Litovel (6268), Střeň (6368), Horka na Moravě (6369).**

Mat.: ***Choleva spadicea* (Sturm, 1839): Střeň/e: 24. 5. 1995, 1 ♂, 29. 5. 1995, 1 ♂, leg. P. Kočárek, det. et coll. J. Vávra.**

*Poznámka:

Výskyt druhu *Catops nigriclavis* (Spence, 1815) na území Litovelského Pomoraví byl dodatečně ověřen: Olomouc, PR Plané loučky (6369): 6.3. 1997, 1 ♂, hnízdo krtek (*Talpa europaea*).

Diskuse

Celkový počet zjištěných druhů nelze jak u čeledi *Silphidae*, tak u podčeledi *Cholevinae* považovat za absolutní. Obraz složení fauny sledovaných skupin byl zejména ovlivněn použitou metodikou odchyty do zemních pastí s návnadou. Nebyly tedy zjištěny některé fytofágní druhy (r. *Aclypea*) a druhy se specificky odlišnou bionomií (r. *Choleva*, *Nemadus*, *Anemadus*, *Nargus*, *Dreposcia*). Lze předpokládat, že druhy výše jmenovaných rodů zde budou zaznamenány na základě použití odlišných metodik sběru (prosevy mravenišť a hnízd, vylamování chodeb hlodavců apod.). Z druhů, jejichž výskyt je na sledovaném území pravděpodobný a nebyl dosud potvrzen, je nutno jmenovat zejména *Necrodes littoralis*.

Ze zástupců rodu *Nicrophorus* byly v blízkém okolí Olomouce v minulosti zaznamenány také druhy otevřených xerothermních stanovišť - *N. antennatus*, *N. germanicus*, *N. sepultor* a *N. vestigator* (NOVÁK, 1961, 1965, 1977; PETRUŠKA 1968). Ve sběrech jmenovaných autorů byly tyto druhy často dominantní. V posledních desetiletích byl u nich pozorován výrazný úbytek početnosti a v současnosti se jedná o zřídka nalézané druhy (RŮŽIČKA, 1996). Výskyt na území Litovelského Pomoraví nebyl dosud potvrzen a vzhledem k charakteru biotopu je i málo pravděpodobný.

Ze zástupců čeledi Leiodidae stojí za zmínku relativně početný materiál druhu *C. neglectus* získaný na stanovištích umístěných v dubohabrovém lese suťového charakteru v Moravičanech. Hojný výskyt tohoto zřídka nalézaného druhu zaznamenala na Olomoucku na území přírodní rezervace Hrubovodské suť také BOCÁKOVÁ (1995). Zřejmě se bude jednat o druh s určitou vazbou k takovýmto typům biotopů.

Zajímavé je také zjištění druhu *Choleva spadicea*, který je považován za chladnomilný horský druh. V nížinách se údajně vyskytuje na inverzních lokalitách, případně bývá splavován z vyšších poloh (RŮŽIČKA et VÁVRA, 1993). O jeho výskytu v lužním lese ve Střeni se lze domnívat, že se jedná o populaci vzniklou splavením řekou Moravou z horských poloh Hrubého Jeseníku.

V rámci provedeného výzkumu nebyl ověřen výskyt jednoho druhu čeledi *Silphidae* a čtyř druhů podčeledi *Cholevinae* (mimo r. *Choleva*) v minulosti z tohoto území uváděných. Jedná se o druhy vzácné (*Thanatophilus dispar*, *Catops fuscus fuscus*, *C. nigriclavus*) nebo o druhy se specifickou bionomií (*Nargus velox*, *Nemadus colonoides*).

Souhrn

V letech 1994 - 1995 byl proveden faunistický průzkum brouků skupin *Silphidae* a *Leiodidae: Cholevinae* na území CHKO Litovelské Pomoraví převážně metodikou odchyty do zemních pastí s návnadou rozkládajícího se masa. Celkově byl na ploše pěti faunistických čtverců získán materiál 14576 imag brouků čeledi *Silphidae* v počtu 12 druhů a 15617 imag brouků čeledi *Leiodidae* v počtu 19 druhů. Nově byl na sledovaném území zaznamenán výskyt 7 druhů čeledi *Silphidae* (*Thanatophilus sinuatus*, *Th. rugosus*, *Xylodrepa quadripunctata*, *Silpha obscura*, *Nicrophorus vespillo*, *N. fossor fossor*, *N. investigator*) a 8 druhů čeledi *Leiodidae* (*Ptomaphagus sericatus*, *Pt. variicornis*, *Sciodrepoides watsoni watsoni*, *Sc. fumatus fumatus*, *Catops coracinus coracinus*, *C. kirbyi kirbyi*, *C. morio*, *C. neglectus*), výskyt 1 druhu čeledi *Silphidae* (*Thanatophilus dispar*) a 3 druhů čeledi *Leiodidae* (*Nemadus colonoides*, *Nargus velox*, *Catops fuscus fuscus*) nebyl v rámci provedeného výzkumu ověřen.

Poděkování

Za zpřístupnění materiálu ve sbírkách Vlastivědného muzea v Olomouci děkuji ing. M. Bocákové, za zaškolení a pomoc při determinaci čeledi *Leiodidae* děkuji ing. J. Vávrovi (Ostravské muzeum, Ostrava).

Summary

In 1994 - 1995 the carrion beetle (*Silphidae*) and small carrion beetle (*Leiodidae: Cholevinae*) fauna of the Litovelské Pomoraví Protected Landscape Area was observed. Majority of the material was collected using baited pitfall traps filled with 50 % solution of ethylenglycol (1994) or with 3 - 4 % water solution of formaldehyde (1995). Traps were situated in 5 squares of faunistic grid mapping (fig. 1) in several different sites and serviced in 2 - 3 weeks intervals.

Totally, 14,576 specimens of 12 species of *Silphidae* and 15,617 specimens of 19 species of *Cholevinae* were collected. Seven species of *Silphidae* (*Thanatophilus sinuatus*, *Th. rugosus*, *Xylodrepa quadripunctata*, *Silpha obscura*, *Nicrophorus vespillo*, *N. fossor fossor*, *N. investigator*) and eight species of *Cholevinae* (*Ptomaphagus sericatus*, *Pt. variicornis*, *Sciodrepoides watsoni watsoni*, *Sc. fumatus fumatus*, *Catops coracinus coracinus*, *C. kirbyi kirbyi*, *C. morio*, *C. neglectus*) were recorded for the first time in the studied area. The occurrence of *Thanatophilus dispar*, *Nemadus colonoides*, *Nargus velox*, *Catops fuscus fuscus* and *C. nigriclavus* was not verified in this region (exception genus *Choleva*).

Presented data were obtained within the framework of an ecological study results of which will be published in a separate paper.

Literatura

- BOCÁKOVÁ M. (1995): Brouci (Coleoptera) v epigeonu navrhované přírodní rezervace Hrubovodské sutě u Olomouce. - Čas. Slez. Muz. Opava (A), 44: 13-30.
- HORČIČKO I. (1978): Zpráva o výskytu brouků v lužních lesích v okolí Střeně. - Ms. (Depon. in: Správa CHKO Litovelské Pomoraví v Olomouci).
- HORČIČKO I. (1978a): Zpráva o výskytu brouků v lužních lesích okolo Mladče. - Ms. (Depon. in: Správa CHKO Litovelské Pomoraví v Olomouci).
- HORČIČKO I. (1982): Inventarizační průzkum „ Třesína „. - Ms. (Depon. in: Správa CHKO Litovelské Pomoraví v Olomouci).
- HUDEČEK L. (1936): Poznámky o broucích Přerovska a střední Moravy. - Čas. Vlast. Spol. Mus. v Olomouci, 49: 140-147.
- KLUG E. (1855): Verzeichniss der in der Umgebung von Olmütz Vorkommenden Käfer. - Erster Jahresbericht über die kais. kön. Realschule zu Olmütz im Schuljahre 1855, Olmütz: 6-18.
- KOČÁREK P. (1996): Faunisticko-ekologický výzkum brouků čeledí *Silphidae* a *Leiodidae* (Coleoptera) v CHKO Litovelské Pomoraví. - Diplomová práce (Depon. in: Katedra zoologie, Přírodovědecká fakulta Univerzity Palackého v Olomouci).
- KOUŘIL B. (1926): Doplněk k fauně brouků prostějovského okresu. - Věstník klubu přírodověd. v Prostějově, 19: 61-62.
- KOUŘIL B. (1937): Pátý doplněk k fauně brouků prostějovského okresu. - Věstník klubu přírodověd. v Prostějově, 25: 65-67.
- KUDLA M. (1946): Entomologické zajímavosti z Olomoucka. - Čas. Vlast. Spol. Mus. v Olomouci, 55: 94.

- MAJER K. (1980): Zpráva o výskytu zástupců čeledi Catopidae v okolí Olomouce (Coleoptera). - Zpr. Čs. Společ. Entomol. ČSAV, 16: 109-116.
- NOVÁK B. (1961): Sezónní výskyt hrobaříků v polních entomocenózách. - Acta Univ. Pal. Olomuc., Fac. rer. nat., 6: 45-114.
- NOVÁK B. (1962): Příspěvek k faunistice a ekologii hrobaříků (Col. Silphidae). - Acta Univ. Pal. Olomuc., Fac. rer. nat., 11: 263-300.
- NOVÁK B. (1965): Faunisticko-ekologická studie o hrobařících z polních biotopů Hané (Col. Silphidae). - Acta Univ. Pal. Olomuc., Fac. rer. nat., 19: 121-152.
- NOVÁK B. (1966): Dynamika populací brouků ze skupiny Silphini (Coleoptera). - Acta Univ. Pal. Olomuc., Fac. rer. nat., 22: 129-146.
- NOVÁK B. (1977): Periodičnosti v pohyblivosti epigeické složky v polních a lesních ekosystémech - vstupní část. - Acta Univ. Pal. Olomuc., Fac. rer. nat., 55: 123-165.
- PETRUŠKA F. (1968): Hrobaříci jako součást entomofauny polí Uničovské roviny (Col. Silphidae). - Acta Univ. Pal. Olomuc., Fac. rer. nat., 28: 159-187.
- PETRUŠKA F. (1968a): Příslušníci skupiny Silphini jako součást entomofauny řepných polí Uničovské roviny (Col. Silphidae). - Acta Univ. Pal. Olomuc., Fac. rer. nat., 28: 189-200.
- PICHLER J. (1885): Die Coleopteren - Fauna von Prosnitz und Umgebung. - Jahres-Bericht der Deutsch. Landes- Oberrealschule zu Prosnitz, Prosnitz: 1-16.
- REITTER E. (1870): Uebersicht der Käfer-Fauna von Mähren und Schlesien. - Verh. nt. Ver. Brünn, 8: 1 - 195.
- RŮŽIČKA J. (1996): Coleoptera: Staphyloidea 1 (Ptiliidae, Agyrtidae & Silphidae), pp. 373-377. In: Rozkošný R. & Vaňhara M. (eds.): Terrestrial Invertebrates of the Pálava Biosphere Reserve of Unesco II. Folia Fac. Sci. Nat. Univ. Masarykinae Brunensis, Biologia, 93(1995): 215-406.
- RŮŽIČKA J. & VÁVRA J. (1993): Rozšíření a ekologie brouků rodu Choleva (Coleoptera: Leiodidae: Cholevinae) na území Čech, Moravy a Slovenska. - Klapalekiana, 29: 103-130.
- SZYMCZAKOWSKI W. (1961): Catopidae. Klucze do oznaczania owadów Polski. Cz. 19, Z. 13, PWN, Warszawa, 69 pp.
- SZYMCZAKOWSKI W. (1971): Catopidae, pp. 204-237. In: Freude H., Harde K. W. & Lohse G. A. (eds.): Die Käfer Mitteleuropas 3. Goecke und Evers, Krefeld, 365 pp.
- ŠUSTEK Z. (1981): Mrchožroutovití Československa (Coleoptera, Silphidae). Klíče k určování hmyzu 2. - Zpr. Čs. Společ. Entomol., Suppl., Praha, 48 pp.
- ZOUFAL V. (1922): Fauna brouků Prostějovského okresu. - Věstník klubu přírodověd. v Prostějově, 18(1920-1921): 5-21.

Adresa autora:

Mgr. **Petr Kočárek**

Katedra ekologie, Přírodovědecká fakulta Univerzity Palackého
Tř. Svobody 26, 771 46 Olomouc.

Tab. 1

Přehled výskytu zjištěných druhů ve sledovaných faunistických čtvrcích.

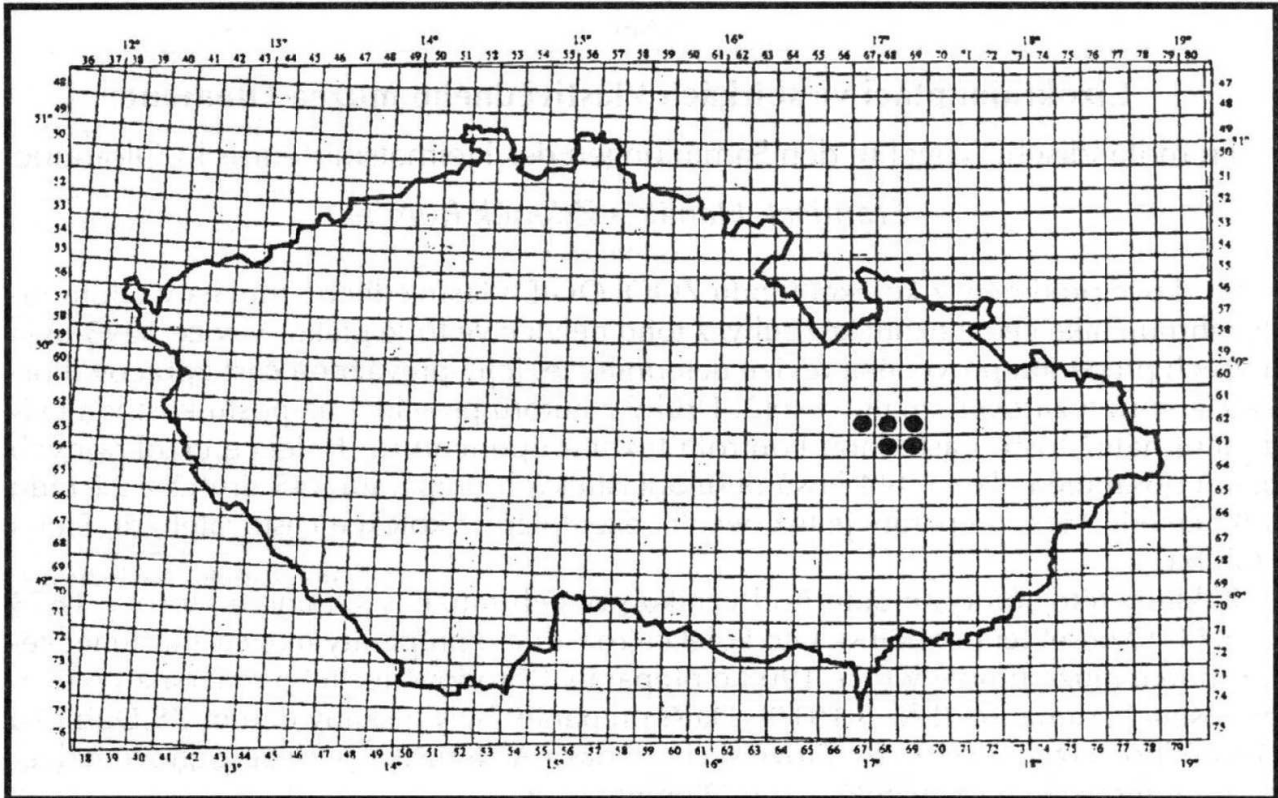
Druh	Číslo faunistického čtvrtce				
	6267	6268	6269	6368	6369
<i>Thanatophilus sinuatus</i>	+	+	-	+	+
<i>Th. Rugosus</i>	+	+	-	+	+
<i>Th. Dispar</i>	-	!*	-	!*	-
<i>Xylodrepa quadripunctata</i>	+	+	-	+	-
<i>Oiceoptoma thoracica</i>	+	+	+	+	+
<i>Silpha carinata</i>	+	-*	-	*	-
<i>S. obscura</i>	+	+	-	-	+
<i>Phosphuga atrata atrata</i>	+	+*	+	+*	+
<i>Nicrophorus vespillo</i>	+	+	+	+	+
<i>N. vespilloides</i>	+*	+*	+	+*	+
<i>N. humator</i>	+	+	+	+*	+
<i>N. fossor fossor</i>	+	+	+	+	+
<i>N. investigator</i>	+	+	-	+	-
<i>Ptomaphagus sericatus</i>	+	+	+	+	+
<i>Pt. variicornis</i>	+	+	-	+	-
<i>Nemadus colonoides</i>	-	-	-	-*	-
<i>Nargus velox</i>	-	-	-	-*	-
<i>Sciodrepoides watsoni watsoni</i>	+	+	+	+	+
<i>Sc. fumatus fumatus</i>	+	+	-	+	+
<i>Sc. alpestris</i>	-	-	-	+*	-
<i>Catops coracinus coracinus</i>	-	-	-	+	-
<i>C. fuliginosus fuliginosus</i>	+	+	-	+*	+
<i>C. fuscus fuscus</i>	-	-*	-	-*	-
<i>C. grandicollis</i>	+	+	-	+	+*
<i>C. chrysomeloides</i>	+	+*	-	-*	-*
<i>C. kirbyi kirbyi</i>	+	-	-	-	-
<i>C. morio</i>	+	+	-	-	+
<i>C. neglectus</i>	+	-	-	-	-
<i>C. nigricans</i>	-	+	-	+*	-
<i>C. nigriclavus</i>	-	-	-	-*	-
<i>C. nigrita</i>	+	+	-	+*	+
<i>C. picipes</i>	+	+*	+	+*	-
<i>C. subfuscus subfuscus</i>	+	+	-	+*	-
<i>C. tristis tristis</i>	+	+*	-	+*	-
<i>C. westi</i>	+	+	-	+*	-*
<i>Choleva agilis</i>	-*	-*	-	-*	-*
<i>Ch. glauca</i>	-*	-*	-	-	-
<i>Ch. paskoviensis</i>	-	-*	-	-	-
<i>Ch. spadicea</i>	-	-*	-	+	-
<i>Ch. spinipennis</i>	-*	-*	-	-	-*

+ ... vlastní údaj

! ... materiál ve sbírkách Vlastivědného muzea v Olomouci

* ... literární údaj

Obr. 1 - Čtverce síťového mapování zasahující na území CHKO Litovelské Pomoraví

Cizokrajní ptáci ve sbírkách Vlastivědného muzea Olomouc

Fremdländische Vögel in den Sammlungen des Heimatsmuseums in Olomouc

František Hanák a Zdeněk Rumler

Sbírkové předměty z kolekcí fondu ZOOLOGIE Vlastivědného muzea v Olomouci zahrnují také četné exotické druhy, z toho nejvíce ve třídě ptáků. V roce 1993 byla u všech preparátů provedena revize determinace, jejíž převážnou část zpracoval prvý z autorů a zároveň znalec exotů. Druhý z autorů prováděl na postu kustoda evidenční náležitosti, následnou kontrolu textu a oponenturu. Kolekce cizokrajních ptáků obsahuje celkem 444 kusů dermoplastických preparátů 345 druhů z 22 řádů a 82 čeledí. Mezi preparáty je též několik exemplářů z kolekce cestovatele dr. Emila Holuba.

Základy této sbírky se datují od vzniku prvních muzeí v Olomouci v roce 1873 a 1874. O deset let později se tato kolekce rozšířila o preparáty muzea Vlasteneckého spolku muzejního a v roce 1908 o preparáty Přírodovědeckého muzea arcivévodě Josefa Ferdinanda (LAUS 1910). Další preparáty byly získány darem ZŠ Dubicko (1969), pocházející asi z cest litovelského rodáka A. Nerušila, posléze z chovů některých olomouckých chovatelů a zoo Olomouc.

V systematickém přehledu jsou ptáci řazeni podle HOWARDA a MOOREHO (1991). České názvosloví jednotlivých druhů je uvedeno dle GLOSERÁ et al. (1994) a upraveno podle připomínek ornitologů k tomuto názvosloví, které je připraveno v definitivní podobě do tisku. První z autorů je spoluautorem tohoto názvosloví. Autoři chápou připravené názvosloví jako dynamické. Literatura uvedená v přehledu, pokud není citována, byla použita k revizním a determinačním pracem.

Systematický přehled druhů

Vysvětlivky:

EU - Evropa

AS - Asie

AF - Afrika

AM - Amerika

SA - Severní Amerika

JA - Jižní Amerika

StA - Střední Amerika

AU - Austrálie

NZ - Nový Zéland

ad. - dospělý pták

subad. - dospívající pták

imm. - nevybarvený pták

juv. - mladý pták

M - samec

F - samice

x - ohrožený druh

xx - kriticky ohrožený druh

Inv. číslo	Vědecký název druhu	Český název druhu	Zeměpisné rozšíření	Poznámka
<u>Rheiformes - Nanduové</u>				
Rheidae - Nanduovití				
Zo-1865	<i>Rhea americana</i>	Nandu pampový	JA	ad.F
<u>Casuariiformes - Kasuáři</u>				
Casuariidae - Kasuárovití				
Zo-1867	<i>Casuarus casuarius</i>	Kasuár přilbový	AU	ad.M
<u>Apterygiformes - Kiviové</u>				
Apterygidae - Kiviovití				
Zo-1866	<i>Apteryx australis</i>	Kivi hnědý	NZ	ad.M
<u>Tinamiformes - Tinamy</u>				
Tinamidae - Tinamovití				
Zo-1506	<i>Nothura maculosa</i>	Tinama skvrnitá	JA	ad.M
<u>Procellariiformes - Trubkonosí</u>				
Procellariidae - Buřňákovití				
Zo-780	<i>Fulmarus glacialis</i>	Buřňák lední	sev. část Tichého a Atlant. oceánu	ad.-
<u>Ciconiiformes - Brodiví</u>				
Ardeidae - Volavkovití				
Zo-1541	<i>Bubulcus ibis</i>	Volavka rusovlasá	kosmopolit	ad.M
Zo-1645	<i>Butorides striatus</i>	Volavka proměnlivá	kosmopolit	ad.F
Zo-1649	<i>Butorides striatus</i>	Volavka proměnlivá	kosmopolit	ad.F Brazílie
Scopidae - Kladivoušovití				
Zo-1515 x	<i>Scopus umbretta</i>	Kladivouš africký	AF	ad.-
Ciconiidae - Čápvití				
Zo-1517	<i>Leptoptilos crumeniferus</i>	Marabu africký	AF	ad.M
Threskiornithidae - Ibisovití				
Zo-797	<i>Plegadis falcinellus</i>	Ibis hnědý	kosmopolit	ad.M
Zo-1102	<i>Plegadis falcinellus</i>	Ibis hnědý	kosmopolit	ad.M
Zo-1545	<i>Theristicus caudatus</i>	Ibis bělokřídý	JA	ad.M
<u>Phoenicopteriformes - Plameňáci</u>				
Phoenicopteridae - Plameňákovití				
Zo-5058	<i>Phoenicopus ruber roseus</i>	Plameňák růžový	AF, EU	ad.M zoo Olomouc (pův. zoo Káhira)
<u>Anseriformes - Vrubozobí</u>				
Anatidae - Kachnovití				
Zo-1511	<i>Dendrocygna viduata</i>	Husička vdovka	JA, AF	ad.M Brazílie
Zo-1546	<i>Alopochen aegyptiacus</i>	Husice egyptská	AF	ad.M
Zo-1508	<i>Anas v. versicolor</i>	Čírka kropenatá	JA	ad.M Brazílie
Zo-1513	<i>Anas v. versicolor</i>	Čírka kropenatá	JA	ad.F
Zo-1509	<i>Spatula cyanoptera</i>	Čírka skořicová	AM	ad.M Kalifornie
Zo-1543	<i>Biziura lobata</i>	Kachnice laločnatá	AU	ad.M
<u>Falconiformes - Dravci</u>				
Cathartidae - Kondorovití				
Zo-1653	<i>Cathartes a. aura</i>	Kondor krocanovitý	AM	ad.M
Accipitridae - Jestřábovití				
Zo-753	<i>Elanus caeruleus</i>	Luněk šedý	AF, AS	ad.M
Zo-754	<i>Accipiter novaehollandie</i>	Jestřáb bílý	AU	ad.M
Zo-1542	<i>Accipiter badius</i>	Krahujec šikra	AF, AS	ad.F
Zo-1651	<i>Melierax metabates</i>	Jestřáb volavý	AF	ad. Súdán -Madareco

Zo-1544	<i>Neophron percnopterus</i>	Sup mrchožravý	AF, AS	ad.-	
Zo-3302	<i>Neophron percnopterus</i>	Sup mrchožravý	AF, AS	ad.F	zoo Olomouc (pův. zoo Praha)
Falconidae - Sokolovití					
Zo-1650	<i>Polyborus plancus</i>	Karančo jižní	AM	ad.F	SA
Zo-751	<i>Falco ruficularis petrophilus</i>	Ostříž proužkovaný	AM JA	ad.M	
<u>Galliformes - Hrabaví</u>					
Cracidae - Hokovití					
Cv-159	<i>Penelope pileata</i>	Guan chocholatý	JA	ad.M	
Zo-1498	<i>Penelope pileata</i>	Guan chocholatý	JA	ad.M	
Phasianidae - Bažantovití					
Zo-1499	<i>Lophortyx californica</i>	Křepel kalifornský	SA	ad.M	Kalifornie
Zo-1556	<i>Lophortyx californica</i>	Křepel kalifornský	SA	ad.F	Kalifornie
Zo-1604	<i>Lophortyx californica</i>	Křepel kalifornský	SA	ad.M	
Zo-1502	<i>Oreortyx pictus</i>	Křepel horský	SA	ad.M	Kalifornie
Zo-1496	<i>Colinus virginianus</i>	Křepel virginský	SA	ad.M	
Zo-4075	<i>Colinus virginianus</i>	Křepel virginský	SA	ad.M	
/1-2.				ad.F	
				USA	coll.Drobek, Čáslav
Zo-1500	<i>Francolinus francolinus</i>	Frankolín obecný	AS, EU	ad.M	Malá Asie
Zo-1501	<i>Francolinus francolinus</i>	Frankolín obecný	AS, EU	ad.F	Malá Asie
Zo-2333 x	<i>Catreus wallichii</i>	Bažant Wallichův	AS	juv.M	
				chov	Náměšť na H.
Zo-1495 x	<i>Crossoptilon mantchuricum</i>	Bažant mandžuský	AS	ad.F	
Zo-1870 x	<i>Crossoptilon mantchuricum</i>	Bažant mandžuský	AS	ad.M	
Zo-1497	<i>Lophura leucomelana</i>	Bažant tmavokřídlý	AS	ad.M	Himálaj
<u>Gruiformes - Krátkokřídlí</u>					
Gruidae - Jeřábovití					
Zo-1869	<i>Balearica pavonina</i>	Jeřáb paví	AF	ad.-	
Rallidae - Chřástalovití					
Zo-1514	<i>Eulabeornis cajaneus</i>	Chřástal guyanský	AM JA	ad.F	
Zo-1606	<i>Rallus philippensis</i>	Chřástal páskovaný	NZ, AU, Sundy	ad.F	
Zo-1882	<i>Porphyrio porphyrio</i>	Slípka modrá	EU, AS, NZ, Sundy	ad.-	
Turnicidae - Perepelovití					
Zo-1588	<i>Turnix pyrrhcorax</i>	Perepel plavohrdlý	AU	ad.F	
Otitidae - Dropovití					
Zo-1510 x	<i>Chlamydotis undulata</i>	Drop obojkový	AF, AS, EU	ad.M	
<u>Charadriiformes - Bahňáci</u>					
Jacnidae - Ostnákovití					
Zo-1504	<i>Jacana spinosa</i>	Ostnák žlutočelý	JA	ad.M	
/1-2.				ad.F	Brazílie
Glareolidae - Ouhorlíkovití					
Zo-1881	<i>Glareola pranticola</i>	Ouhorlík stepní	EU, AS, AF	ad.F	
Charadriidae - Kulíkovití					
Zo-1516	<i>Hoplopterus spinosus duvaucelii</i>	Čejka trnitá	AF, AS, EU	ad.M	
Zo-1537	<i>Hoplopterus spinosus</i>	Čejka trnitá	AF, AS, EU	ad.M	
Zo-1505	<i>Hoplopterus tectus</i>	Čejka černohlavá	AF	ad.M	
/1-2.				ad.F	
Zo-1507	<i>Charadrius aegyptius</i>	Kulík nilský	AF	ad.M	
Zo-1576	<i>Charadrius aegyptius</i>	Kulík nilský	AF	ad.F	

Columbiformes - Měkkozobí**Pteroclididae - Stepokurovití**

Zo-1540	<i>Syrrhaptes gutturalis</i>	Stepokur žlutohrdlý	AF	ad.M	
Zo-1503	<i>Syrrhaptes gutturalis</i>	Stepokur žlutohrdlý	AF	ad.F	

Columbidae - Holubovití

Zo-1527	<i>Phaps chalcoptera</i>	Holub bronzovokřídlý	AU	ad.M	
Zo-1596	<i>Columbigallina passerina</i>	Holoubek vrabčí	AM JA	ad.M	
Zo-1593	<i>Columbina talpacoti</i>	Holoubek skořicový	AM JA	ad.M	
Zo-1652 x	<i>Goura cristata</i>	Korunáč šedomodrý		ad.M	Nová Guinea
Zo-1565	<i>Treron pompadora</i>	Holub pompadur	AS	ad.M	
Zo-1552	<i>Treron olax</i>	Holub drobný	Sundy	ad.M	
Zo-1534	<i>Aplopelia larvata</i>	Hrdlička citronová	AF	ad.M	

Psittaciformes - Papoušci**Loridae - Loriovití**

Zo-1487	<i>Glossopsitta concinna</i>	Lori pižmový	AU	ad.M	
Zo-1490	<i>Glossopsitta pusilla</i>	Lori malý	AU	ad.F	
Zo-1876	<i>Trichoglossus haematodus</i>	Lori mnohobarvý	AU	ad.-	
Zo-1872 x	<i>Eos histrio</i>	Lori modropsý	Sundy	ad.M	

Cacatuidae - Kakaduovití

Zo-1877	<i>Calyptorhynchus magnificus</i>	Kakadu havraní	AU	ad.F	
Zo-1318	<i>Cacatua roseicapillus</i>	Kakadu růžový	AU	ad.F	sev.AU
Zo-1871	<i>Cacatua leadbeateri</i>	Kakadu inka	AU	ad.F	
Zo-1612	<i>Nymphicus hollandicus</i>	Korela chocholatá	AU	juv.M	
Zo-1640	<i>Nymphicus hollandicus</i>	Korela chocholatá	AU	ad.F	

Psittacidae - Papouškovití

Zo-1306	<i>Barnardius barnardi</i>	Papoušek Barnardův	AU	ad.F	záp.AU
Zo-1319	<i>Platycercus elegans</i>	Rosela Pennantova	AU	imm.M	záp.AU
Zo-1320	<i>Platycercus elegans</i>	Rosela Pennantova	AU	imm.M	
Zo-1587	<i>Platycercus elegans</i>	Rosela Pennantova	AU	ad.M	
Zo-1875	<i>Platycercus elegans</i>	Rosela Pennantova	AU	ad.M	Nov.Sev.Wales
Zo-1583	<i>Platycercus eximius</i>	Rosela pestrá	AU, NZ	ad.-	Nov.Již.Wales
Zo-1643	<i>Platycercus eximius</i>	Rosela pestrá	AU, NZ	ad.-	již.AU
Zo-1492 x	<i>Neophema pulchella</i>	Traváček tyrkysový	AU	juv.M	
Zo-1493	<i>Neophema elegans</i>	Traváček ozdobný	AU	ad.F	
Zo-1564	<i>Neophema elegans</i>	Traváček ozdobný	AU	ad.F	
Cv-63	<i>Pionopsitta barrabandi</i>	Papoušek zlatolící	JA	ad.M	
Zo-1476	<i>Pionopsitta barrabandi</i>	Papoušek zlatolící	JA	ad.M	
Zo-1480	<i>Poicephalus cryptoxanthus</i>	Papoušek hnědohlavý	AF	ad.-	
Zo-1484	<i>Agapornis canus</i>	Papoušek šedohlavý	AF	ad.F	
Zo-1482	<i>Agapornis pullaria</i>	Papoušek oranžovohlavý	AF	juv.-	
Zo-1483	<i>Agapornis pullaria</i>	Papoušek oranžovohlavý	AF	ad.F	
Zo-1873	<i>Agapornis pullaria</i>	Papoušek oranžovohlavý	AF	ad.M	
Zo-1491	<i>Loriculus galgulus</i>	Papoušek modrotemenný	Sundy	ad.M	
Zo-1615	<i>Psephotus haematonotus</i>	Papoušek zpěvavý	AU	juv.M	
Zo-1646	<i>Psittacula krameri</i>	Alexandr malý	AS, AF	juv.M	záp.AF
Zo-1878	<i>Psittacula krameri</i>	Alexandr malý	AS, AF	ad.M	záp.AF
Zo-1323	<i>Psittacula cyanocephala</i>	Alexandr rudohlavý	AS	juv.M	Bengálsko
Zo-4058	<i>Psittacula columboides</i>	Alexandr šedý	AS	ad.M	chov Schnapka Olomouc
Zo-1485	<i>Aratinga aurea</i>	Aratinga zlatočelý	JA	ad.F	
Zo-1489	<i>Aratinga cunicularis</i>	Aratinga oranžovočelý	AM	ad.M	
Zo-1486	<i>Aratinga nana</i>	Aratinga naholící	AM	ad.F	
Zo-1477	<i>Pyrrhura frontalis</i>	Papoušek hnědouchý	JA	ad.F	Brazílie
Zo-1611	<i>Pyrrhura frontalis</i>	Papoušek hnědouchý	JA	ad.F	Brazílie
Zo-1562	<i>Enicognathus ferrugineus</i>	Papoušek smaragdový	AU	ad.-	
Zo-1479	<i>Bolborhynchus orbygnesi</i>	Papoušek andský	JA	ad.M	
Zo-1481	<i>Bolborhynchus orbygnesi</i>	Papoušek andský	JA	ad.M	
Zo-1324	<i>Touit batavica</i>	Papoušek batavika	JA	ad.F	Brazílie
Zo-1325 x	<i>Touit melanonota</i>	Papoušek černohřbetý	JA	ad.F.	Brazílie

Zo-1488	<i>Brotogeris tirica</i>	Papoušek tirika	JA	ad.F	Brazílie
Zo-1321	<i>Pionus sordidus</i>	Papoušek červenozobý	JA	ad.F	
Zo-1307	<i>Polytelis anthopeplus</i>	Papoušek horský	AU	ad.M	záp. AU
Zo-1322	<i>Polytelis anthopeplus</i>	Papoušek horský	AU	ad.F	
Zo-1614 x	<i>Pezoporos wallicus</i>	Papoušek zemní	AU	ad.M	
Zo-1317 xx	<i>Strigops habroptilus</i>	Kakapo soví	NZ	ad.-	
Cv-160	<i>Amazona festiva</i>	Amazoňan modrobradý	JA	ad.-	
Zo-1874	<i>Amazona aestiva</i>	Amazoňan modročelý	JA	ad.-	
Zo-2142	<i>Amazona aestiva</i>	Amazoňan modročelý	JA	ad.-	
<u>Cuculiformes - Kukačky</u>					
Musophagidae - Turakovití					
Zo-1525	<i>Crinifer zonurus</i>	Turako páskovaný	AF	ad.-	Etiopie
Zo-1528	<i>Tauraco corythaix</i>	Turako chocholatý	AF	ad.-	
Cuculidae - Kukačkovití					
Zo-1573	<i>Clamator jacobinus</i>	Kukačka černobílá	AF, AS	ad.F	AF
Zo-1577	<i>Clamator jacobinus</i>	Kukačka černobílá	AF, AS	ad.M	AF
Zo-1522	<i>Eudynamys scolopacea</i>	Kukačka koel	AS, AU	ad.F	Filipíny
Zo-1523	<i>Eudynamys scolopacea</i>	Kukačka koel	AS, AU	ad.M	jižní AS
Zo-1524	<i>Rhamphococcyx curvirostris</i>	Kukačka křivozobá	AS, Sundy	ad.M	Java
Zo-1572	<i>Crotophaga ani</i>	Kukačka ani	AM	ad.M	
Zo-1648	<i>Centropus superciliosus</i>	Kukačka bělobrvá	AF	ad.F	
<u>Strigiformes - Sovy</u>					
Strigidae - Puštíkovití					
Zo-752	<i>Otus sunia</i>	Výreček jihoasijský	AS	ad.-	
<u>Caprimulgiformes - Lelkové</u>					
Podargidae - Lelkounovití					
Zo-1535	<i>Podargus strigoides</i>	Lelkoun soví	AU	ad.M	
<u>Apodiformes - Svištouni</u>					
Trochilidae - Kolibříkovití					
Zo-2580	<i>Heliangelus amethysticollis</i>	Kolibřík ametystový	JA	ad.M	Kolumbie
Zo-2580	<i>Chrysolampis mosquitus</i>	Kolibřík moskytový	JA	ad.M	Mexiko
Zo-2580	<i>Rhamphomicron microrhynchum</i>	Kolibřík krátkozobý	JA	ad.F	Kolumbie
Zo-2580	<i>Spathura underwoodii</i>	Kolibřík vlajkový	JA	ad.M	Venezuela
Zo-2580	<i>Thalurania glaucopis</i>	Kolibřík fialovohlavý	JA	ad.M	Kolumbie
Zo-2580	<i>Rhamphomicron dorsale</i>	Kolibřík černokřídlý		ad.F	Kolumbie
/6					endemit
Cv-94	<i>Glaucis hirsuta</i>	Kolibřík červenoocasý	JA	ad.M	
Cv-95	<i>Lafresnaya lafresnayi</i>	Kolibřík horský	JA	ad.F	
Cv-96	<i>Ensifera ensifera</i>	Kolibřík mečozobý	JA	ad.M	
Zo-1248	<i>Heliodoxa leadbeateri</i>	Kolibřík fialovočelý	JA	ad.M	Kolumbie
Zo-1631	<i>Chalcostigma heteropogon</i>	Kolibřík bronzoočasý	JA	ad.M	Kolumbie
Zo-1625	<i>Rhamphomicron microrhynchum</i>	Kolibřík krátkozobý	JA	ad.F	Kolumbie
Zo-1629	<i>Metallura tyrianthina</i>	Kolibřík smaragdovokrký	JA	ad.M	Kolumbie
Cv-156	<i>Eriocnemis cupreovertris</i>	Kolibřík měděnokřídlý	JA	ad.F	
Zo-1494	<i>Eriocnemis cupreovertris</i>	Kolibřík měděnokřídlý	JA	ad.M	Kolumbie
Zo-1624	<i>Eriocnemis cupreovertris</i>	Kolibřík měděnokřídlý	JA	ad.F	Kolumbie
Zo-1622	<i>Colibri coruscans</i>	Kolibřík modrouchý	JA	ad.M	Kolumbie
Zo-1626	<i>Heliangelus exortis</i>	Kolibřík turmalinský	JA	ad.F	Kolumbie - Bogota
Zo-1631	<i>Hylocharis sapphirina</i>	Kolibřík červenohrdlý	JA	ad.F	
/A					
Zo-1616	<i>Campylopterus hyperythrus</i>	Kolibřík rezavobřichý	JA	ad.F	Kolumbie
Zo-1619	<i>Polygonymus caroli</i>	Kolibřík široocasý	JA	ad.M	Kolumbie
Zo-1628	<i>Agelaiocercus kingi</i>	Kolibřík safin	JA	ad.M	Kolumbie
Zo-1620	<i>Leucochloris albicollis</i>	Kolibřík bělohrdlý	JA	ad.-	
Zo-1621	<i>Heliiothryx aurita</i>	Kolibřík černouchý	JA	ad.M	Kolumbie
Zo-1623	<i>Amazilia cyanocephala</i>	Kolibřík modrohřavý	JA	ad.F	Kolumbie
Zo-1630	<i>Amazilia chionogaster</i>	Kolibřík pralesní	JA	ad.-	

Zo-1618	<i>Phaethornis ruber</i>	Kolibřík hnědobříchý	JA	ad.F	Kolumbie
Zo-1519	<i>Melanotrochilus fuscus</i>	Kolibřík černobílý	JA	ad.-	Guyana
Zo-1627	<i>Melanotrochilus fuscus</i>	Kolibřík černobílý	JA	ad.-	Brazílie
Zo-1617	<i>Lophornis magnificus</i>	Kolibřík nádherný	JA	ad.M	Brazílie
<u>Trogoniformes - Trogoni</u>					
Trogonidae - Trogonovití					
Zo-1539 xx	<i>Pharomachrus mocinno</i>	Kvesal chocholatý	AM	imm.F	N. Granada
Zo-1632 x	<i>Trogon bairdii</i>	Trogon Bairdův	StA	imm.F	
Zo-1613	<i>Apaloderma narina</i>	Trogon uzdičkový	AF	juv.-	
<u>Coraciiformes - Srostloprstí</u>					
Alcedinidae - Ledňáčkovití					
Zo-1533	<i>Megaceryle maxima</i>	Rybařík velký	AS, AF	ad.M	
Zo-1634	<i>Megaceryle alcyon</i>	Rybařík šedý	SA	ad.M	
Zo-1570	<i>Ceryle rudis</i>	Rybařík jižní	AS, AF, EU	ad.F vých.EU	
Zo-1375	<i>Chloroceryle aenea</i>	Rybařík kovový	AM	juv.F	Brazílie
Zo-1641	<i>Chloroceryle amazona</i>	Rybařík amazonský	AM	ad.F	Amazonie
Zo-1526	<i>Dacelo novaeguineae</i>	Ledňák obrovský	AU	ad.F	
Zo-1456	<i>Halcyon leucocephala</i>	Ledňáček šedohlavý	AF	ad.M	
Zo-1364	<i>Halcyon sancta</i>	Ledňáček posvátný	AU, NZ	ad.M	Polynésie
Momotidae - Momotovití					
Zo-1584	<i>Momotus momota</i>	Pilan černolící	AM	ad.M	Brazílie
Zo-1590	<i>Momotus momota</i>	Pilan černolící	AM	ad.M	N. Granada
Zo-2331	<i>Momotus momota</i>	Pilan černolící	AM	ad.-	dr.Holub
Meropidae - Vlhovití					
Zo-1365	<i>Merops variegatus</i>	Vlha modroprsá	AF	ad.-	
Zo-1426	<i>Merops nubicus</i>	Vlha nubická	AF	ad.M	
Phoeniculidae - Dudkovcovití					
Zo-1644	<i>Phoeniculus purpureus</i>	Dudkovec stromový	AF	ad.M	
Bucerotidae - Zoborožcovití					
Zo-1315	<i>Tockus erythrorhynchus</i>	Zoborožec rudozobý	AF	ad.M	
Zo-1310	<i>Tockus nasutus</i>	Zoborožec šedý	AF	ad.-	
Zo-1313	<i>Anthrococeros coronatus</i>	Zoborožec korunkatý	AS, Sundy	ad.F	
Zo-1314	<i>Anthrococeros coronatus</i>	Zoborožec korunkatý	AS, Sundy	ad.M	
Zo-1311	<i>Ceratogymna atrata</i>	Zoborožec černozobý	AF	ad.M	
<u>Piciformes - Šplhavci</u>					
Galbulidae - Leskovcovití					
Zo-1338	<i>Galbula albirostris</i>	Leskovec žlutozobý	JA	ad.M	Brazílie
Zo-1395	<i>Galbula galbula</i>	Leskovec zelený	JA	ad.M	Brazílie
Bucconidae - Lenivkovití					
Zo-1436	<i>Notharchus pectoralis</i>	Lenivka černoprsá	AM, StA	ad.F	
Cv-66	<i>Bucco noanamae</i>	Lenivka žlutohrdlá	JA	ad.F	Kolumbie
Zo-1344	<i>Bucco noanamae</i>	Lenivka žlutohrdlá	JA	ad.M	Peru
Zo-1346	<i>Bucco noanamae</i>	Lenivka žlutohrdlá	JA	ad.F	Peru
Zo-1339	<i>Bucco tamatia</i>	Lenivka skvrnitá	JA	ad.F	Brazílie
Zo-1610	<i>Malacoptila striata</i>	Lenivka bělohrdlá	JA	ad.M	Brazílie
Zo-1566	<i>Monasa morphoeus</i>	Lenivka běločelá	JA	ad.M	
Capitonidae - Vousákovití					
Cv-81	<i>Pogoniulus pusillus</i>	Vousák ohnivý	AF	ad.-	
Zo-1582	<i>Cyanops asiaticus</i>	Vousák modrolící	AS, Sundy	ad.M	Java
Zo-1582	<i>Cyanops asiaticus</i>	Vousák modrolící	AS, Sundy	ad.F	Java
Zo-1349	<i>Tricholaema leucomelaina</i>	Vousák stračí	AF	ad.M	
Cv-151	<i>Lybius bidentatus</i>	Vousák rovníkový	AF	ad.M	
Zo-1404	<i>Lybius vieillotii</i>	Vousák oranžovolící	AF	ad.M	
Cv-152	<i>Lybius guifsobalito</i>	Vousák škraboškový	AF	ad.F	
Zo-1384	<i>Lybius torquatus</i>	Vousák obojkový	AF	ad.M	jižní AF
Zo-1374	<i>Trachyphonus purpuratus</i>	Vousák páskovaný	AF	ad.F	

Zo-1368	<i>Trachyphonus margaritatus</i>	Vousák kropenatý	AF	ad.F	
Ramphastidae - Tukanovití					
Cv-69	<i>Aulacorhynchus prasinus prasinus</i>	Arassari lesklý	AM	juv.M	
Zo-1312	<i>Aulacorhynchus prasinus albivitta</i>	Arassari lesklý	AM	ad.F	
Cv-158	<i>Selenidera maculirostris</i>	Arassari skvrnozobý	JA	ad.M	
Zo-1308	<i>Selenidera maculirostris</i>	Arassari skvrnozobý	JA	ad.M	Brazílie
Zo-1309	<i>Selenidera maculirostris</i>	Arassari skvrnozobý	JA	ad.F	Brazílie
Zo-1538	<i>Selenidera maculirostris</i>	Arassari skvrnozobý	JA	ad.M	Brazílie
Zo-1316	<i>Bailloni bailloni</i>	Arassari zlatý	JA	ad.-	Brazílie - Wagal
Zo-1879	<i>Andigena nigrirostris</i>	Tukan černozobý	JA	ad.F	
Zo-1531	<i>Ramphastos dicolorus</i>	Tukan pestrý	JA	ad.-	
/1					
Zo-1531	<i>Ramphastos dicolorus</i>	Tukan pestrý	JA	ad.-	
/2					
Zo-1880	<i>Ramphastos vitellinus ariel</i>	Tukan bělolící	JA	ad.-	
Picidae - Datlovití					
Zo-1592	<i>Melanerpes erythrocephalus</i>	Datel červenohlavý	SA	ad.M	
Zo-1594	<i>Melanerpes formicivorus</i>	Datel jedlový (sběrač)	AM	ad.F	Mexiko
Zo-1589	<i>Campethera notata</i>	Datel kapský	AF	juv.F	
Zo-1603	<i>Veniliornis affinis ruficeps</i>	Datel červenoskvrnný	JA	ad.M	Brazílie
Zo-1633	<i>Piculus rivolii atriceps</i>	Datel andský	JA	ad.F	
Zo-1427	<i>Colaptes auratus</i>	Datel zlatý	AM	ad.F	USA
Zo-1600	<i>Colaptes campestris</i>	Datel polní	JA	ad.M	Brazílie
Zo-1602	<i>Celeus flavescens</i>	Datel žlutohlavý	JA	ad.M	
Zo-1639	<i>Celeus flavescens</i>	Datel žlutohlavý	JA	ad.M	
Zo-1642	<i>Celeus flavescens</i>	Datel žlutohlavý	JA	ad.F	Brazílie
Zo-1636	<i>Campephilus guayaquilensis</i>	Datel guayaquilský	JA	ad.M	Brazílie
Zo-1637	<i>Campephilus robustus</i>	Datel velký	JA	ad.M	jižní Brazílie
Zo-1647	<i>Dinopium javanense everetti</i>	Datel malabarský	AS, Sundy	ad.F	Filipíny
Zo-1595	<i>Centurus rubricapillus</i>	Datel kápovitý	AM	ad.F	
Zo-1593	<i>Chrysoptilus punctigula</i>	Datel surinamský	AM	ad.F	Brazílie
Passeriformes - Pěvci					
Eurylaimidae - Lobošovití					
Zo-1444	<i>Cymbirhynchus macrorhynchus</i>	Loboš červenočerný	AS, Sundy	ad.M	
Zo-1585	<i>Eurylaimus javanicus</i>	Loboš jávský	AS, Sundy	ad.M	Sumatra
Zo-1345	<i>Calyptomena viridis</i>	Loboš smaragdový	AS, Sundy	ad.M	Borneo
Dendrocolaptidae - Klouzálkovití					
Zo-1601	<i>Xiphorhynchus pictus</i>	Klouzálek žlunozobý	AM	ad.-	Brazílie
Formicariidae - Mravenčíkovití					
Zo-1420	<i>Thamnophilus nigriceps</i>	Mravenčík černý	AM	ad.F	
Zo-1431	<i>Thamnophilus doliatus</i>	Mravenčík proužkovaný	AM	ad.M	
Zo-1475	<i>Myrmotherula cherriei</i>	Mravenčík Cherrieho	JA	ad.M	Brazílie
Zo-1397	<i>Pyriglena leucoptera</i>	Ohniočko bělokřídle	JA	ad.M	
Tyrannidae - Tyranovití					
Cv-72	<i>Myiophobus roraimae</i>	Tyran roraimský	JA	ad.-	
Cv-73	<i>Myiophobus roraimae</i>	Tyran roraimský	JA	ad.-	
Zo-1466	<i>Attila rufus</i>	Tyran bolivijský	JA	ad.-	
Cv-67	<i>Megarhynchus pitangua</i>	Tyran velkozobý	AM	ad.M	
Zo-1361	<i>Pitangus sulphuratus</i>	Tyran žlutobřichý	AM	ad.-	Brazílie
Zo-1472	<i>Pitangus sulphuratus</i>	Tyran žlutobřichý	AM	ad.-	Brazílie
Zo-1362	<i>Tyrannus tyrannus</i>	Tyran královský	SA	ad.F	
Zo-1343	<i>Tyrannus forficatus</i>	Tyran vidloocasý	SA	ad.-	Mexiko
Cv-70	<i>Tyrannus savana</i>	Tyran savanový	AM	ad.-	
Zo-1423	<i>Tyrannus savana</i>	Tyran savanový	AM	ad.-	sev.AM
Cv-79	<i>Pyrocephalus rubinus</i>	Tyran purpurový	AM	ad.M	
Zo-1358	<i>Pachyramphus viridis</i>	Tyran zelenohřbetý	AM, JA	ad.M	
Zo-1465	<i>Tityra semifasciata</i>	Tyran škraboškový	AM	ad.M	

Pipridae - Pipulkovití

Zo-1451	<i>Machaeropterus regulus</i>	Pipulka páskovaná	JA	ad.M	
Cv-91	<i>Manacus manacus</i>	Pipulka černohlavá	AM	ad.M	
Zo-1473	<i>Manacus manacus</i>	Pipulka černohlavá	AM	ad.M	Brazílie
Zo-1327	<i>Chiroxiphia lanceolata</i>	Pipulka ostroocasá	AM	ad.M	Brazílie
Zo-1328	<i>Chiroxiphia lanceolata</i>	Pipulka ostroocasá	AM	ad.M	Brazílie
Zo-1329	<i>Chiroxiphia caudata</i>	Pipulka ocasatá	JA	ad.M	Brazílie
Zo-1352	<i>Pipra pipra</i>	Pipulka bělotemenná	JA	ad.M	
Zo-1330	<i>Pipra aureola</i>	Pipulka zlatá	JA	ad.M	
Cv-89	<i>Pipra erythrocephala</i>	Pipulka zlatohlavá	JA	ad.M	
Cv-90	<i>Pipra erythrocephala</i>	Pipulka zlatohlavá	JA	ad.M	
Zo-1458	<i>Pipra erythrocephala</i>	Pipulka zlatohlavá	JA	ad.M	N.Granada

Cotingidae - Kotingovití

Zo-1388 x	<i>Phibalura flavirostris</i>	Kotinga vlašťovčí	JA	ad.M	
Zo-1360	<i>Cotinga cayana</i>	Kotinga severní	JA	ad.M	Brazílie
Zo-1411	<i>Cotinga cayana</i>	Kotinga páskovaná	JA	ad.M	Brazílie
Zo-1443	<i>Xipholena atropurpurea</i>	Kotinga bělokřídlá	JA	ad.M	Brazílie
Zo-1474	<i>Xipholena atropurpurea</i>	Kotinga bělokřídlá	JA	ad.F	Brazílie
Zo-1575	<i>Querula purpurata</i>	Kotinga purpurohrdlá	AM	ad.M	
Zo-1530	<i>Pyroderus scutatus</i>	Kotinga pavao	JA	ad.M	
Zo-1567	<i>Procnias averano</i>	Zvonovec skvrnitý	JA	ad.F	Brazílie
Zo-1586	<i>Procnias nudicollis</i>	Zvonovec nahohrdlý	JA	ad.M	Brazílie
Zo-1591	<i>Procnias nudicollis</i>	Zvonovec nahohrdlý	JA	ad.M	Brazílie
Cv-62	<i>Rupicola peruviana</i>	Skalňák andský	JA	ad.M	
Zo-1529	<i>Rupicola peruviana</i>	Skalňák andský	JA	ad.F	Peru
Zo-1518	<i>Rupicola rupicola</i>	Skalňák oranžový	JA	ad.M	Brazílie

Phytotomidae - Bylinorubcovití

Zo-1326	<i>Phytotoma rara</i>	Bylinorubec chilský	JA	ad.-	
---------	-----------------------	---------------------	----	------	--

Pittidae - Pitovití

Zo-1168	<i>Pitta versicolor</i>	Pita pestrá	AU	ad.F	
---------	-------------------------	-------------	----	------	--

Motacillidae - Konipasovití

Zo-1560	<i>Macronyx capensis</i>	Konipas jihoafrický	AF	ad.F	
---------	--------------------------	---------------------	----	------	--

Pycnonotidae - Bulbulovití

Zo-1335	<i>Pycnonotus atriceps</i>	Bulbul černohlavý	AS, Sundy, Filipíny	ad.M	
---------	----------------------------	-------------------	------------------------	------	--

Laniidae - Ťuhýkovití

Zo-1342	<i>Prionops plumatus</i>	Ťuhýk chocholatý	AF	ad.M	
Zo-1234	<i>Lanius dorsalis</i>	Ťuhýk východoafrický	AF	ad.F	

Troglodytidae - Střízlíkovití

Zo-1554	<i>Donacobius atricapillus</i>	Střízlík černohlavý	AM	ad.F	
---------	--------------------------------	---------------------	----	------	--

Turdidae - Drozdovití

Zo-1376	<i>Myrmecocichla nigra</i>	Bělořit tmavý	AF	ad.-	
Zo-1394	<i>Pentholaea albifrons</i>	Bělořit běločelý	AF	ad.M	
Zo-1418	<i>Thamnolaea semirufa</i>	Bělořit bělokřídlý	AF	ad.M	
Zo-1425	<i>Thamnolaea cinnamo- meiventris albiscapulata</i>	Bělořit červenobřichý	AF	ad.M	
Zo-1383	<i>Zoothera citrina</i>	Drozd oranžovohlavý	AS, Sundy	ad.M	
Zo-1557	<i>Platycichla flavipes</i>	Drozd žlutohý	JA	ad.M	
Zo-1605	<i>Turdus migratorius</i>	Drozd stěhovavý	SA	ad.F	Louisiana
Zo-1391	<i>Sialia sialis</i>	Sialie horská	AM	ad.M	

Orthonychidae - Kosovcovití

Zo-1578	<i>Cinclosoma punctatum</i>	Kosovec skvrnitý	AU	ad.M	
---------	-----------------------------	------------------	----	------	--

Timaliidae - Timálievití

Cv-161	<i>Pellorneum ruficeps</i>	Timálie páskovaná	AS	ad.F	
Zo-1598	<i>Turdoides jardineii</i>	Timálie modravá	AF	ad.F	
Zo-1450	<i>Turdoides plebejus</i>	Timálie sudánská	AF	ad.-	
Zo-1470	<i>Turdoides plebejus</i>	Timálie sudánská	AF	ad.-	
Zo-4066	<i>Leiothrix lutea</i>	Timálie zlatá	AS	ad.M	chov Gažar Olomouc

Sylviidae - Pěnicovití				
Zo-494	<i>Sylvia cantillans</i>	Pěnice vousatá	EU, AF, AS	ad.M
Zo-1459	<i>Graueria vittata</i>	Pěnice horská	AF	ad.M
Muscicapidae - Lejskovití				
Zo-1245	<i>Muscicapa sibirica</i>	Lejssek sibiřský	AS	ad.M
Maluridae - Modropláštříkovití				
Zo-1441	<i>Malurus splendens</i>	Modropláštřík tyrkysový	AU	ad.F
Zo-1367	<i>Malurus melanocephala</i>	Modropláštřík černohlavý	AU	ad.F
Pachycephalidae - Pištcovití				
Zo-1438	<i>Falcunculus frontatus</i>	Pištec korunkatý	AU	ad.M
Nectariniidae - Strdimilovití				
Zo-1422	<i>Nectarinia famosa</i>	Strdimil malachitový	AF stř.AF	subad.M
Cv-157	<i>Arachnothera bouvieri</i>	Strdimil Bouvierův	AF	ad.M
Meliphagidae - Kystráčekovití				
Zo-1389 x	<i>Xanthomyza phrygia</i>	Kystráček bradavičnatý	AU	ad.M
Zo-1415	<i>Meliornis novae-hollandiae</i>	Kystráček žlutokřídlý	AU	ad.F
Emberizidae - Strnadovití				
Emberizinae				
Zo-1421	<i>Emberiza aureola</i>	Strnad žlutoprsý	AS	ad.F
Zo-5057	<i>Emberiza bruniceps</i>	Strnad hnědohlavý	AS	ad.M chov Mikmek Olomouc
Zo-1454	<i>Passerella melodia</i>	Strnadec hnědý	SA	ad.M
Zo-1099	<i>Passerella illiaca</i>	Strnadec rezavý	SA	ad.M
Zo-1437	<i>Arremonops conirostris</i>	Habije černopásá	AM	ad.F
Cardinalinae				
Zo-1363	<i>Paroaria coronata</i>	Kardinál šedý	JA	ad.F Paraguay
Zo-1439	<i>Paroaria coronata</i>	Kardinál šedý	JA	ad.M Paraguay
Zo-1412	<i>Paroaria dominicana</i>	Kardinál dominikánský	JA	ad.M Brazílie
Zo-1446	<i>Paroaria dominicana</i>	Kardinál dominikánský	JA	ad.M Brazílie
Zo-1429	<i>Pheucticus ludovicianus</i>	Kardinál růžovoprsý	SA	ad.M
Zo-1440	<i>Cardinalis cardinalis</i>	Kardinál červený	AM	ad.M Brazílie
Zo-1448	<i>Cardinalis cardinalis</i>	Kardinál červený	AM	ad.M Kalifornie
Zo-1478	<i>Cardinalis cardinalis</i>	Kardinál červený	AM	ad.F
Zo-1463	<i>Guiraca caerulea</i>	Papežík modrý	AM	ad.M
Zo-1333	<i>Passerina ciris</i>	Papežík zelenohřbetý	SA	ad.M
Zo-1351	<i>Passerina cyanea</i>	Papežík indigový	SA	ad.F
Zo-1442	<i>Saltator coerulescens</i>	Kardinál šedivý	StA, JA	ad.M Cayenne
Thraupidae - Tangarovití				
Traupinae				
Zo-1558	<i>Cissopis leveriana</i>	Strakovec velký	JA	ad.-
Zo-1447	<i>Creurgops verticalis</i>	Tangara západní	JA	ad.F
Cv-74	<i>Anisognathus igniventris</i>	Tangara červenobřichá	JA	ad.M
Zo-1462	<i>Anisognathus igniventris</i>	Tangara červenobřichá	JA	ad.M Brazílie
Zo-1435	<i>Piragna rubra</i>	Tangara ohnivá	SA	subad.M
Cv-78	<i>Piragna olivacea</i>	Tangara šarlatová	SA, StA	ad.M
Zo-1467	<i>Piragna olivacea</i>	Tangara šarlatová	SA, StA	ad.M
Cv-71	<i>Chlorornis reifferii</i>	Tangara papouščí	JA	ad.M
Cv-87	<i>Tangara gyrola</i>	Tangara vavřínová	StA, JA	ad.M
Zo-1408	<i>Tangara gyrola</i>	Tangara vavřínová	StA, JA	ad.F Brazílie
Zo-1354	<i>Tangara rufigenis</i>	Tangara venezuelská	JA	ad.M Cayenne
Zo-1453	<i>Tangara chilensis</i>	Tangara sedmibarvá	JA	ad.F Venezuela
Zo-1357	<i>Tangara cayana</i>	Tangara plavá	JA	ad.M
Cv-82	<i>Tangara parzudakii</i>	Tangara červenočelá	JA	ad.M
Cv-83	<i>Tangara punctata</i>	Tangara skvrnitá	JA	ad.M
Cv-84	<i>Tangara cyanicollis</i>	Tangara modrooká	JA	ad.M
Cv-85	<i>Tangara cyanicollis</i>	Tangara modrooká	JA	ad.M

Zo-1399	<i>Stephanophorus diadematus</i>	Tangara diadémová	JA	ad.M	Brazílie
Zo-1392	<i>Buthraupis eximia</i>	Tangara černoprská	JA	ad.M	N.Granada
Zo-1353	<i>Tachyphonus cristatus</i>	Tangara červenochocholátá	JA	ad.M	
Zo-1380	<i>Tachyphonus cristatus</i>	Tangara červenochocholátá	JA	ad.M	Brazílie
Zo-1378	<i>Tachyphonus rufus</i>	Tangara černá	JA	ad.M	Brazílie
Zo-1372	<i>Ramphocelus bresilius</i>	Tangara nachová	JA	ad.M	Brazílie
Zo-1396	<i>Ramphocelus bresilius</i>	Tangara nachová	JA	ad.M	Brazílie
Zo-1398	<i>Ramphocelus bresilius</i>	Tangara nachová	JA	ad.M	Brazílie
Cv-76	<i>Ramphocelus c. carbo</i>	Tangara sametová	JA	ad.M	
Cv-77	<i>Ramphocelus c. carbo</i>	Tangara sametová	JA	ad.M	
Zo-1468	<i>Ramphocelus c. carbo</i>	Tangara sametová	JA	ad.M	
Cv-75	<i>Ramphocelus passerinii</i>	Tangara zpěvná	AM	ad.M	
Cv-80	<i>Thraupis episcopus</i>	Tangara modrá	AM	ad.M	
Cv-86	<i>Spindalis zena pretrei</i>	Tangara bahamská	Bahamy Antily	ad.-	
Zo-1373	<i>Euphonia violacea</i>	Libohlásek fialový	JA	ad.M	
Zo-1405	<i>Chlorophonia pyrrhophrys</i>	Libohlásek červenohrdlý	JA	ad.F	Brazílie
Dacninae					
Zo-1419	<i>Dacnis albiventris</i>	Pitpit bělobřichý	JA	ad.-	Brazílie
Zo-1381	<i>Cyanerpes cyaneus</i>	Medosavka modrá	AM	subad.M	
Zo-1417	<i>Cyanerpes cyaneus</i>	Medosavka modrá	AM	ad.M	Kolumbie
Zo-4050	<i>Cyanerpes cyaneus</i>	Medosavka modrá	AM	ad. chov	Schnapka Olomouc
Tersininae					
Zo-1359	<i>Tersina viridis</i>	Tangara zelená	StA, JA	ad.M	Brazílie
Zo-1464	<i>Tersina viridis</i>	Tangara zelená	StA, JA	ad.F	Brazílie
Parulidae - Lesňáčkovití					
Cv-88	<i>Dendroica petechia</i>	Lesňáček žlutý	SA	ad.M	
Zo-1402	<i>Dendroica petechia</i>	Lesňáček žlutý	SA	ad.M	USA
Cv-93	<i>Dendroica fusca</i>	Lesňáček černý	SA	ad.F	
Zo-1430	<i>Dendroica fusca</i>	Lesňáček černý	SA	ad.M	
Zo-1341	<i>Dendroica chrysoparia</i>	Lesňáček zlatolící	SA	ad.F	
Zo-1457	<i>Dendroica coronata</i>	Lesňáček zlatohlavý	SA	ad.F	
Zo-1356 x	<i>Geothlypis nelsoni</i>	Lesňáček Nelsonův	SA	ad.M	Kalifornie
Vireonidae - Zelenáčkovití					
Zo-1469	<i>Vireo gilvus</i>	Zelenáček zpěvný	SA	ad.F	
Icteridae - Vlhovcovití					
Zo-1521	<i>Psarocolius wagleri</i>	Vlhovec Waglerův	AM	ad.F	Brazílie
Zo-1579	<i>Psarocolius wagleri</i>	Vlhovec Waglerův	AM	ad.F	Guyana
Zo-1607	<i>Cacicus melanicterus</i>	Vlhovec mexický	AM	ad.M	Brazílie
Zo-1393	<i>Icterus cayanensis</i>	Trupiál kajanský	JA	ad.M	
Cv-64	<i>Icterus chrysater</i>	Trupiál žlutočerný	AM	ad.M	
Cv-65	<i>Icterus chrysater</i>	Trupiál žlutočerný	AM	ad.M	
Zo-1371	<i>Icterus chrysater</i>	Trupiál žlutočerný	AM	ad.M	
Zo-1449	<i>Icterus icterus jamacaii</i>	Trupiál oranžový	StA, JA, Antily, Jamajka	ad.M	
Zo-1414	<i>Icterus spurius</i>	Trupiál zahradní	SA, StA	ad.M	
Zo-1387	<i>Icterus chrysocephalus</i>	Trupiál zlatohlavý	JA	ad.M	
Zo-1407	<i>Gymnomystax mexicanus</i>	Vlhovec černohřbetý	JA	ad.M	Brazílie
Zo-1599	<i>Agelaius phoeniceus</i>	Vlhovec červenokřídlý	SA, Bahamy, Antily	ad.M	
Zo-1428	<i>Agelaius tricolor</i>	Vlhovec tříbarvý	SA	ad.M	USA
Zo-1561	<i>Agelaius tricolor</i>	Vlhovec tříbarvý	SA	ad.F	USA
Zo-1410	<i>Pseudoleistes pyrohypogaster</i>	Vlhovec červenobřichý	JA	ad.M	
Zo-1452	<i>Sturnella militaris</i>	Vlhovec jihoamerický	JA	ad.-	
Zo-1635	<i>Sturnella militaris</i>	Vlhovec jihoamerický	JA	ad.-	
Zo-2332	<i>Sturnella neglecta</i>	Vlhovec západní	SA	ad.-	dr.Holub
Cv-68	<i>Sturnella magna</i>	Vlhovec východní	AM	ad.-	
Zo-1568	<i>Sturnella magna</i>	Vlhovec východní	AM	ad.-	SA
Zo-1416	<i>Molothrus bonariensis</i>	Vlhovec modrolesklý	JA	ad.F	Brazílie
Zo-1471	<i>Molothrus bonariensis</i>	Vlhovec modrolesklý	JA	ad.M	
Zo-1369	<i>Molothrus ater</i>	Vlhovec hnědohlavý	SA	ad.-	

Fringillidae - Pěnkavovití					
Zo-1110	<i>Serinus canaria</i>	Kanár	Kanárské ostrovy	ad.-	chov
Zo-1137	<i>Serinus canaria x S.serinus</i>	Kanár	Kanárské ostrovy	ad.-	chov, hybrid
Zo-1153	<i>Serinus canaria</i>	Kanár	Kanárské ostrovy	ad.-	chov
Zo-1403	<i>Serinus canaria x C.carduelis</i>	Kanár	Kanárské ostrovy	ad.-	chov, hybrid
Zo-1340	<i>Serinus mozambicus</i>	Zvonohlík žlutočelý	AF	ad.F	
Cv-92	<i>Carduelis psaltria</i>	Stehlík menší	AM	ad.M	
Zo-1409	<i>Bucanetes githagineus</i>	Hýl stepní	AF, AS	ad.F	
Zo-5056	<i>Uragus sibiricus</i>	Hýl dlouhoocasý	AS, EU	ad.F	chov, Mikmek Olomouc
Zo-5094	<i>Uragus sibiricus</i>	Hýl dlouhoocasý	AS, EU	ad.M	chov, Mikmek Olomouc
Estrildidae - Astrildovití					
Zo-1370	<i>Lagonosticta vinacea</i>	Amarant vínorudý	AF	ad.M	Jáva - introdukce
Zo-1348	<i>Lagonosticta landanae</i>	Amarant světlozobý	AF	ad.F	
Zo-1347	<i>Lagonosticta senegala</i>	Amarant malý	AF	ad.M	stř.AF
Zo-1385	<i>Uraeginthus bengalus</i>	Motýlek rudouchý	AF	ad.F	
Zo-1332	<i>Estrilda temporalis</i>	Astrild rudobrvý	AU	ad.M	
Zo-1400	<i>Estrilda troglodytes</i>	Astrild malý	AF	ad.M	
Zo-1336	<i>Amandava amandava</i>	Tygříček	AF, AS, Sundy	ad.-	Jáva
Zo-1337	<i>Amandava amandava</i>	Tygříček	AF, AS, Sundy	ad.-	Indie
Zo-3400	<i>Chloebia gouldiae</i>	Amadina Gouldová	AU	ad.M	chov Schnapka Olomouc
Zo-1379	<i>Lonchura punctulata</i>	Amadina muškátová	AS, AU, Sundy, Timor	ad.M	
Zo-1406	<i>Lonchura punctulata</i>	Amadina muškátová	AS, AU, Sundy, Java	ad.M	
Zo-1413	<i>Spermestes fringilloides</i>	Stračka velká	AF	ad.F	
Zo-1401	<i>Padda oryzivora</i>	Rýžovník šedý	AS, Sundy, Moluky, Filipíny	ad.M	
Zo-1331	<i>Amadina fasciata</i>	Amadina páskovaná	AF	ad.M	
Ploceidae - Snovačovití					
Zo-1377	<i>Ploceus grandis</i>	Snovač velký	Sv.Tomáš	ad.M	
Zo-1559	<i>Euplectes axillaris</i>	Snovač žlutoramenný	AF	ad.M	Etiopie
Zo-1334	<i>Euplectes orix franciscanus</i>	Snovač červený	AF	ad.M	
Zo-1608	<i>Euplectes progne</i>	Snovač kohoutí (vida)	AF	ad.M	
Zo-1350	<i>Hypochera chalybeata</i>	Atlásek malý	AF	ad.M	záp.AF
Sturnidae - Špačkovití					
Zo-1390	<i>Aplonis panayensis</i>	Špaček rudooký	AS, Sundy, Filipíny, Java	ad.-	
Zo-1609	<i>Lamprotornis chalybaeus</i>	Leskoptev kovová	AF	ad.-	
Zo-1386	<i>Spreo pulcher</i>	Leskoptev červenobřichá	AF	ad.F	Etiopie
Cv-155	<i>Sturnus unicolor</i>	Špaček černý	AF, EU	ad.-	
Zo-1563	<i>Gracula religiosa</i>	Loskuták posvátný	AS, Sundy, Havaj, Ceylon	ad.M	
Zo-1445	<i>Buphagus erythrorhynchus</i>	Klubák červenozobý	AF	ad.F	
Oriolidae - Žluvití					
Zo-1597	<i>Oriolus sagittatus</i>	Žluva hnědohřbetá	AU, Nová Guinea	ad.F	
Zo-1461	<i>Oriolus xanthonotus</i>	Žluva tmavohrdlá	AS, Sundy, Filipíny	ad.F	
Callaeidae - Laločnickovití					
Zo-1574 xx	<i>Creadion carunculatus</i>	Laločník sedlatý	AU	ad.-	
Artamidae - Lasoletovití					
Zo-1382	<i>Artamus cyanopterus</i>	Lasolet lesní	AU	ad.M	

Cracticidae - Flétnákovití				
Zo-1532	<i>Gymnorhina tibicen</i>	Flétnák australský	AU, Nová Guinea	ad.M
Ptilonorhynchidae - Lemčíkovití				
Zo-1520	<i>Ailuroedus melanotis</i>	Lemčík černouchý	AU, Nová Guinea	ad.F.
Zo-1536	<i>Ailuroedus crassirostris</i>	Lemčík tlustozobý	AU	ad.M
Zo-1460	<i>Ptilonorhynchus violaceus</i>	Lemčík hedvábný	AU	imm.M
Zo-1555	<i>Ptilonorhynchus violaceus</i>	Lemčík hedvábný	AU	ad.M
Paradiseidae - Rajkovití				
Cv-154	<i>Lophorina superba</i>	Rajka nádherná	Nová Guinea	ad.M
Zo-1424	<i>Cicinnurus regius</i>	Rajka královská	Nová Guinea	ad.M
Cv-153 x	<i>Paradisea apoda apoda</i>	Rajka velká	Nová Guinea	ad.M
Corvidae - Krkavcovití				
Zo-1580	<i>Platysmurus leucopterus</i>	Sojka bělokřídlá	AS, Sundy	ad.-
Zo-1569	<i>Aphelocoma coerulescens</i>	Sojka křovinná	SA	ad.F
Zo-1432	<i>Cyanocitta stelleri</i>	Sojka Stellerova	SA, StA	ad.M
Zo-1434	<i>Cyanocitta s. stelleri</i>	Sojka Stellerova	SA, StA	ad.M
Zo-1638	<i>Cyanocitta stelleri</i>	Sojka Stellerova	SA, StA	ad.M
Zo-1433	<i>Cyanocorax yncas</i>	Sojka zelená	AM	ad.F
Zo-1571	<i>Perisoreus infaustus</i>	Sojka zlověstná	AS, EU	ad.M
Zo-4727	<i>Perisoreus infaustus ruthenus</i>	Sojka zlověstná	AS, EU	ad.F
				Mexiko
				JA
				Švédsko
				chov Mikmek
				Olomouc

Zusammenfassung

Die Sammlungen des Heimatmuseums in Olomouc umfassen auch Präparate der fremdländischen Vögel, die im Jahr 1993 bestimmt und revidiert wurden. Zusammen enthält die Kollektion 444 Ex. Präparate der 345 Arten der Vögel aus der ganzen Welt.

Literatura

- ALI, S.: The Book of Indian Birds. Bombay, Natural History Society 1977.
- ALI, S.: Field Guide to the Birds of the Eastern Himalayas. London, New York, Oxford University Press 1978.
- BOND, J.: Birds of the West Indies. London, Collins 1974.
- BROWN, L.H., URBAN, E.K., NEWMAN, K.: The Birds of Africa. Vol. 1. London, Academic Press 1982.
- CADE, T.J.: The Falcons of the World. London, Collins 1982.
- FLINT, V.E., BOEHME, R.L., KOSTIN, Y.V., KUZNETZOV, A.H.: A Field Guide to Birds of the USSR. Princeton, Princeton University Press 1984.
- FRY, C.H.: The Bee - Eaters. Calton, TaAD Powser 1984.
- FRY, C.H., KEITH, S., URBAN, E.K.: The Birds of Africa. Vol. 3. London, Academic Press 1988.
- GOODWIN, D.: Crows of the World. London, British Museum 1986.
- GOSLER, A. et al.: Atlas ptáků světa. Bratislava, Příroda 1994.
- GRANTSAN, R.: Die Kolibris Brasiliens. Minden, Orniobook 1988.
- GRZIMEK, B. et al.: Grzimeks Tierleben, Band 7 - 9. Vögel I - III. Zürich, Kindler Verlag AG 1976.
- HANCOCK, J., KUSHLAN, J.: The Herons. London, Handbook Croom Helm. 1984.

- HENRY, G.A.: A Guide to the Birds of Ceylon. London, New York, Oxford University Press 1971.
- HOWARD, R., MOORE, A.: A Complete Checklist of the Birds of the World. London, Academic Press 1991.
- ISLER, M.L., ISLER, P.R.: The Tanagers. Minden, OrniBook 1987.
- JOHNSGARD, P.A.: The Plovers, Sandpipers and Snipes of the World. Lincoln, London, University of Nebraska Press 1981.
- JOHNSGARD, P.A.: The Grouse of the World. London, Handbook Croom Helm. 1983.
- KEITH, S., URBAN, E.K., FRY, C.H.: The Birds of Africa. Vol. 4. London. Academic Press 1992.
- KOLBE, H.: Die Entvögel der Welt. Radebeul, Neumann Verlag 1972.
- KÖNIG, C., REINER, E.: Vögel Afrikas. Band 1, 2. Stuttgart, Zürich, Belser Verlag 1979.
- MACKINNON, J., PHILLIPPS, K.: A Field Guide to the Birds of Borneo, Sumatra, Java and Bali. London, New York, Oxford University Press 1993.
- LAUS, H.: Das Erzherzog Josef Ferdinand-Museum in Olmütz. Ein Führer durch die Sammlungen. Olmütz, Verlag des Museums 1910.
- PONT DU, J.E.: Philippine Birds. Greenville, Delaware, Delaware Museum of Natural History 1971.
- RAETHEL, H.S., WISSEL, C., STEFANI, M.: Fasanen und andere Hühner Vögel. Melsungen, Verlag J. Neumann 1976.
- RIDGELY, R.S., TUDOR, G.: The Birds of South America. Vol. 1. The Oscine Passerines. Oxford, Tokyo, Oxford University Press 1994.
- RIDGELY, R.S., TUDOR, G.: The Birds of South America. Vol. 2. The Suboscine Passerines. Oxford, Tokyo, Oxford University Press 1994.
- ROBLINS, CH.S., BRUUN, B., ZIM, H.S.: Birds of North America. New York, Golden Press 1966.
- SHORT, L.L.: Woodpeckers of the World. Greenville, Delaware, Delaware Museum of Natural History 1982.
- SCHAUENSEE DE, R.M.: A Guide to the Birds of South America. Edinburgh, Oliver and Boyd 1971.
- SCHAUENSEE DE, R.M., PHELPS, JR., W.H.: Birds of Venezuela. Princeton, New Jersey, Princeton University Press 1978.
- SCHODDE, R. et al.: Complete Book of Australian Birds. Sydney, Reader's Digest 1990.
- URBAN, E.K., FRY, C.H., KEITH, S.: The Birds of Africa. Vol. 2. London, Academic Press 1986.
- WAYRE, P.: A Guide to the Pheasants of the World. London, Country Life 1969.
- WEICK, F.: Die Greifvögel der Welt. Hamburg, Berlin, Verlag Paul Parey 1980.

Adresy autorů :

RNDr. **František Hanák**

Muzeum Komenského Přerov, Horní nám. 1, 751 52 Přerov

RNDr. **Zdeněk Rumler**

Vlastivědné muzeum v Olomouci, nám. Republiky 5, 771 73 Olomouc

Několik poznámek k ekologické stabilitě lesů u Litovle zatížených více jak třicetiletým provozem bažantnice - na příkladech změn diverzity ptáků a savců

Einige Bemerkungen zur ökologischen Stabilität der Wälder bei Litovel,
die mehr wie durch den dreissigjährigen Betrieb der Fasanerie beschwert wurden
- an den Beispielen der Änderungen der Diversität der Vögel und Säugetiere

Zdeněk Rumler

Tento příspěvek jsem přednesl na celostátním semináři zvaném "Ekologická stabilita lesů", který pořádala v Olomouci ve dnech 15. a 16.11.1994 Správa CHKO Litovelské Pomoraví. Příspěvek měl být spolu s ostatními součástí Sborníku, k jehož vydání, bohužel, Správa nesehnala finanční prostředky a rukopisy autorům sice s omluvou, avšak teprve až 20.2.1996 vrátila. Protože jsem přesvědčen, že ani po dvou letech neztrácejí výsledky a z nich vyplývající závěr včetně doporučení nic ze své aktuálnosti, publikuji je v tomto odborném regionálním tisku.

Úvod a základní aspekty problematiky

Není sporu o tom, že by více jak třicetiletý provoz bažantnice na území CHKO Litovelské Pomoraví neovlivňoval tak či onak místní biodiverzitu v tom nejširším slova smyslu, ať už jde o záporné či kladné dopady tohoto problému. V prvé řadě je třeba si uvědomit, že toto území bylo odedávna tzv.bažantí komorou a koncem minulého století bylo u Mladče rozvíjeno navíc ještě obornictví (ŽALOUDÍK et HOŠEK 1980, HOŠEK 1988). Jsou tu tedy velmi silné základy mysliveckých tradic. Těch využil i bývalý předlistopadový režim a z popudu tehdejšího ministerstva zemědělství a lesnictví se začala na počátku šedesátých let zřizovat vyhrazená bažantnice, de facto ministerská honitba spojená s velkochovem bažantí zvěře (KUČERA 1978). A zde je právě třeba si uvědomit, že tyto aktivity byly zahajovány ještě v době, kdy o zřízení Chráněné krajinné oblasti nebylo ani potuchy! Do té doby se zřizovaly pouze ma-loplošné přírodní rezervace.

Jedním z příznivců návrhů na zřízení CHKO byl i tehdejší ředitel Lesního závodu v Litovli a ze své funkce zároveň hlavní lesní a myslivecký hospodář - Oldřich Kučera. Byl sice u zrodu bažantnice, avšak jako lesník, u něhož převažoval cit a vztah pro lesnické hospodaření nad hospodařením ryze mysliveckým, neplnil vždy a za všech okolností vše, co právě předepisovaly decennální hospodářské plány zohledňující provoz bažantnice. Dokladem toho je psaná výtka v posledním elaborátu LHP 1990-1999: „ Na této lesní správě za uplynulých 20 let nebyla vytvořena žádná prostorová úprava ve smyslu potřeb bažantnice. Chybí klasická forma uspořádání bažantnice“ (KOŘÍNEK 1989). Přesto provozovaná bažantnice z hlediska lesníků a nakonec i myslivců prosperovala a byla dle místních lidí v souladu s potřebami lesního hospodářství a myslivecky pojímané ochrany přírody. To je jeden pohled či aspekt.

Na druhé straně nelze zase nevidět stanoviska biologů a ekologů k provozování bažantnice, zejména k velkokapacitním chovům, jež jsou často motivovány poptávkou spojenou se ziskem deviz. Z této strany se tehdejšímu vedení po právu vytyká např. jistá servilnost k požadavkům tehdy nadřízeného ministerstva s následkem té-

měř úplného vystřílení místní populace divokého bažanta, dále že odchovaní jedinci snadněji podléhají výkyvům místních klimatických podmínek, že vypuštění jedinci ignorují teritorialitu, že jsou v odchovnách náchylní ke kanibalismu, že u dovezených jedinců z jiných oblastí dochází k časovým posunům snůšky, že v umělých líhnicích není tolik potřebná a pro život ve volnosti nutná vazba kuřete těsně před inkubací se slepicí apod. Také je vytýkáno podřízení lesnického hospodaření potřebám bažantnice a z toho pak plynoucí nevhodné zásahy do porostů s následnými změnami v ekosystémech atd. To byl i obsah některých diskusních příspěvků Ekologického večera pořádaného odborem ŽP MěÚ v Olomouci 21.9.1993 - Myslivci proti ochráncům přírody ?. To je druhý pohled a názor.

Třetí - autorův : Bažantnice a její působení zde již jednou bylo a tak nelze tuto skutečnost ani přeceňovat, ani podceňovat ! Odhlédněme však nyní od obou shora popsaných a možno říci svým způsobem krajních poloh (každý má svou pravdu), zda bažantnici na území u Litovle ano či ne (to je mimo jiné též věcí domyšlení statutu pro ochrannou kategorii jakou je Chráněná krajinná oblast), a pokusme se nestranně zamyslet nad dalšími fakty. Takovými mohou být kupř. i údaje o druhové diverzitě ptáků a savců, tedy skupin, jimiž se z hlediska své profese a specializace nejen na daném území, dlouhodobě zabývám. Samozřejmě jsem si vědom toho, že studium systémů ekologické stability je velice složitou záležitostí a svým širokým spektrem zasahuje do mnoha vědních oborů. Má tedy interdisciplinární povahu a nelze tudíž na základě chronologického srovnávání pouhých dvou zoologických skupin (taxonomických tříd) dělat obecně platné závěry. Přesto se domnívám, že zde prezentované údaje o druhové diverzitě, zasahující od současnosti více jak 100 let nazpět, mají určitou vypovídací hodnotu. Je totiž možné je použít, či spíše zneužít, vykazuje-li diverzita stoupající tendenci, což by mohl být i náš případ.

Materiál a metodika

Materiál tvoří soupisy druhů obou studovaných zoologických tříd a hlavně však jejich souhrny v určitých časových obdobích. Podklady byly většinou literární údaje (viz seznam literatury), od roku 1960 doplňované navíc i některými dosud nepublikovanými záznamy autora. Shromážděná data se celkově týkají období let 1890 - 1992.

K vlastní interpretaci výsledků byla použita metoda prostého porovnání souhrnných číselných dat navazujících etapových údobí mezi sebou, což bylo jediné možné a zároveň zcela postačující k záměru a dohodnutému rozsahu tohoto příspěvku. Rozpětí 4 časových etap - 1890-1930 (40 let), 1931-1960 (30 let), 1961-1980 (prvých 20 let chovné bažantnice) a 1981-1992 (posledních 12 let) - vyplynuly z intenzity, různorodosti a rychlosti změn hospodaření ve sledované krajině, v jejím dalším utváření a tím i odrazu v hodnotách diverzity.

Výsledky a diskuse

Na přelomu 19. a 20. století se vyskytovalo na daném území 255 druhů ptáků, z toho 141 hnízdících a 67 druhů savců, z nichž se reprodukovalo 64 druhů. V současnosti (1992) je registrováno 189 druhů ptáků, z toho 110 hnízdících a 65 druhů savců, z nichž se reprodukuje 58 druhů. Podrobné údaje o jednotlivých druzích včetně probíhajících trendů v této stoleté retrospektivě jsou obsahem jiných prací - chystaných monografií (viz citované ostatní prameny za seznamem literatury). K potřebě tohoto příspěvku stačily a jsou určující celkové počty taxonů.

Z připojené tabulky vidíme nejprve snižování druhové diverzity jak u ptáků, tak u savců. Snižování se rozprostírá v delším časovém úseku, 1890 - 1980. Svůj hlavní podíl tu sehrávají nejen přesun fronty 2. světové války, ale i změny hospodaření v bezprostředním okolí lužních lesů při kolektivizaci zemědělství, meliorace a později též provoz velkokapacitní bažantnice (orámované údaje ve středním poli tabulky - období 1960-1980). Větší rozdíly jsou vidět u vysoce mobilních tvorů, jakými jsou bezesporu ptáci. U ptáků za celé sledované období ubylo 84 druhů, z toho 50 druhů přestalo hnízdit. U savců ubyly pouze 3 druhy z těch, které se na území mohly a nemusely reprodukovat. Nepatrné rozdíly u savců jsou zapříčiněny migrujícími druhy. Zvýšení o jeden druh v poslední časové etapě je výsledkem opětovného vysazení bobra (*Castor fiber*).

Pokud jde o zvyšující se diverzitu ptáků v poslední časové etapě lze částečnou analogii hledat v adaptabilitě některých druhů na nové životní podmínky v často se střídajících, povětšinou maloplošných biotopech. Tak je tomu na některých místech bažantnice. Spolu s působením změn místního a snad i kontinentálního klimatu zde pak dochází i k určitému paradoxu, jakým se jeví náhlé zvyšování diverzity. Určitou analogií tohoto jevu je např. popsán fenomén osídlení různých typů úhorů a ruderalních ploch ptáky v „devastovaných“ výcvikových vojenských prostorech. Takové biotopy mohou být z ornitologického hlediska považovány krátkodobě jako nejceňnější, zejména osídlí-li je některé z dnešního pohledu nejvzácnější druhy (BEJČEK et al. 1994). Jako příklad jsou ve **VVP Ralsko a Mladá** konkrétně jmenovány s nejvyšší denzitou a dominancí tyto druhy : strnad luční (*Miliaria calandra*), skřivan lesní (*Lullula arborea*), chocholouš obecný (*Galerida cristata*), oba druhy bramborníčků (*Saxicola rubetra* a *S. torquata*), křepelka polní (*Coturnix coturnix*) aj. Autoři podtrhují, že tyto biotopy mají a budou mít do budoucna jednoznačně pomíjivý charakter a zároveň upozorňují, že pokud na těchto místech nebude cíleným managementem udržován současný stav, s novou změnou těchto prostředí nejvzácnější druhy opět vymizí. Podobně se tento fenomén projevuje a ještě může dále projevovat i na území bažantnice v **Litovelském Pomoraví**. V posledních dvaceti letech lze například zaznamenat zvýšenou denzitu a diverzitu ptáků především z řádu *Passeriformes* na políčkách pro zvěř a na ostatních volných prolukách původně souvislých listnatých porostů a také v účelově zavedených smrčinách (čela lečí bažantních honů). V prvním případě jsou novými přistěhovalci druhy jako je kupř. zvonohlík (*Serinus serinus*), v zimě konopka žlutozobá (*Carduelis flavirostris*) a další, ve druhém případě hýl (*Pyrrhula pyrrhula*), sýkora parukářka (*Parus cristatus*), úhelníček (*Parus ater*), králíček (*Regulus regulus*) aj.

Závěr

Ze shromážděných údajů o diverzitě ptáků a savců a porovnávacího výsledku vyplývá, že nemusí vždy a ve všem platit donedávna v ekologii preferovaná poučka, že čím vyšší diverzita, tím „zdravější“ příroda - krajina ! V žádném případě by však tyto „pozitivní výsledky“ z posledního období na území Litovelského Pomoraví neměly být zneužity ve smyslu intenzivnějších a v rámci ekologické stability krajiny nežádoucích aktivit hospodaření v této oblasti. V argumentaci zástupců zájmových lobby vždy totiž může zaznít známá věta: „Vždyť živočišných druhů zde přece v poslední době přibývá..(!?), tak můžeme zase dál hospodařit jako dříve !“ Úsudek o oprávněnosti obavy autora ze zneužití výsledku dočasně stoupající diverzity jako argumentu k rozvíjení nežádoucí hospodářské činnosti, po prostudování a promyšlení řečeného a v konfrontaci s odbornou literaturou, si jistě vytvoří každý sám.

Zusammenfassung

Von versammelten Angaben über die Diversität der Vögel und der Säugetiere und des vergleichenden Ergebnisses folgt, dass nicht immer und in allem bis jüngst in Ökologie der Prioritätslehre zahlen muss, dass die höhere Diversität desto die „gesündere“ Natur - Gegend! In keinen Fall konnte jedoch diese „positiven Ergebnisse“ von der letzten Periode im Gebiet Litovelské Pomoraví in die Bedeutung der intensiveren und im Rahmen der ökologischen Stabilität der Gegend unerwünschten Aktivitäten der Wirtschaft in dieser Region missgebraucht sein. In der Argumentation der Vertreter des Interessenloobys immer nämlich kann der bekannte Satz tönen: „Die Tierarten hier allerdings doch in letzter Zeit nimmt zu ..(!?), so man wieder weiter wie früher wirtschaften kann!“ Ein Urteil um die Berechtigung der Befürchtung des Autors aus dem Missbrauch des Ergebnisses der zietwillig steigenden Diversität wie Argument zu der Entwicklung der unerwünschten Wirtschaftstätigkeit, nach dem Durchstudieren und dem Durchdenken gesagtes und in die Konfrontation mit der Fachliteratur, formt sich sicher jeder selbst.

Literatura

- BEJČEK et al., 1994 : Avifauna bývalých VVP prostorů Ralsko a Mladá. Sborník referátů z konference Zoologické dny Brno - 3. a 4.11.1994. Ed. Česká zoologická společnost a Jihomor. pobočka Čes. spol. ornitologické, Ústav ekologie krajiny AV ČR Brno : 31.
- ČAPEK, V., 1930 : Ornitologická pozorování - Ptactvo župy olomoucké. Vlastivěda střední a severní Moravy, vydáno v Kroměříži, pp 559.
- HOLÍNEK, B., ŠTASTNÝ, K., 1969 : Ptactvo Zábřežska. Monografie Vlastivěd. ústavu v Šumperku, pp 27.
- HOŠEK, E., 1988 : Lesy Litovelského Pomoraví pohledem historie. Sborník referátů - ze semináře 27. a 28.5.1987 - svazek I. - Údolní niva, lužní lesy a návrh Chráněné chráněné krajinné oblasti Litovelské Pomoraví. Vyd. Okresní středisko SPPOP v Olomouci : 61 - 85.
- KAŠPAR, R., 1889-90 : Ptactvo moravské. Čas. Vlasten. spolku musejního v Olomouci - 6 (21-24) : 20-26, 59-63, 106-111, 148-153 (1889); - 7 (26-28) : 64-68, 116-121, 166-172 (1890).
- KOLEKTIV, 1991 : Oborový dokument Chráněné krajinné oblasti Litovelské Pomoraví. Elaborát Katedry ekologie přírodověd. fakulty UP Olomouc, I.:184-195, II.:272-287, III.:405-576.
- KOŘÍNEK, G., 1989 : Návrh prostorové úpravy bažantnice Střeň- Březová pro léta 1989-1999. Elaborát - Lesprojekt Frýdek-Místek, pobočka Frýdek-Místek, pp 25.
- KUČERA, O., 1978 : Stanovisko k plánovanému zřízení CHKO Pomoraví. Sborník referátů z aktivu Aspekty ochrany Litovelského Pomoraví - 21. a 22.6.1978. Ed. OSSPPOP Olomouc : 16 - 19.
- REMEŠ, M., 1930 : Ssavci olomouckého kraje. Vlastivěda střední a severní Moravy, vydáno v Kroměříži, pp 559.
- RUMLER, Z., 1978 a : Několik ornitologických poznámek k navrhované CHKO Litovelské Pomoraví. Sborník referátů z aktivu Aspekty ochrany Litovelského Pomoraví - 21. a 22.6.1978. Edice OSSPPOP Olomouc : 30 - 32.
- RUMLER, Z., 1978 b : Informativní přehled o současném výskytu obratlovců na Olomoucku (Vertebrata). Zprávy Vlastivěd. ústavu v Olomouci - 191 : 18 - 29.
- RUMLER, Z., 1988 : Některé dílčí poznatky z celoročního odchytu drobných zemních savců v Litovelském Pomoraví (Mammalia: Insectivora, Rodentia). Zprávy Kraj. vlastivěd. muzea v Olomouci - 253 : 1 - 22.

ŽALOUĐÍK, V.,HOŠEK, E.,1980 : Historie lesů - řešení speciálních otázek LZ Litovel, LHC Březová - Bažantnice, LHC Bouzov. Elaborát - Lesprojekt Brandýs n.L., pobočka Frýdek - Místek, pp. 43, přílohy 4.

Ostatní prameny - rozpracované rukopisy monografií :

KUČERA, O.,RUMLER, Z. (1996): Výsledky chovu bažantů a mysliveckého hospodaření v bažantnici Střeň-Březová v letech 1962 - 1991, (t.č. v tisku). Je nutným nevyhnutelným doplňkem k úplnosti a dokončení následujícího díla -

RUMLER, Z.: Ptáci a savci Chráněné krajinné oblasti Litovelské Pomoraví v retrospektivě posledních 100 let vč.trendů u jednotlivých druhů.

Adresa autora :

RNDr. **Zdeněk Rumler**, Jílová 29, 779 00 Olomouc.

Tab.1.

**Litovelské Pomoraví - druhová diverzita ptáků a savců
za posledních 100 let v sumárních číslech**

Období - prameny:	Ptáci - A v e s - Počet druhů	z toho hnízdí	Savci - M a m m a l i a - Počet druhů	z toho v reprodukci
1890 - 1930	255	141	67	64
/KAŠPAR 1889, ČAPEK 1930, REMEŠ 1930/				
1930 - 1960	194	136	66	61
/HOLÍNEK 1969, RUMLER (inpubl.- týká se Mammalia)/				
1960 - 1980	171	91	64	58
/RUMLER 1978 a,1978 b + nepubl. záznamy/				
1980 - 1992	189	110	65	58
/KOLEKTIV 1991, RUMLER 1988 + nepubl. záznamy/				

K šedesátinám RNDr. Zdeňka Rumlera

Jen stěží lze uvěřit, že mu bylo 1. prosince již 60 let (1936). Narodil se v Olomouci v rodině živnostníka - majitele malého obchodu se smíšeným zbožím. Rok 1948 zasáhl citelně do života rodiny. Jubilant po skončení povinné školní docházky nesměl studovat na střední škole. Z lásky k přírodě si vybral lesnictví, kde se vyučil lesním dělníkem a touto profesí se také zpočátku 2 a půl roku živil. Lesníci si nakonec všimli jeho poctivosti a schopností. Zařídili proto, aby zastupoval vážně nemocného lesníka na úseku 800 ha lesa a zároveň mu umožnili externí studium Střední lesnické technické školy v Trutnově po dobu 2 roků. Náročnost povolání a souběžného studia vyvolaly vážné alimentární onemocnění, ze kterého se díky lékařům, mládí a přísnému dodržování diety po třech měsících natolik zotavil, že mohl opět nakrátko nastoupit do náročného zaměstnání. V pokračující rekonvalescenci mu bylo doporučeno vybrat si buď jen praxi, nebo jen studium. Rozhodl se pro to druhé a tak zbývající 2 ročníky lesnické školy vystudoval již jako řádný posluchač v Hranicích na Moravě, kde v r. 1958 úspěšně maturoval. Potom pracoval jako technik polesí v rámci Lesního závodu v Šternberku. Tehdy vyžadovaný způsob hospodaření v lesích byl jednou z hlavních příčin jeho odchodu z tohoto povolání, ve kterém, připočteme-li dobu učení a praxi v příbuzných oborech, strávil téměř 12 let (1951-1962). Sám toho nelituje, neboť lesnická praxe byla cennou životní zkušeností. Další zkušenosti získal v ročních úvazcích u Měřičského střediska Geodézie (1959) a u Čs. mysliveckého svazu (1962).

V roce 1963 získal místo odborného pracovníka v olomouckém muzeu s podmínkou, že si doplní potřebné vysokoškolské vzdělání. Nešlo to jinak, než opět při zaměstnání. Vzhledem ke své původní profesi lesníka pracoval první rok na zámku Úsově, jehož správa spadala tehdy pod olomoucké muzeum. Jeho pracovní náplní bylo jednak dokončení evidence sbírek tamního Lovecko-lesnického muzea, jednak vypracování návrhů na novou instalaci expozic. Jubilant druhý úkol beze zbytku splnil (viz příslušné odkazy a informace v připojené tzv. ostatní muzejní prezentaci), první také téměř celý (až na 2 sály z celkových 17). Práci přerušilo nařízené předání zámku Úsova a jeho sbírek do správy Vlastivědného muzea v Šumperku. V té době se zároveň uvolnilo místo zoologa v Olomouci, které jubilant přijal a zůstal mu věrný až do svého odchodu do penze (1.2. 1997). 1. října 1996 uplynulo plných 33 let jeho práce v muzeu.

Dřímající vztah k zoologii u jubilanta vzbudil v roce 1946 prof. Josef Hrdlička, který učil na tehdejší Polívkově reálném gymnáziu v Olomouci biologické disciplíny. Tam jubilant chodil sice jen do primy, neboť pak nastupující totalitní režim zrušil první a druhé ročníky gymnázií a žáci museli v rámci tzv. Jednotné školy ukončit základní školní vzdělání ve školách příslušných bydlišti. Přesto byl tento rok svým způsobem u jubilanta pro jeho vztah k zoologii rozhodující. Kromě osobnosti vzpomínatého profesora byla to i kniha, která přispěla k oblibě předmětu - Polívkův Živočichopis a nauka o člověku pro I.ročníky gymnázií, na tehdejší dobu výborně ilustrovaná a zpracovaná celostátní učebnice. Jejím vydavatelem byl známý knihkupec R.Promberger z Olomouce. Pak samozřejmě následovaly další knihy, které jubilantovi kupoval otec. Druhou osobností, na kterou dr. Rumler vzpomíná, je prof. RNDr. Bořivoj Novák, DrSc., který v padesátých letech jako odborný asistent PU v Olomouci vedl ornitologický kroužek pro nadané žáky k tomuto oboru z různých olomouckých škol. Z této doby také začínají u jubilanta první záznamy archivovaných ornitologických pozorování, z nichž doposud čerpá. Za vysokoškolských studií se mnohému naučil i pro svou další a jemu milou specializaci - chiropterologii.

Měl štěstí, že hned na počátku navázal spolupráci s velkými osobnostmi v tomto oboru. První základy a praktické dovednosti čerpal u tehdejšího odborného asistenta a dnes už světově známého profesora Masarykovy University v Brně - RNDr. Jiřího Gaislera, DrSc. Za mnohé vděčí rovněž dalšímu přednímu chiropterologovi na Karlově Univerzitě v Praze, prof. RNDr. Vladimíru Hanákovi, CSc. V ubíhajícím čase to pak byli i mnozí další kolegové zoologové, na něž jubilant rád vzpomíná a jejichž výčet by rozhodně přesáhl prostor vymezený tomuto příspěvku.

Šestileté dálkové studium přírodovědecké fakulty, se dvěma přerušeními pro onemocnění ledvin, ukončil v Brně v r. 1974. Jeho diplomová práce (viz Bibliografii) splňovala již tehdy nároky rigorózní práce, avšak k doktorátu nebyl připuštěn pro nesouhlas stranického výboru na pracovišti. Rok před tím totiž emigrovala do SRN jeho sestra s celou rodinou. Teprve po dalších více jak deseti letech, v liberálnějším období, se mohl jubilant znovu přihlásit k rigoróznímu řízení. Tentokrát na Karlově Univerzitě. Titul doktora přírodních věd (RNDr.), který chápal jako skutečné ukončení odborného univerzitního studia, získal tak až v r.1983.

Během jeho vědecké a tvůrčí práce byla tato činnost mnohokrát oceněna a vyzvednuta v odborných posudcích předních českých zoologů, kromě již jmenovaných to byli např. Ing. RTDr. Zdeněk Kux, CSc. a doc. RNDr. Miloš Anděra, CSc.

Kromě připojené bibliografie a výčtu ostatní muzejní prezentace je třeba ještě připomenout jubilantovu dlouhodobou funkci muzejního kurátora - správce sbírkového fondu ZOOLOGIE, který obhospodařoval a dle možností doplňoval. Úřední záznamy k 31.10.1996 vykazují, že jde celkově o 6.111 kusů převážně obratlovců (samostatným fondem jiného správce je entomologie a soubor konchílií měkkýšů). Ve sbírkových dokladech souborů ptáků a savců, jež tvoří dobrou polovinu fondu, není u kožek zvlášť započítáván průvodní osteologický materiál (sterna, lebky). Kdyby tomu tak bylo, jako je v některých jiných muzeích, jednalo by se v úhrnu o celkem 10 - 12 tisíc jednotlivých sbírkových předmětů. Sbírkatovná činnost jubilanta je zdokumentována na 778 dokladech ze sběrných exkurzí, prováděných výzkumů, přijatých nálezů apod. Tato agenda s obsáhlou dokumentací sběru 2.640 kusů obratlovců a při zápočtu 10 realizovaných nákupů sbírek (dalších 93 exemplářů) hovoří o tom, že téměř polovina současného sbírkového fondu byla získaná díky aktivitě jubilanta. Na počátku svého působení v muzeu a v posledním desetiletí (při několika personálních změnách kustoda entomologických sbírek a souboru konchílií měkkýšů) býval správcem a častým předávajícím i druhého sbírkového fondu s počtem okolo 120 tisíc sbírkových jednotek. Od r. 1989 byl prakticky bez preparátora-asistenta či jiné pomocné síly a ošetřování sbírek i jejich dezinfekce zabíraly jubilantovi značnou část pracovního úvazku.

Závěrem a k dokreslení činnostnosti a různorodosti jubilantova působení je třeba vzpomenout jeho dalších aktivit. Z počátku to byla práce s mládeží, kdy v letech 1964 - 1979 vedl kroužky zoologie, po nichž následovaly individuálně poskytované konzultace přihlášeným zájemcům, besedy s mládeží na pozvání, každoroční zasedání v porotě okresního kola biologické olympiády až do r. 1989 apod. Od roku 1976 se věnoval zaktivizování speleologických skupin, operujících na střední a severní Moravě, pro monitorování fauny netopýrů. Věnoval se především odbornému zaškolování jejich členů, celkové koordinaci terénních akcí a zpracovávání souborných výsledků. Jubilantova aktivní účast (referáty) na různých odborných seminářích, konferencích, zoologických sjezdech byla rovněž samozřejmostí. V posledním období se mu dařilo propojovat zoologii se svým zájmem aktivního provozování hudby (viz např. práce o hlasových analýzách). Zájem o hudbu je ale už jiná kapitola jeho života. Do dalších let přejeme jubilantovi pevné zdraví, mnoho tvůrčích sil a nápadů v zoologii i jeho milované hudbě a pochopitelně radost ze života.

RNDr. František Hanák

Bibliografie

Přehled publikací

Publikace jsou řazeny chronologicky a podle druhu je za každou citací uváděna značka :

/V/ - původní vědecké práce a sdělení,

/M/ - práce muzeologického charakteru a ryze metodické,

/P/ - popularizace vědecké a odborné práce a jiné informace v rozsáhlejších člancích mimo noticek; značka v () na začátku /P/ citace informuje, že článek byl uveden pod uvedenou autorskou značkou. Pokud značka není uvedena, je článek autorizován celým jménem.

1964 : Význam ptactva pro ochranu zeleně (referát). Sborník konference Hygiena zeleně - OHES Olomouc 1964 : 129 - 132. /V/

1965 : Zimní kolonie netopýrů v severomoravských jeskyních (pozdání na přednášku o zajímavostech tohoto řádu savců). Noviny Stráž lidu - Olomouc 12.11. 1965 na str.3. /P/

— : Zoologické informace - o sbírkovém fondu zool. odd. VÚO, o prováděném výzkumu netopýrů, o výzkumu avifauny některých rybníků na Olomoucku, o muzejní expozici Živá příroda, o lovecko-lesnické expozici na zámku v Úsově. VÚO '65 - publ. KRONIKA Vlastivědného ústavu v Olomouci v roce 1965 : 7,9,12,15,23,29. /P/

1966 : Doklad o zimování vrápence velkého - *Rhinolophus ferrumequinum* (Schreber,1774) v jeskyních Javoříčského krasu. /Ein Dokument der Überwinterung von *Rhinolophus ferrumequinum* (Schreber,1774) in den Tropfsteinhöhlen im Javoříčko/. Zprávy Vlastivěd. ústavu v Olomouci - 126 : 12 - 15. /V/

— : (Zd.Ru.) Zoologické zajímavosti (o výstavě Z nových přírůstků zoologických sbírek). Informace Vlastivěd. ústavu v Olomouci č.1 (březen 1966) : 1. /P/

— : (Zd.Ru.) Exponáty „velkých“ zvířat (o náročnosti preparace, co lze vidět ve stálé muzejní expozici „Živá příroda“). Ibidem - 1 : 3. /P/

— : (Zd.Ru.) Víte co znamená, když se řekne *Dycephalus unicollis* ? (o preparátu dvouhlavého telete). Ibidem - 1 : 3. /P/

1967 : Ničíte také netopýry ? Zemědělské technickoekonomické informace - Bulletin Soc. akademie a OVZS Olomouc - 2-3 : 5. /P/

— : Zoologické informace - o sbírkovém fondu a jeho doplňování, o prováděném výzkumu netopýrů, o práci na přehledu výskytu obratlovců na Olomoucku, o práci na technickém scénáři nové zool.expozice VÚ, o činnosti Kroužku mladých zoologů při muzeu v Olomouci. VÚO '66 - publ. KRONIKA Vlastivěd. ústavu v Olomouci v roce 1966 : 4,.6,10,18,20,28,29. /P/

— : Spořádali přes padesát tisíc škůdců za noc (o netopýrech). Noviny Lidová demokracie - 17.2. 1967 na str.5. /P/

1968 : Nová expozice „Zvířena střední a severní Moravy“. Zprávy Vlastivěd. ústavu v Olomouci - 141 : 27 - 30. /M/

1969 : (Rumler, Z., Starý, J.) Zvířena střední a severní Moravy. Katalog muzejní expozice - Vlastivědný ústav v Olomouci, pp.40. /M/

— : Problémy ochrany netopýrů - hubíte také netopýry ? (o devastacích zimoviště netopýrů ve štó-lách Olšovec na Potštátsku u Hranic na Mor.). Ochrana přírody - 5/1969 : 114 - 116. /V/

1970 : (an) Zvířena střední a severní Moravy (o muzejní expozici) Vlastivědný ústav a Flora Olomouc - Propagační magazín - Červenec 1970 - č.3 : 3. /P/

— : (ZRm) Pravda o létajících „myších“ (o netopýrech). Vlastivědný ústav a Flora Olomouc - Propagační magazín - Prosinec 1970 - č.6 : 3. /P/

- 1973 : Výsledky studia doposud nepublikovaných dokladů myšivky horské - *Sicista betulina* (Pallas) 1778 - z Jeseníků a několik poznámek k bionomii, ekologii a k okolnostem získání tohoto vzácného savce (Zapodidae, Rodentia, Mammalia). /Zusammenfassung/. Zprávy Vlastivěd. ústavu v Olomouci - 163 : 4 - 15. /V/
- 1974 : Příspěvek k poznání ekologie a etologie netopýra pozdního - *Eptesicus serotinus* (Schreber, 1774) se zvláštním zřetelem k letové aktivitě. Elaborát Závěrečné zprávy dílčího řešení stát.výzkumného úkolu II.-5-6/32 - Vlastivěd. ústav v Olomouci a Katedra biologie živočichů a člověka přírodověd. fakulty UJEP Brno. /Ibidem diplomová a rigorózní práce na UJEP Brno/ - 134 pp., 32 příloh. /V/
- 1975 : Průzkum hnízdního výskytu ptactva na Olomoucku v roce 1974. Dílčí výsledky I. /Erforschung des Brutvorkommens der Vögel im Bezirk Olomouc im Jahre 1974. Teilergebnisse I./. Zprávy Vlastivěd. ústavu v Olomouci - 173 : 12 - 22. /V/
- : Poznámky k výskytu ptactva na některých lokalitách Moravy a Slovenska v hnízdním období 1974 - II. /Bemerkungen zum Brutvorkommen der Vögel auf einigen Lokalitäten in Mähren und der Slowakei in der Brutsaison 1974 - II./. Zprávy Vlastivěd. ústavu v Olomouci - 175 : 23 - 32. /V/
- : Jeskyně v zimě (o netopýrech). Vlastivěd.ústav v Olomouci - příloha bulletinu PKO „Kdy - kde - co v Olomouci“, Leden 1975 : 19. /P/
- : (eš) Zoologické oddělení olomouckého muzea (rozmanitost činnosti). Noviny Stráž lidu - 18.1. 1975 na str.3. /P/
- 1976 : (-zrm-) Mimořádně zajímavý nález (o vzácném nálezu netopýra pestrého - *Vespertilio murinus*). Noviny Stráž lidu - 28.2. 1976 na str.2. /P/
- : (-ZRM-) Z galerie vzácných a chráněných živočichů (o myšivce horské - *Sicista betulina*). Informační zpravodaj PKO „Kdy - kde - co v Olomouci“, Duben 1976 : 20 - 21. /P/
- 1977 : Předběžná informace o okolnostech nálezu samice netopýra pestrého (*Vespertilio murinus* Linnaeus, 1758) a o jejím porodu v zajetí. Zprávy Čs.zool.spol.při ČSAV - Abstrakta přednášek přednesených v prac. sekcích V. celostátní konference čs. zoologů 6.-9.9. 1976 v Brně - Ústav pro výzkum obratlovců ČSAV, Brno 1977 : 16 - 17. /V/
- : (-ZRM-) Z galerie vzácných a chráněných živočichů (o netopýru pestrém - *Vespertilio murinus* - a jeho porodu v zajetí). Informační zpravodaj PKO „Kdy - kde - co v Olomouci“, Duben 1977 : 16 - 19. /P/
- 1978 : Informativní přehled o současném výskytu obratlovců na Olomoucku (Vertebrata) /Informativische Übersicht des gegenwärtigen Vorkommens der Wirbeltiere im Bezirk Olomouc (Vertebrata)/. Zprávy Vlastivěd.ústavu v Olomouci - 191 : 18 - 29. /V/
- : Základní informace ke studiu ekologie a aktivity netopýrů v přírodě (Mammalia : Chiroptera) /Grundlegende Informationen zum Studium der Ökologie und Aktivität der Fledermäuse im Freien (Mammalia : Chiroptera)/. Zprávy Vlastivěd. ústavu v Olomouci - 193 : 1 - 18. /V/
- : Několik ornitologických poznámek k navrhované CHKO Litovelské Pomoraví. Sborník referátů konference Aspekty ochrany Litovelského Pomoraví - Olomouc 21. - 22.6.1978, Ed. Okresní středisko státní památkové péče a ochrany přírody v Olomouci, 1978 : 30 - 32. /V/
- : (ZRM) Ptáci tropů a subtropů (ke stejnojmenné muzejní výstavě). Informační zpravodaj PKO „Kdy - kde - co v Olomouci“, Duben 1978 : 15 - 16. /P/
- : (-zr-) Čápi v Olomouci. Noviny Stráž lidu - 26.8. 1978 na str.1. /P/
- 1979 : (-zr-) Neobvyklý jev (o hromadné zimní invazi sovy pustovky - *Asio flammeus* - u Olomouce). Noviny Stráž lidu - 3.2. 1979 na str. 4. /P/

- : (-zr-) Za poznáním živočichů střední a severní Moravy (propagace stálé muzejní expozice Zvířena kraje). Informační zpravodaj PKO „Kdy - kde - co v Olomouci“, Červenec 1979 : 17 - 18. /P/
- 1980 : Údaje k dokladům vzácnějších druhů potáplic ze sbírek olomouckého muzea (Aves: Gaviiformes) /Belege über seltener vorkommende Seetaucherarten in den Sammlungen des Museums Olomouc (Aves : Gaviiformes)/. Zprávy Mor. ornitol. sdružení, Ed. Okr. vlastivěd. muzeum Přerov a SZN Praha - 37: 65 - 68 , 1979/80. /V/
- : Z galerie vzácných a chráněných živočichů (k výskytu sovičky - výřečka - Otus scops - na Hané). Informační zpravodaj PKO „Kdy - kde - co v Olomouci“, Leden 1980 : 21 - 23. /P/
- : (-) Z galerie vzácných a chráněných živočichů (o výskytu poštolky rudonohé - Falco vespertinus - na Olomoucku). Ibidem, Červen 1980 : 22 - 23. /P/
- : Z galerie vzácných a chráněných živočichů (o poštolce rudonohé - Falco vespertinus - dokončení). Ibidem, Červenec 1980 : 24 - 25. /P/
- 1981 : (Bárta a kol., Rumler,Z.) Výsledky zimního sčítání netopýrů v Československu : 1969 - 1979 / Results of the winter census of bats in Czechoslovakia : 1969 - 1979/. Sborník Okresního muzea v Mostě, Řada přírodovědná - 3 : 71 - 116. /V/
- : (-ZRM-) Chov živočichů v zajetí a ochrana přírody (rady veřejnosti). Noviny Stráž lidu - 14.7. 1981 na str. 5. /P/
- 1982 : K trendu hnězdění čápa bílého (Ciconia ciconia L.) v okrese Olomouc a okolí včetně několika nidobiologických a ekologických poznámek - část I. /Zum Nisttrend des Weisstorches (Ciconia ciconia L.) im Bezirk Olomouc und Umgebung einschliesslich einiger nidobiologischer und ökologischer Bemerkungen - Teil I./, Zprávy Krajského vlastivěd. muzea v Olomouci - 215 : 7 - 24. /V/
- : dtto - Ciconia ciconia L. - část (Teil) II. Ibidem, 219 : 1 - 23. /V/
- : (-ZR-) Z galerie vzácných a chráněných živočichů (Orlové žalují... o zástřelech orlů na Olomoucku). Informační zpravodaj PKO „Kdy - kde - co v Olomouci“, Leden 1982 : 24 - 25. /P/
- : (-ZR-) K připravované výstavě „Fauna moří“. Ibidem, Listopad 1982 : 23. /P/
- : (-zr-) Fauna moří (o stejnojmenné muzejní výstavě). Noviny Stráž lidu - 25.11. 1982 na str.4. /P/
- 1983 : (Rumler,Z.,Starý,J.) Vývoj a současná činnost Zoologického oddělení Krajského vlastivědného muzea v Olomouci. Příspěvek ke 100.výročí založení prvního českého muzea na Moravě. Zprávy Kraj. vlastivěd. muzea v Olomouci - 221 : 10 - 15. /M/
- : (-zrm-) Abnormality ve zbarvení zvířat (příklady u ptáků a savců pozorovaných v Olomouci či blízkém okolí a upozornění na takové exempláře prezentované v muzejní expozici Zvířena kraje - jako důsledek zhoršujících se životních podmínek místního prostředí). Informační zpravodaj PKO „Kdy - kde - co v Olomouci“, Listopad 1983 : 25 - 26. /P/
- 1984 : (Rumler,Z.,Fiala,K.) Ptačí a netopýří budky. Metodická pomůcka pro členy ČSOP - samostatná publikace pov. OK ONV v Olomouci 18.10. 1994 : 4 str. textu + 9 str. technických nákrešů. /M/
- : O jednom zajímavém filmovém dokumentu ze zoologie (o 16 mm filmu Netopýři z archívu olomouckého muzea). Informační zpravodaj PKO „Kdy - kde - co v Olomouci“, Zář 1984 : 23 - 24. /P/
- : (-ju-) Konkrétní příspěvek k ochraně životního prostředí - výsledky práce zoologů Krajského vlastivědného muzea. Noviny Stráž lidu - 13.11. 1984 na str. 5. /P/

- 1985 : Výsledky chiropterologických průzkumů některých podzemních prostorů Beskyd a Oderských vrchů v letech 1976-1982 (Mammalia : Chiroptera) /The results of the chiropterological investigations of some underground spaces in the Beskydy and Oderské vrchy Mts. in the years 1976-1982 (Mammalia : Chiroptera)/. Čas.Slez.Muz.Opava (A) - 34 : 75 - 89. /V/
- : (-zrm-) Z galerie vzácných a chráněných živočichů (k výskytu zimních invazí sovy kalouse pustovky - *Asio flammeus* - na Olomoucku). Informační zpravodaj PKO „Kdy - kde - co v Olomouci“, Únor 1985 : 20 - 22. /P/
- : (-zrm-) Na pomoc ochráncům přírody (propagace metodické publikace Ptačí a netopýří budky). Ibidem, Září 1985 : 21 - 22. /P/
- 1986 : Noční aktivita netopýra *Eptesicus serotinus* a etologie mláďat při prvním létání. Sborník souhrnů přednášek na XIII. multidisciplinární etologické konferenci v Kružberku. Vyd. Společnost pro studium vyšší nervové činnosti Čs.lékařské spol. J.E. Purkyně spolu s Čs. psychologickou spol. při ČSAV a Čs.zool. spol. při ČSAV. Kružberk 1986 : 69. /V/
- : K zimním invazím sovy - kalouse pustovky /*Asio flammeus* (Pontoppidan, 1763)/ u Olomouce a v širším okolí na střední Moravě. /Zusammenfassung/. Zprávy Krajského vlastivěd. muzea v Olomouci - 239 : 1 - 8. /V/
- : *Orcus* pomáhá vědě (propagace výsledků spolupráce muzea s amatérskými speleology v chiropterologických výzkumech). Informační zpravodaj PKO „Kdy - kde - co v Olomouci“, Leden 1986 : 20 - 21. /P/
- : Také muzeum zastoupeno na celostátním etologickém fóru (o významných referátech z XIII. konference etologů v Kružberku). Ibidem, Srpen 1986 : 23 - 24. /P/
- 1987 : (-ZRM-) Muzejní zoologie k problematice životního prostředí (proč se prováděl odlov drobných savců v Litovelském Pomoraví). Ibidem, Srpen 1987 : 25 - 26. /P/
- 1988 : K problematice podmínek pro zimní invaze *Asio flammeus* na našem území /Zur Problematik der Bedingungen für Winterinvasionen von *Asio flammeus* auf unserem Gebiet/. Sborník konference „Sovy 1986“. Vyd. MOS Přerov spolu se SÚPPOP a SZN Praha 1988: 113-116. /V/
- : Některé dílčí poznatky z celoročního odchyty drobných zemních savců v Litovelském Pomoraví (Mammalia : Insectivora, Rodentia) /Some partial pieces of knowledge on a round -the - year trapping of small land mammals in the Litovelské Pomoraví (Mammalia : Insectivora, Rodentia)/. Zprávy Krajského vlastivěd. muzea v Olomouci - 253 : 1 - 22. /V/
- : (-ZRM-) Ochrana dravců a sov - trvale aktuální požadavek doby. Informační zpravodaj PKO „Kdy - kde - co v Olomouci“, Listopad 1988 : 29 - 30. /P/
- 1989 : (-ZRM-) Dravci a sovy v naší přírodě (pozvánka a průvodce stejnojmennou muzejní výstavou). Ibidem, Leden 1989 : 26 - 27. /P/
- : (-ZRM-) Ohlédnutí za výstavou „Dravci a sovy v naší přírodě“ (ohlasy návštěvníků - shrnutí všech zápisů z pamětní knihy). Ibidem, Červen 1989 : 21 - 23. /P/
- 1990 : Monitorování živých složek přírody není luxus (o významu výsledků získaných z mapování hnízdního rozšíření ptáků v naší přírodě - porovnání cyklů 1973-77 a 1985-89). Hanácké noviny - 3.6. 1990 na str. 4. /P/
- 1991 : Regionální muzea a biomonitoring /Regional museums and biomonitoring/. Sborník Abstrakt referátů na VIII. sjezdu čs. zoologů. Vyd. Československá zoologická společnost při ČSAV, Brno 1991 (1992) : 26 - 27. /M/
- : Výsledky dotazníkové ankety členů Moravského ornitologického sdružení v Přerově - 1990/91. Zprávy MOS Přerov - Ed. Okr. Vlastivěd. muzea J.A. Komenského (1992) - 49 : 185 - 188. /M/

- 1992 : Jak se chovat k nalezeným živočichům ve volné přírodě - rorýsi, čápi, dravci, opuštěná mláďata ptáků. Hanácké noviny - 4.6. 1992 na str. 7. /P/
- : Příspěvek k vzácně zastižitelným akustickým projevům některých druhů dravců a sov (Falconiformes, Strigiformes) /Beitrag zu den selten anzutreffenden akustischen Äusserungen irgendeinerer Arten der Raubvögel und Eulen (Falconiformes, Strigiformes)/. Zprávy MOS '92 - Ed. Mor. ornitol. spolek ve spolupráci s Muzeem Komenského v Přerově (distribuce 1994) - 50 : 33 - 44. /V/
- 1993 : Budeme mít v řece Moravě kraby ? (předběžné stanovisko k nálezu kraba *Eriocheir sinensis* v Litovli). Hanácké noviny - 29.12. 1993 na str. 10. /P/
- 1994 : (Rumler, Z., Wohlgemuth, E.) Nález kraba říčního na Olomoucku (oficiální stanovisko k nálezu *Eriocheir sinensis* v Litovli v r.1993). ŽIVA - 42 (2) : 77. /V/
- : Město Olomouc a netopyři (první nález n.vousatého - *Myotis mystacinus* - v historickém středu města, v netypickém prostředí pro tento druh, poznámka k dokumentovanému výskytu 20 druhů na Moravě, z toho přímo ve městě Olomouci registrováno 9). Hanácké noviny - 15.1. 1994 na str. 10. /P/
- : Nová metodika k hlubšímu poznávání vnitrodruhové a mezidruhové komunikace u ptáků (netradiční hlasové analýzy). Sborník Abstrakt referátů z konference na Zoologických dnech v Brně - 3. a 4.11.1994. Ed. Česká zool. společnost ve spolupráci s Ústavem ekologie krajiny AV ČR, Brno 1994 : 23 - 24. /V/
- : Použitá metoda a výsledky stanovení trendů chiropterofauny mezi dvěma decénii v regionu střední a severní Moravy k aktualizaci tzv. Červeného seznamu. Ibidem, Brno 1994 : 35 - 36. /V/
- 1996 : Příspěvek k vzácně zastižitelným akustickým projevům některých druhů chřástalovitých (Aves : Ralliformes - Rallidae) /Beitrag zu den selten anzutreffenden akustischen Äusserungen irgendeinerer Arten der Rallen (Aves : Ralliformes - Rallidae). Zprávy VMO (Ed. vlastivěd. muzea v Olomouci - 273 : 56 - 61. /V/
- : Několik poznámek k ekologické stabilitě lesů u Litovle zatížených více jak třicetiletým provozem bažantnice - na příkladech změn diversity ptáků a savců. Ed. Zprávy VMO (v tisku). /V/
- : (HANÁK,F.,RUMLER,Z.) Cizokrajní ptáci ve sbírkách Vlastivědného muzea Olomouc. Ed. Zprávy VMO (v tisku). /V/

Publikace v přípravě - rozpracovány 2 MONOGRAFIE :

- KUČERA O., RUMLER Z. : Výsledky chovu bažantů a mysliveckého hospodaření v bažantnici Střeň-Březová v letech 1962 - 1991 / Die Ergebnisse der Fassanenzucht und der Jagdwirtschaft in der Fassanerrie Střeň-Březová im Jahre 1962 - 1991 /. Ed. Vlastivědné muzeum v Olomouci. Tuto publikaci nutno chápat jako neopomenutelný počín pro následující práci.
- RUMLER Z.: Ptáci a savci Chráněné krajinné oblasti Litovelské Pomoraví v retrospektivě posledních 100 let včetně trendů vývoje (stav v dokončeném sběru a vytřídění dat kromě druhů lovné zvěře před srovnávací analýzou a výslednou syntézou).

Stav bibliografie k 15.10.1996

Ostatní muzejní prezentace

A. MUZEJNÍ EXPOZICE - vypracování libreta a scénáře, garance :

- Zvířena kraje - stálá muzejní expozice Vlastivědného muzea v Olomouci, zpřístupněna veřejnosti v r.1968 ; Libreto a scénář pro část zoologie (část entomologie - RNDr. J. Starý).
- Zoologie 96 - nově reinstalovaná původní expozice Zvířena kraje, zpřístupněna veřejnosti 6.8. 1996 ; aktualizace textů pro část zoologie (část entomologie Ing. M. Bocáková), doplňky exponátů, spolupráce v reparačních obratlovců s preparátorem Jiřím Jandou (Přerov).

Kromě uvedeného sem poprávu náleží téměř dvouleté zoologické a osobně provedené měřičské práce s výsledky :

- Elaborát : ZÁMEK ÚSOV - LOVECKO-LESNICKÉ MUZEUM V SEVEROMORAVSKÉM KRAJI - Ideový návrh na nové uspořádání expozic a podklady ke scénáři vč. zpracovaných půdorysných plánů 3 podlaží ke zjištění tzv.nosných zdí. Rozsah : pp.16, 3 přílohy. Odevzdáno 30.9. 1964, částečně využito při rekonstrukčních pracích a reinstalacích zámeckých expozic před jejich opětovným zpřístupněním veřejnosti v r.1993.

- Syllabus - průvodce tehdejšími expozicemi na zámku Úsově s platností od 1.7. 1965. Rozsah : pp.7.

B. MUZEJNÍ VÝSTAVY

SAMOSTATNÉ - vypracování libreta a scénáře, garance :

- 1) Ptáci tropů a subtropů - Muzeum Olomouc 4.4.-15.8. 1978
- 2) Mořská fauna - Muzeum Olomouc 2.12.1982 - 27.2. 1983
- 3) Dravci a sovy v naší přírodě - Muzeum Olomouc 15.12. 1988 - 26.2.1989

PODÍLOVÉ - realizované k jiným typům muzejních výstav vč. vypracování dílčího scénáře pro část zoologie a provedení výběru exponátů:

- 1) 125. výročí muzejnictví v Olomouci - Muzeum Olomouc 25.4. - 17.9. 1973
- 2) Československé jeskyně - výstava při příležitosti Mezinárodního speleologického kongresu. Muzeum Olomouc - 7.6. - 31.12. 1973
- 3) Přírodní a společenské poměry Olomouce a okolí - Muzeum Olomouc pro Drážďany (býv. NDR) 1979 - 1982
- 4) 100. výročí muzea v Olomouci - 1983
- 5) Divy světa - Severoamerické národní parky (k výstavě fotografií I.K. Petříka). Muzeum Olomouc 14.2. - 31.3. 1985
- 6) Scientia naturales 91. Muzeum Olomouc 24.10.- 31.12. 1991
- 7) Ptačí reliéfy 1995 ve spolupráci s OVM Přerov (pracovní návrhový materiál odevzdán, vedením muzea nakonec nerealizováno).

C. STANOVENÉ ÚKOLY V ZÁKLADNÍM ZOOLOGICKÉM VÝZKUMU

- odevzdané vypracované elaboráty oponovaných dílčích úkolů („VP“ = vyžádané posudky garant, „OVR“ = oponováno věd. radou VMO) :

- 1) Příspěvek k poznání ekologie a etologie netopýra *Eptesicus serotinus* - viz r.1974 v seznamu publikací - v rámci státního úkolu č. II. -5-6/32. /1967 - 1974/. „VP“
- 2) Výzkum populace netopýrů rodu *Pipistrellus* na lokalitách Šternberk - Závěrečná zpráva I. etapy - v rámci státního úkolu č.VI. -1-8/1. /1969 - 1980/. „VP“
- 3) Mapování hnízdního rozšíření ptáků v Československu - zasílání vyhodnocených terénních šetření - Závěrečná zpráva I.etapy - v rámci státního úkolu č. VI. -3-2. Výsledky použity v celostátním Atlasu - ŠŤASTNÝ-RANDÍK-HUDEC (1987) - citace podílu viz tam. /1973 - 1977/. „VP“
- 4) Chiropterologické průzkumy některých podzemních prostorů Beskyd a Oderských vrchů - Závěrečná zpráva I. etapy - v rámci ústavního úkolu zn. U-6-PV /1976 - 1982/. „VP“
- 5) Kvalita a kvantita změn v nidobiologii čápa bílého *Ciconia ciconia* na Olomoucku v průběhu 8 let a další trendy - viz r. 1982 v seznamu publikací - v rámci ústavního úkolu zn. U-7-PV. /1974 - 1981/. „VP“
- 6) Invasní výskyty sov *Asio flammeus* v příměstských aglomeracích a jejich význam v současné zemědělsky obhospodařované krajině - viz r.1986 a 1988 v seznamu publikací - v rámci ústavního úkolu zn. U-12-PV. /1979 - 1986/. „OVR“
- 7) Mapování hnízdního rozšíření ptáků v Československu - zasílání vyhodnocených terénních šetření a ročních zpráv - II.etapa - dílčí práce pro celostátní a Mezinárodní atlas v rámci státního úkolu č.VI.-3-2. /1985 - 1989/. „OVR“
- 8) Ptáci a savci Litovelského Pomoraví - viz r. 1978 a 1988 v seznamu publikací - dílčí výsledky v rámci ústavního úkolu zn. U-28-PV. /1983 +/. „OVR“

D. JINÉ VÝZNAMNÉ ODBORNÉ AKTIVITY

PŘIHLÁŠENÉ PROJEKTY GRANTŮ :

- 1) Monitorování fauny netopýrů na vybraných zimovištích Jeseníků, Beskyd a Oderských vrchů v rámci systému hodnocení antropických vlivů na životní prostředí. Podáno 5.2. 1993, nevybráno - zamítnuto MŽP ČR 6.4. 1993.
- 2) Vliv provozu bažantnice na vybrané typy rostlinných a živočišných společenstev v ekosystémech lužního lesa na území CHKO Litovelské Pomoraví a návrhy řešení tohoto regionálního problému. Podáno 5.2. 1993, nevybráno - zamítnuto MŽP ČR 6.4. 1993.

REALIZOVANÉ ZAKÁZKY :

- 1) Biologické zhodnocení území navrženého dobývacího prostoru Troubky nad Bečvou - část zoologie /str. 26-37/. Dodavatel PÚ VMO Olomouc pro objednavatele - Štěrkovny a pískovny a.s. Olomouc. - září 1995 /msc./.

VYŽÁDANÉ ZPRACOVÁNÍ ROZSÁHLEJŠÍCH DÍLČÍCH PODKLADŮ PRO CELOSTÁTNÍ NEBO REGIONÁLNÍ PUBLIKACE APOD., KDE CITOVÁN :

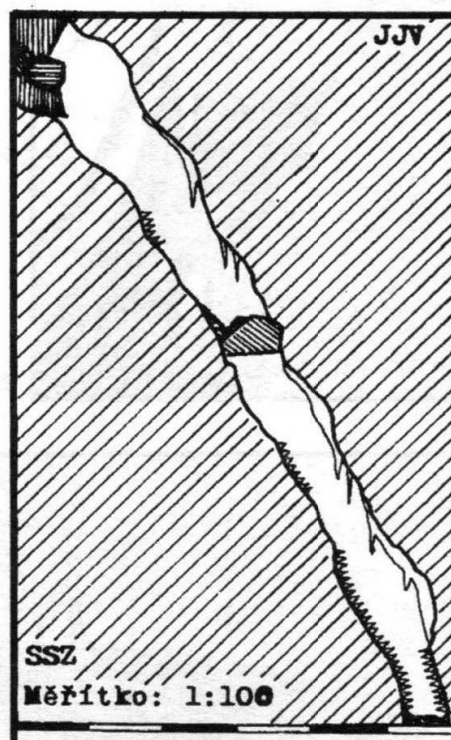
- 1) HUDEC K. et al.: Československá ornitologická bibliografie - informace o časopisech regionální povahy s ornitologickými články v období od r.1884 - 1974 redigovaných olomouckým muzeem.
- 2) VARGA J.: Súpis vertebratologických zbierok v múzeách ČSSR. Edícia prameňov - prírodovedný rad č.3, Muzeologické kabinety Národných múzeí Praha - Bratislava 1973. Týká se soupisu zoologických sbírek olomouckého muzea.
- 3) HERÁŇ I.: Soupis materiálu savců ve sbírkách muzeí, škol a jiných institucí v ČSSR - Praha 1976. Týká se soupisu Mammalií ze zoologických sbírek olomouckého muzea.
- 4) HUDEC K. et al.: Fauna ČSSR - Ptáci 3/I. Academia Praha 1983 - *Anthus campestris* et *Anthus pratensis* a dále viz od téhož autora práce k uvedeným taxonům.
- 5) HOLUŠOVÁ Z. et al.: Komentář k červenému seznamu ohrožených a vzácných druhů obratlovců v Severomoravském kraji. Informační a metodický zpravodaj - Krajské středisko SPPOP Ostrava 1988 - viz ptáci a savci.
- 6) BARUŠ V. et al.: Červená kniha ohrožených a vzácných druhů rostlin a živočichů ČSSR 2. SZN Praha 1989 - viz část Chiroptera.
- 7) Pro připravované publikace „Fauna ČSR a SR - Savci“ odeslal vyžádané podklady k taxonům : *Myotis nattereri* (1986) a *Spermophilus citellus* (1994). Doposud nevydáno. Totéž se týká edice Národního muzea „Atlas rozšíření savců v České republice.“
- 8) HUDEC K., HUSÁK Š. et al.: Mokřady České republiky 1992, 1993, 1995 (1.verze,2.verze a upravený dotisk 2.verze). Viz Litovelské Pomoraví a tzv. malé mokřady v regionu.

Stav ostatní muzejní prezentace k 15.10.1996

Objev puklinové jeskyně ve vápencovém lomu Vitošov Discovery of a fissure cave in the Vitošov limestone quarry

Rostislav Morávek

Tato nálezová zpráva podává základní informace o objevu puklinové jeskyně v rozsáhlém etážovém lomu na vápenec společnosti Vápenky Vitošov s.r.o. Lokalita se nalézá 5 km JV od Zábřehu na Moravě, na západním sklonu svahu Úsovské vrchoviny. Sledování a dokumentaci lomu, jehož výsledkem je i nález nové puklinové jeskyně, zajišťuje a provádí geologické pracoviště Vlastivědného muzea v Olomouci. V průběhu roku 1997 byla postupujícími pracemi ukončena těžba SZ segmentu bloku mezi 4 a 3 těžební etáží. Po odtěžení odstřeleného rozvalu zůstaly ve stěně závěrového svahu a na tuto kolmo situované zasutěné tři zkrasovělé zóny A,B,C, které do stěny pokračují z horních vytěžených etáží 7-6-5-4. Po našem obtrhání a vyčištění stěny od rozvolněné horniny se podařilo v nejsevernější krasové zóně A odkrýt ve výšce poloviny závěrného svahu velmi úzký otvor. Po rozšíření tohoto otvoru se podařilo 29.10.1997 prolézt do zachovalé části puklinové jeskyně vytvořené korozním krasověním puklin výrazné příčné tektoniky směru 30/120/65, která je zhruba kolmá na plochy břídlícnatosti krystalických vápenců. Puklinová jeskyně ve stěně 4-3 etáže má velmi úzký profil, vzdálenost stěn stropu a počvy dosahuje od 20 do 110 cm, většinou 50 až 80 cm. Od vchodu na stěně etáže lomu do nejvzdálenějšího SV okraje zasahuje jeskyně do vápenců do vzdálenosti 10 m, kde se uzavírá zasintrovanou sutí, cementací pravděpodobně starší než generace pizolit-krápníkových výplní. Uzavření je natolik kompaktní, že není ani viditelné pokračování jeskyně směrem k SV. Šikmý, resp. hloubkový rozsah (při sklonu jeskyně 40-70°) umožňující pohyb je od 5 do 9 m. Spodní dosažitelná část zkrasovělé pukliny se zužuje na neprůlezný profil nebo je uzavřena zaklíněnou sutí. Pouze na několika místech jsou zachovány asi 1 až 1,5 m velké velmi úzké otvory, kterými je dobře viditelné pokračování jeskyně do hloubky pod 3. etáž lomu, kam zkrasovění bez prozatím určitého ohraničení zasahuje. Přes nevelký rozsah se tato puklinová jeskyně pracovním nazvaná „Podzimní jeskyně“ vyznačuje velmi bohatou sintrovou výplní. V horní a širší části jeskyně se na stropu uplatňují gravitační formy úzkých a dlouhých záclonek, žeber a hůlkovitých až mrkvovitých stalaktitů. Počva je pak většinou porostlá nízkými trsy a keříčky pizolitických agregátů, narostlých na tenké sintrové kůře nebo přímo na zkrasovělém povrchu vápence. Výzdoba stropu a podlahy je místy odlámána padajícími kameny a v důsledku těžební činnosti v lomu. Poškozeno je tak asi 25% krápníkové výplně. V suti pod vchodem do puklinové jeskyně byly nalezeny odložené agregáty a srůsty stalaktitů dlouhé až 50 cm. V spodní části zkrasovělé pukliny vy-

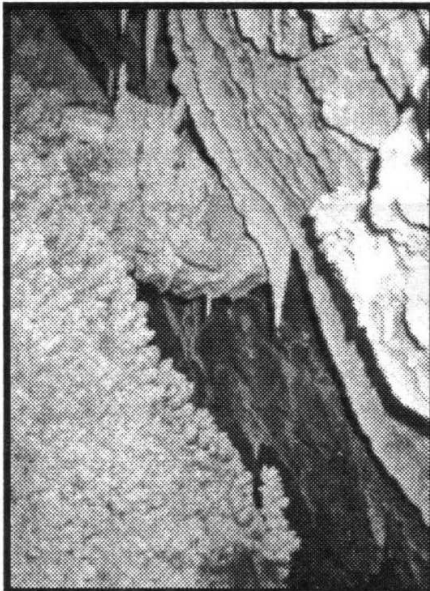

Lokalita VITOŠOV 4 - 3 et.
příčný řez jeskyní 3m za vchodem k SV

nikají mezi nízkými pizolity 15 až 30 cm velké, štíhlé pizolitické stalagmity. V úrovni pod průleznou šířkou jeskyně do nejspodnějších částí zkrasovělé pukliny kam až je možné dohlédnout, tj. asi 3-5 m, jsou strop i počva porostlé velmi bohatou a členitou trsovitou pizolitickou výzdobou. V sedimentu jeskyně a přisintrovaný v nátečích byl zjištěn sporadický osteologický materiál. Jedná se především o kosti netopýrů, ojediněle pravděpodobně i jiných malých obratlovců. Popisovaná puklinová jeskyně se nalézá v ochranném závěrném svahu lomu, kde již těžba nebude probíhat. Je proto vytvořena základní podmínka k tomu, aby bylo možné tuto jeskyni komplexně zdokumentovat a zachovat. Tato jeskyně jako součást rozsáhlého zkrasovělého pásma má reprezentativní vývoj dokumentující typický kras na lokalitě Vitošov a jak je rovněž pro vitošovský kras charakteristické obsahuje velmi pěknou a bohatou sintrovou výplň. Ze všech výše uvedených důvodů a v zájmu zachování části významného krasového fenoménu, bude se souhlasem a ve spolupráci s vedením společnosti a Vlastivědného muzea v Olomouci, po provedení zabezpečovacích opatření tato jeskyně ponechána k případným exkurzím a odbornému studiu.

Adresa autora:

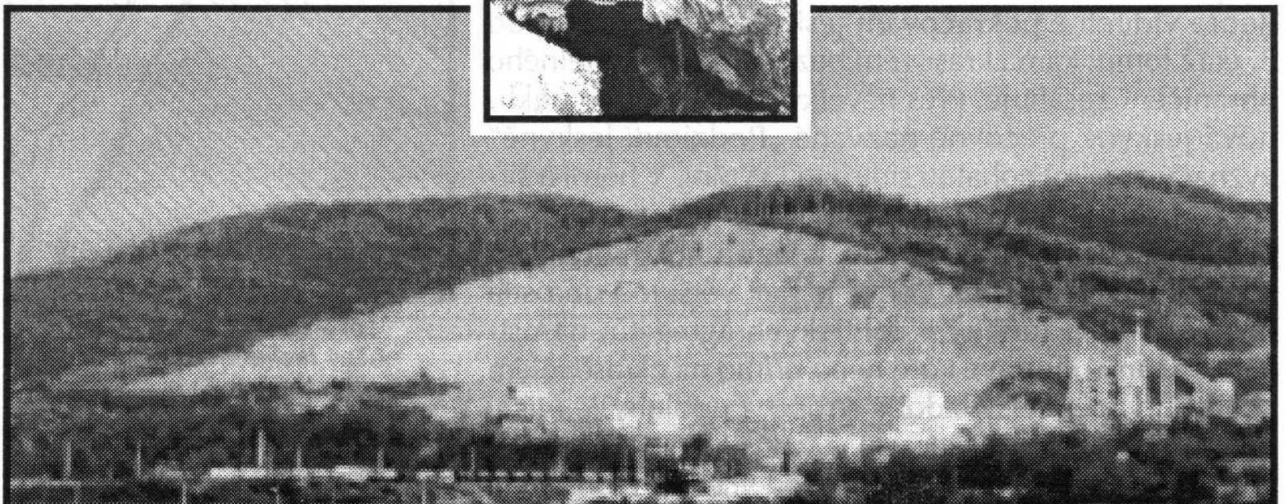
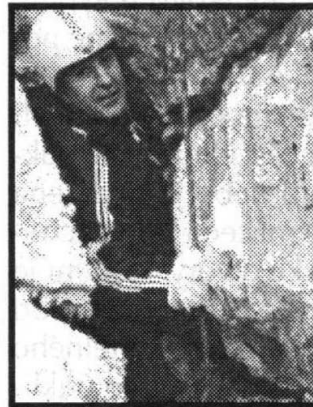
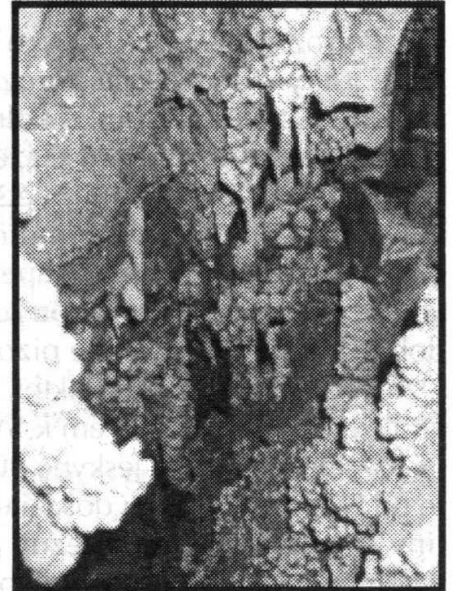
RNDr. Rostislav Morávek, Vlastivědné muzeum, nám. Republiky č.5, 771 73 Olomouc

Krápníková a pizolitická výzdoba stěn v SV konci puklinové jeskyně.

Stalaktitové útvary stropu spodní části jeskyně.

Vchod do puklinové jeskyně ve stěně lomu.

LOKALITA VITOŠOV - CELKOVÝ POHLED NA LOM VÁPENKY VITOŠOV, S.R.O.. FOTO R. MORÁVEK, 12. 11. 1997.

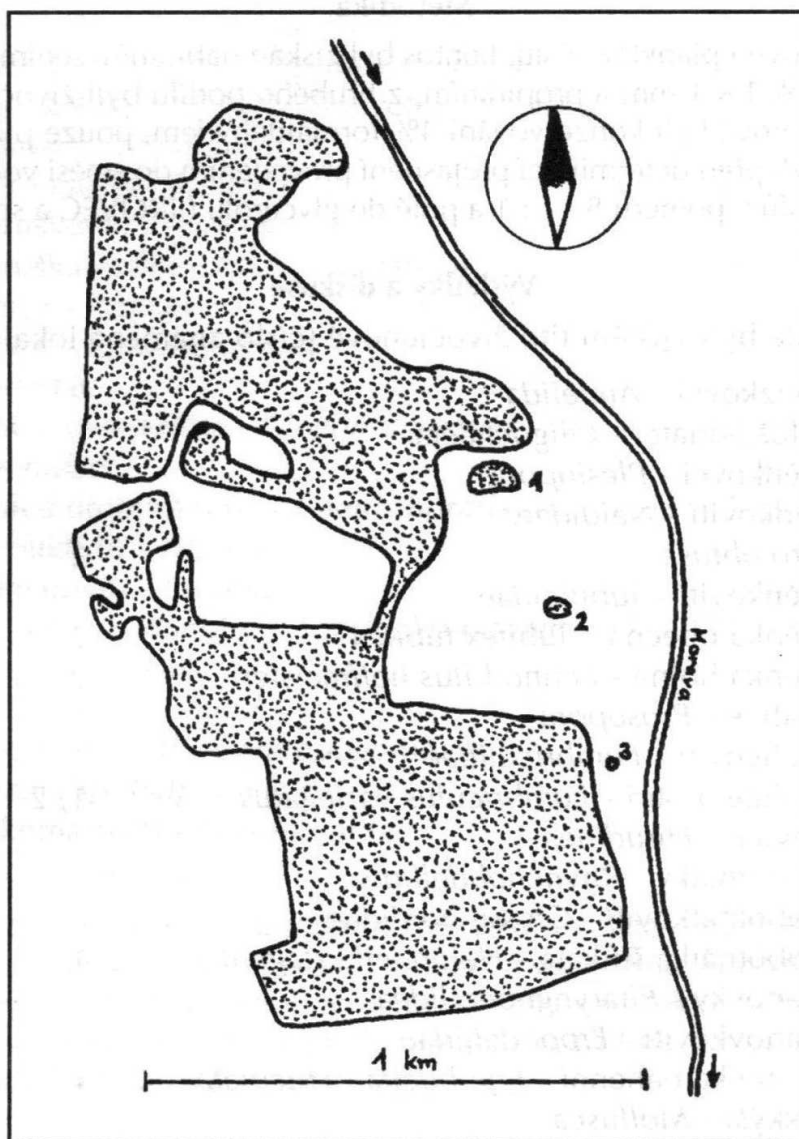
Zvířena tůní v oblasti zatopeného štěrkopískoviště „Moravičanské jezero“

Fauna of pools in the area of the flowed gravel-pit „Moravičanské jezero“

Evžen Wohlgemuth

Úvod

Severně od obce Moravičany vzniklo následkem dlouhodobé těžby štěrkopísků rozsáhlé štěrkopískoviště zatopené vodou, zvané „Moravičanské jezero“. Mezi touto vodní plochou a tokem řeky Moravy je plocha přibližně čtvercového tvaru o rozloze okolo 20 ha (nadmořská výška okolo 250 m). Na této ploše jsou tři tůně (obr. 1), jejichž hydrobiologický průzkum byl proveden 1. 11. 1994. Přitom byly stanoveny základní chemické vlastnosti vody pomocí souprav TerraTest, používaných v akvaristice.

Obr. 1: Poloha lokalit (označeny čísly)

Fig. 1: Situation of localities (marked by numbers)

Charakteristika lokalit

První lokalitou (č. 1) byla tůň v lese, která je pravděpodobně zbytkem starého ramena řeky Moravy. Je to velmi členitá vodní plocha o rozloze 70 x 30 m a hloubce 30-50 cm, s vrstvou spadlého listí na dně. Hodnota pH vody byla 6,5, alkalita 1,8 mmol.l⁻¹. Ojedinele zde byly porosty orobince (*Typha sp.*) a na hladině okřehek menší (*Lemna minor*).

Další (č. 2) je tůň v umělé proláklině. Svahy této prolákliny jsou částečně porostlé dřevinami, dno je zarostlé bahenním rostlinstvem (rostliny vyrůstají z vody). Tůň má rozměry přibližně 20 x 15 m a hloubku 15-30 cm. Dno je hlinitopísčité. Hodnota pH vody byla 6,5, alkalita 1,1 mmol.l⁻¹. Porosty bahenních rostlin byly tvořeny rákosem obecným (*Phragmites communis*), orobincem (*Typha sp.*) a sítinami (*Juncus sp.*), na hladině byl okřehek menší (*Lemna minor*).

V mělké terenní prohlubni lemované dřevinami byl zbytek tůně v podobě dvou kaluží (č. 3). Každá z nich má plochu okolo 1 m² a hloubku do 30 cm. Je bez rostlinstva, na dně je vrstva spadlého listí, voda je mírně nažloutlá. Základní chemické vlastnosti vody byly: pH 5,6, alkalita 0,7 mmol.l⁻¹.

Toto území je ve čtverci 6267 (BUCHAR 1982).

Metodika

Plankton byl loven planktonní sítí, bentos byl získán nabíráním sedimentů dna cedníkem o velikosti ok 1 x 1 mm a propíráním, z hrubého podílu byli živočichové vybráni. Nalovení živočichové byli konzervováni 4% formaldehydem, pouze plži byli vysušeni. Máloštětnatci byli před determinací projasněni převedením do směsi vody, 40% formaldehydu a glycerolu v poměru 8 : 1 : 1 a poté do glycerolu (JÍROVEC a spol. 1958).

Výsledky a diskuse

Při průzkumu zde byli zjištěni tyto živočichové (číslo znamená lokalitu výskytu).

Kmen:	Kroužkovci - <i>Annelida</i>	
Třída:	Máloštětnatci - <i>Oligochaeta</i>	
Řád:	Nitěnkovci - <i>Plesiopora</i>	
Čeleď:	Naidkovití - <i>Naididae</i>	
	<i>Dero obtusa</i>	2
Čeleď:	Nitěnkovití - <i>Tubificidae</i>	
	Nitěnka obecná - <i>Tubifex tubifex</i>	2
	Nitěnka hojná - <i>Limnodrilus hoffmeisteri</i>	2
Řád:	Žížalice - <i>Prosopora</i>	
Čeleď:	Žížalicovití - <i>Lumbriculidae</i>	
	Žížalice pestrá - <i>Lumbriculus variegatus</i>	1, 2
Třída:	Pijavice - <i>Hirudinea</i>	
Řád:	Chobotnatky - <i>Rhynchobdellidea</i>	
Čeleď:	Chobotnatkovití - <i>Glossiphoniidae</i>	
	Chobotnatka štítkatá - <i>Helobdella stagnalis</i>	1
Řád:	Hltanovky - <i>Pharyngobdellidea</i>	
Čeleď:	Hltanovkovití - <i>Erpobdellidae</i>	
	Hltanovka bahenní - <i>Erpobdella octoculata</i>	1
Kmen:	Měkkýši - <i>Mollusca</i>	
Třída:	Plži - <i>Gastropoda</i>	
Řád:	Spodnoocí - <i>Basommatophora</i>	

Čeľad:	Plovatkovití - <i>Lymnaeidae</i>	
	Plovatka toulavá - <i>Lymnaea peregra</i>	2
Čeľad:	Okružákovití - <i>Planorbidae</i>	
	Kružník bělavý - <i>Gyraulus albus</i>	2
	Kýlnatec čočkovitý - <i>Hippeutis complanatus</i>	1
Kmen:	Členovci - <i>Arthropoda</i>	
Třída:	Pavoukovci - <i>Arachnoidea</i>	
Řád:	Roztoči - <i>Acarina</i>	
	Vodule - <i>Hydrachnellae</i> (bez určení)	1
Třída:	Korýši - <i>Crustacea</i>	
Podtřída:	Lupenonožci - <i>Phyllopoda</i>	
Řád:	Perloočky - <i>Cladocera</i>	
Čeľad:	Hrotnatkovití - <i>Daphnidae</i>	
	Věšenka obecná - <i>Simocephalus vetulus</i>	1, 2
Podtřída:	Lasturnatky - <i>Ostracoda</i> (bez určení)	1, 2
Podtřída:	Klanonožci - <i>Copepoda</i>	
Řád:	Buchanky - <i>Eucopepoda</i>	
Čeľad:	Buchankovití - <i>Cyclopidae</i>	
	Buchanka obecná - <i>Cyclops strenuus</i>	1, 2, 3
	Buchanka jarní - <i>Acanthocyclops vernalis</i>	2
Podtřída:	Rakovci - <i>Malacostraca</i>	
Řád:	Stejnonožci - <i>Isopoda</i>	
Čeľad:	Beruškovití - <i>Asellidae</i>	
	Beruška vodní - <i>Asellus aquaticus</i>	2
Třída:	Hmyz - <i>Insecta</i>	
Řád:	Jepice - <i>Ephemeroptera</i>	
Čeľad:	<i>Baetidae</i>	
	Jepice dvoukřídla - <i>Cloeon dipterum</i>	2
Čeľad:	<i>Caenidae</i>	
	Jepice drobnokřídla - <i>Caenis horaria</i>	1
Řád:	Dvoukřídli - <i>Diptera</i>	
Čeľad:	Komárovití - <i>Culicidae</i>	
	Anofeles žlutohý - <i>Anopheles claviger</i>	2
	<i>Aedes cinereus</i>	2
	<i>Culiseta ochroptera</i>	3
Čeľad:	Pakomárcovití - <i>Ceratopogonidae</i>	
	<i>Bezzia sp./Palpomyia sp.</i>	2
Čeľad:	Pakomárovití - <i>Chironomidae</i>	
	<i>Xenopelopia sp.</i>	1

Většina zjištěných druhů patří mezi druhy typické pro stojaté vody (HRABĚ 1954, HRA-BĚ 1981, KOŠEL 1989, LOŽEK 1956, ROZKOŠNÝ a spol. 1980, ŠRÁMEK-HUŠEK 1953, ŠRÁMEK-HUŠEK a spol. 1962). Druhové složení zvířeny na lok. č. 3 bylo velmi chudé, což je důsledek mimořádně nízkého pH. Larvy komára *Culiseta ochroptera* jsou typické pro rašelinné vody (ROZKOŠNÝ a spol. 1980).

Závěr

V tůních u zatopeného šterkopískoviště „Moravičanské jezero“ byly zjištěny většinou běžné druhy živočichů. Výskyt larev komára *Culiseta ochroptera* ve zbytku tůně souvisí s nízkým pH.

Summary

Three pools are situated between the flowed gravel-pit „Moravičanské jezero“ and the Morava river. The following taxa of aquatic animals were found here: Annelida: *Dero obtusa*, *Tubifex tubifex*, *Limnodrilus hoffmeisteri*, *Lumbriculus variegatus*, *Helobdella stagnalis*, *Erpobdella octoculata*; Mollusca: *Lymnaea peregra*, *Gyraulus albus*, *Hippeutis complanatus*; Arthropoda: *Hydrachnellae g. sp.*, *Simocephalus vetulus*, *Ostracoda g. sp.*, *Cyclops strenuus*, *Acanthocyclops vernalis*, *Asellus aquaticus*, *Cloeon dipterum*, *Caenis horaria*, *Anopheles claviger*, *Aedes cinereus*, *Culiseta ochroptera*, *Bezzia sp./Palpomyia sp.*, *Xenopelopia sp.* Most of these species are common occurring in standing waters. Larvae of the mosquito *Culiseta ochroptera* are typical for peat waters, its occurrence in the rest of the pool is connected with low value of pH (5,6).

Literatura

- BUCHAR J., 1982: Způsob publikace lokalit živočichů z území Československa. Věst. Čs. Společ. Zool., 46: 317-318.
- HRABĚ S., 1954: Třída: Rakovci - *Malacostraca*. In: Hrabě S. (ed.): Klíč zvířeny ČSR, díl I. Nakladatelství Československé akademie věd, Praha: 493-517.
- HRABĚ S., 1981: Vodní máloštětinatci (*Oligochaeta*) Československa. Acta Univ. Carolinae - Biol. 1979, 1981 (1-2): 1-167.
- JÍROVEC O. a spol., 1958: Zoologická technika. 3. vyd. Státní pedagogické nakladatelství, Praha, 314 s.
- KOŠEL V., 1989: Pijavice (Hirudinea) ČSSR a ich využitie v bioindikácii saprobity II. In: Holobradá M. (ed.): Informačný bulletin MLVD SSR (III. determinačný kurs makrozoobentosu). VÚVH, Bratislava: 25-42.
- LOŽEK V., 1956: Klíč československých měkkýšů. Vydavateľstvo Slovenskej akadémie vied, Bratislava, 436 s. + 62 tab.
- ROZKOŠNÝ R. a spol., 1980: Klíč vodních larev hmyzu. Československá akademie věd, Praha, 524 s.
- ŠRÁMEK-HUŠEK R., 1953: Naši klanonožci. Nakladatelství Československé akademie věd, Praha, 53 s.
- ŠRÁMEK-HUŠEK R., Straškraba M., Brtek J., 1962: Fauna ČSSR, sv. 16. Lupenonožci - *Branchiopoda*. Nakladatelství Československé akademie věd, Praha, 472 s. + 2 příl.

Adresa autora

RNDr. Evžen Wohlgemuth, CSc.

Tenorova 42

61 500 Brno

Batrachium rionii (LAGGER)NYMAN v Bílých Karpatech a další významné nálezy z okolí Hluku.

**Batrachium rionii (LAGGER)NYMAN in the Bílé Karpaty Mts.
(White Carpathians) and the next important botanical findings
from the „surroundings of the town of Hluk“.**

Michal Hájek

V roce 1992 jsem odevzdal redakci Zpráv Vlastivědného muzea v Olomouci text o nejvýznamnějších druzích Hlucké pahorkatiny. Během dvou sezón, které od té doby uplynuly, jsem uskutečnil několik dalších významných nálezů a nyní tímto sdělením minulý text doplňuji.

Nejdříve několik poznámek k druhům uvedeným v minulém článku. Ani v letech 1993 a 1994 jsem nepotvrdil *Comarum palustre*, sbíraný v r. 1991 Hanou Mahelovou na Babích horách a na příslušnost některých populací štírovníků k druhu *Lotus borbasii* se také dívám skeptičtěji. Počet jedinců hlaváčků a konikleců v CHPV Kobylí hlava (v návrhu) vzrostl, u *Adonathe vernalis* na 17 kvetoucích, u *Pulsatilla grandis* na 8 kvetoucích (1994). *Echium russicum* přetrvává již jen v semenáčcích, jedinci pokoušející se vykvést bývají napadeni hmyzem, nevykvetou, avšak stále vytrvale odspodu obrůstají.

Nyní k některým novým nálezům (řazeno abecedně):

***Batrachium rionii* (LAGGER) NYMAN**

Druh jsem našel v roce 1993 na rybnících rybářského spolku Hluk, v katastru obce Boršice u Blatnice na Babích horách 1,5 km SZ od obce, při silnici do Hluku. Rybníky byly letněny, se sníženou hladinou, a lakušník zde kromě formy vodní vytvořil na rybníku bližším Boršic i koberce formy terrestrické, přecházející pozvolna do společenstva psárky (*Alopecurus aequalis*, *Alisma plantago-aquatica*, *Iris pseudacorus*, *Ranunculus sceleratus*, *Poa palustris*, *Galega officinalis*, *Myosotis laxiflora*, *Persicaria mitis*, *Persicaria laphatifolia*, *Milium effusum* etc.). Druh je veden v seznamu zvláště chráněných druhů rostlin v kategorii „kriticky ohrožené“ a na Moravě byl donedávna (Husák et al. 1988) znám jen ve fytogeografických okresech 16. Znoj.-brn. pah. a 18. Jihomor. úv., avšak má tendenci šířit se na nová stanoviště (KAPLAN 1995, LOSOSOVÁ et ROTREKLOVÁ 1995). Lokalita byla dokladována, položka revidována B. Trávníčkem a Z. Kaplanem, je uložena v soukromém herbáři autora.

***Carex humilis* LEYSS.**

Nález z roku 1993 (Kobylí hlava, CHPV, dolní loučka se *Stipa tirsia*, *Bothriochloa ischaemum*, *Pulsatilla grandis*) se stal znovuobjevením druhu v Bílých Karpatech, kde byl považován za nezvěstný. Na Kobylí hlavě roste v nevelké populaci (kruh cca 15 cm v průměru), byl dokladován a položka revidována R. Řepkou.

***Crepis praemorsa* (L.)TAUSCH**

Bereme-li v úvahu červený seznam ČR (nikoli vyhlášku MŽP), pak je nutno zmínit i tento druh, v Bílých Karpatech jinak běžný. Je veden v kategorii C II. (silně ohrožené) a v okolí Hluku roste na Kobylí hlavě a na Babí hoře (lokalita *Orchis ustulata* a *Dactylorhiza incarnata*).

***Cyperus fuscus* L.**

Rybníky na Babích horách, obnažené dno v r. 1993. V Bílých Karpatech dosti vzácný druh.

***Scutellaria hastifolia* L.**

Opět nový druh pro Bílé Karpaty. Roste v remízu pod Jasenovou (hranice k.ú. Hluk a Blatnička) směrem k sedlu mezi Jasenovou a Kobylí hlavou. Populace byla v letošním roce (1994) velmi vitální, druh rostl na rozhraní remízu s převažující břízou a travnaté polní cesty. V seznamu zvláště chráněných druhů rostlin je zařazen v kategorii „silně ohrožené“, v červeném seznamu Bílých Karpat (Jongepierová et Jongepier Ms.) není uveden. Herbářová položka, revidovaná B. Trávníčkem, je uložena v herbáři autora.

Nomenklatura podle: SMEJKAL 1981

Summary

Some new botanical findings from the „surroundings of the town of Hluk“ (Bílé Karpaty Mts., East Moravia) are discussed. The species *Batrachium rionii* and *Scutellaria hastifolia* are placed in the category of critically threatened taxa (*B. rionii*) and the category of strongly threatened taxa (*S. hastifolia*) in the list of protected plants of the Czech Republic. In addition, these two species have not been known in the area of Bílé Karpaty Mts. till the present time.

Literatura - citace

- HÁJEK M. (1992): Nejvzácnější druhy Hlucké pahorkatiny - Zprávy Vlastivědného muzea v Olomouci, Olomouc. 271: 21-26.
- HUSÁK Š., HEJNÝ S. et SLAVÍK B. (1988): *Batrachium* (DC.)S.F. GRAY - in: Hejný S. et Slavík B. (red.): Květena České socialistické republiky, 1: Praha, p. 446-456.
- JONGEPIEROVÁ I. et JONGEPIER J.W. (1993): Červený seznam rostlin Bílých Karpat, Ms., Správa CHKO Bílé Karpaty Veselí n. Mor.
- SMEJKAL M. (1981): Komentovaný katalog moravské flory, Brno.
- KAPLAN Z., (1995): Nález *Batrachium rionii* na Rychnovsku. - Zpr. Čes.Bot. Spol., Praha, 29 (1994) : 62 - 64.
- LOSOSOVÁ Z. et ROTREKLOVÁ O. (1995): Ohrožené druhy rostlin severozápadní části Ždánického lesa. - Od Hradské cesty, Žarošice, (1995): 148 - 154.

Adresa autora:

Mgr. Michal Hájek,
Růžová 1126, 687 25 Hluk.

Zprávy Vlastivědného muzea v Olomouci

ročník 1997, číslo 275

Odpovědný redaktor: RNDr. Vlastimil Tlusták, CSc.

Odborná a technická redakce: RNDr. Vlastimil Tlusták, CSc.

Grafická úprava: Ludvík Buryšek

Adresa redakce: Vlastivědné muzeum v Olomouci

náměstí Republiky 5, 771 73 Olomouc, ČR

tel.: +420 68/52 22 741

fax.: +420 68/52 22 743

E-mail: muzeumol@power.ol.cesnet.cz

WWW: <http://risc.upol.cz~muzeumol>

Vydává: Vlastivědné muzeum v Olomouci

Tisk:

Mitteilungen des Heimatkundlichen Museums in Olomouc

Jahrgang 1997, Heft Nr. 275

Redaktion: RNDr. Vlastimil Tlusták, CSc.

Anschrift der Redaktion:

Heimatkundliches Museum in Olomouc,
náměstí Republiky 5, 771 73 Olomouc, ČR

tel.: +420 68/52 22 741

fax.: +420 68/52 22 743

E-mail: muzeumol@power.ol.cesnet.cz

WWW: <http://risc.upol.cz~muzeumol>

Reports of Museum of National History and Arts in Olomouc

Volume 1997, Number 275

Editor: RNDr. Vlastimil Tlusták, CSc.

Address:

Museum of National History and Arts in Olomouc,
náměstí Republiky 5, 771 73 Olomouc, ČR

tel.: +420 68/52 22 741

fax.: +420 68/52 22 743

E-mail: muzeumol@power.ol.cesnet.cz

WWW: <http://risc.upol.cz~muzeumol>

OBSAH

Milada Bocáková

Brouci (Coleoptera) epigeonu nivy horního toku řeky Turiec (Slovensko)

Soil surface Coleoptera in the region of the upper part of the river Turiec (Slovakia) str. 1

Pavel Novotný

Revize některých významných mineralogických lokalit v okolí Maršíkova a Sobotína, okres Šumperk

str. 12

Petr Kočárek

Výskyt brouků ze skupin Silphidae a Leiodidae:

Cholevinae (Coleoptera) na území CHKO Litovelské Pomoraví

The occurrence of Silphidae and Leiodidae:

Cholevinae (Coleoptera) in the Litovelské Pomoraví Preserve str. 17

František Hanák a Zdeněk Rumler

Cizokrajní ptáci ve sbírkách Vlastivědného muzea Olomouc

Fremdländische Vögel in den Sammlungen des Heimatsmuseums in Olomouc str. 30

Zdeněk Rumler

Několik poznámek k ekologické stabilitě lesů u Litovle zatížených více jak třicetiletým provozem bažantnice - na příkladech změn diverzity ptáků a savců

Einige Bemerkungen zur ökologischen Stabilität der Wälder bei Litovel, die mehr wie durch den dreissigjährigen Betrieb der Fasanerie beschwert wurden - an den Beispielen der Änderungen der Diversität der Vögel und Säugetiere

str. 43

K šedesátinám RNDr. Zdeňka Rumlera str. 48

Rostislav Morávek

Objev puklinové jeskyně ve vápencovém lomu Vitošov

Discovery of a fissure cave in the Vitošov limestone quarry str. 57

Evžen Wohlgemuth

Zvířena tůní v oblasti zatopeného štěrkopískoviště „Moravičanské jezero“

Fauna of pools in the area of the flowed gravel-pit „Moravičanské jezero“ str. 59

Michal Hájek

Batrachium rionii (LAGGER)NYMAN v Bílých Karpatech a další významné nálezy z okolí Hluku.

Batrachium rionii (LAGGER)NYMAN in the Bílé Karpaty Mts. (White Carpathians) and the next important botanical findings from the „surroundings of the town of Hluk“ str. 63